

No. 100

മഹാഭാരതം
മകുടം

നിരൂപണം

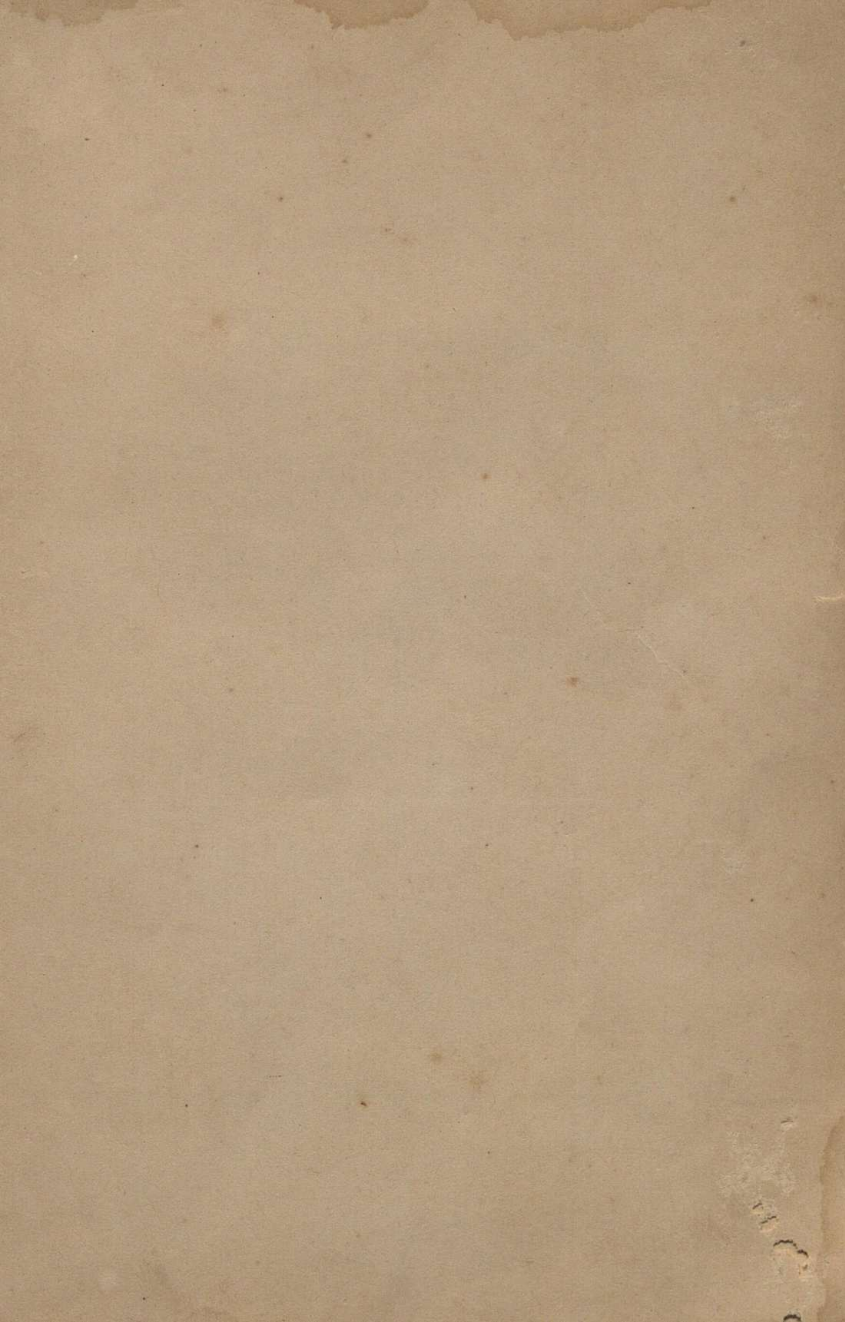

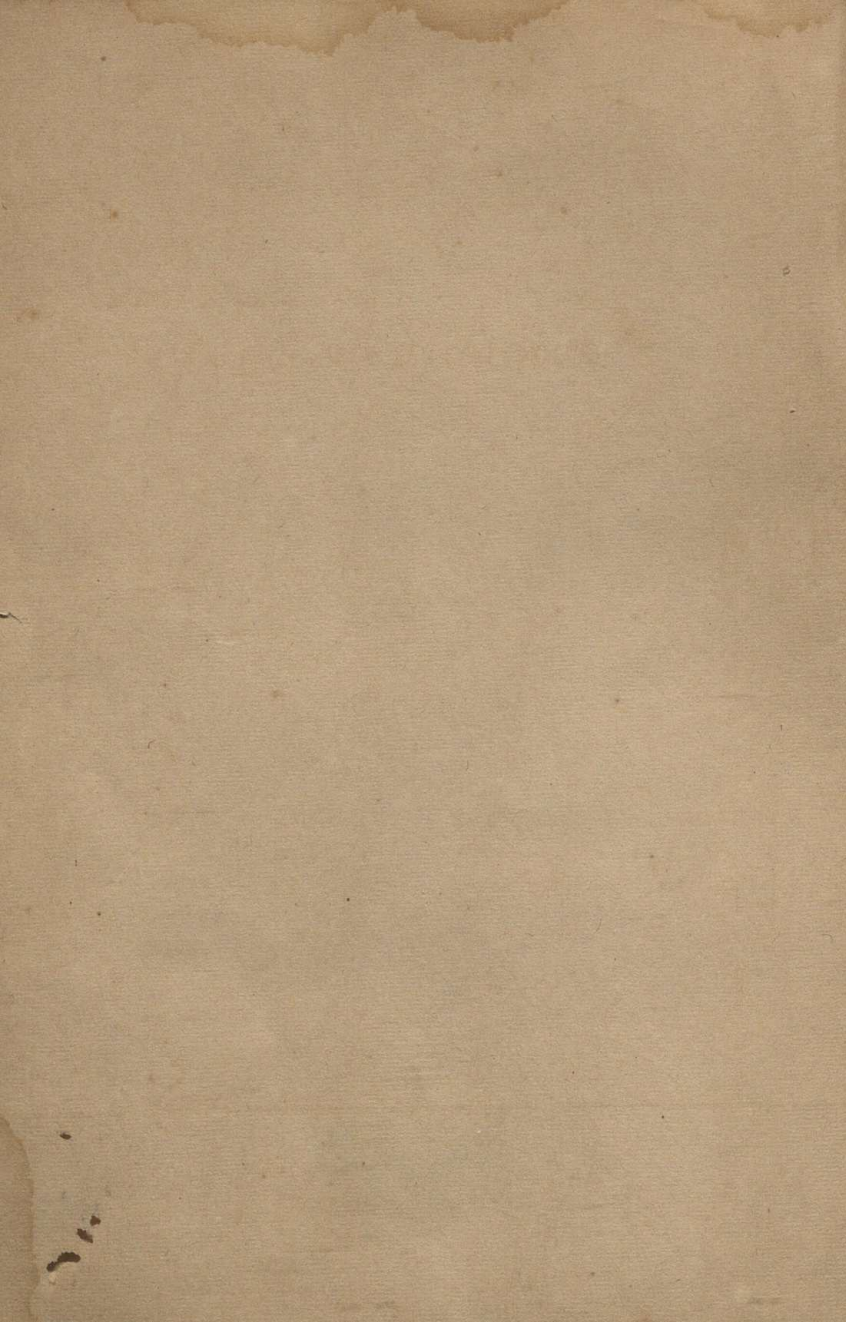
032, 32J
KD

MUL

292084

മാവേലിയും മക്കളും

൧൭

(Malayalam)

Maveliyum Makkalum

One-Act Plays

By **VIKRAMAN (C. R. KERALA VARMA)**

Professor

St. Aloysius College, Mangalore

First Published February 1960

Printed at

INDIA PRESS, KOTTAYAM

Price Rs. 1.50

Copyright by

C. R. Kerala Varma

Publishers:

**Sahitya Pravarthaka Co-operative
Society Ltd., Kottayam, Kerala State**

Sales Department:

NATIONAL BOOK STALL

Kottayam Kerala State India

മാവേലിയും മക്കളും

വിക്രമൻ

പ്രസാധകന്മാർ
സാഹിത്യപ്രവർത്തക സഹകരണസംഘം

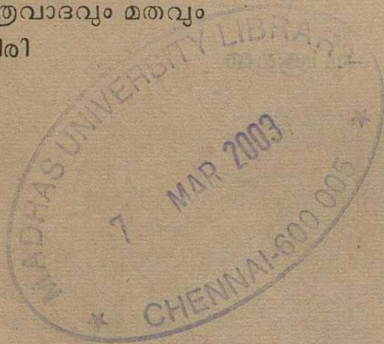
നാഷണൽ ബുക്സ്റ്റാൾ
കോട്ടയം

വില ക. 1.50

University Grants Commission

വിക്രമൻ കൃതികൾ

ഓണകാലം
മാവേലിയും മക്കളും
ഭംഗി
രോഗദ്രാഹ്
മന്ത്രവാദവും മതവും
ചിരി

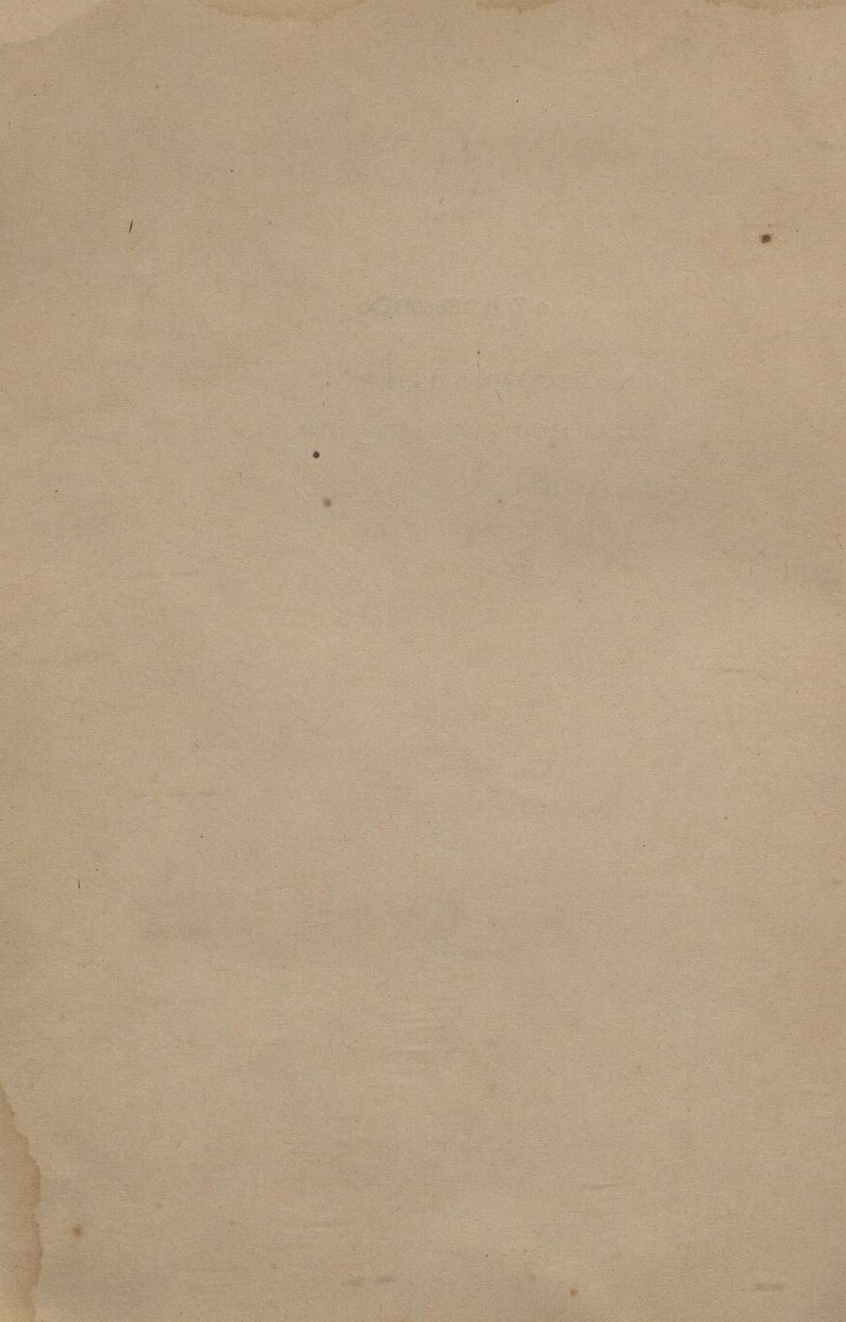
292084

032, 3x: J

K6

ഏകാക്ഷരങ്ങൾ

സ്റ്റേഫാനിന്റെ ചോക്ക്
രാമലക്ഷ്മണാബാലീസുഗ്രീവം
മഹാബലി

സ്നേഹത്തിന്റെ പോക്ക്

കഥാപാത്രങ്ങൾ

ശ്രീധരൻനായർ

ഗൗരിയമ്മ

കാത്തു

പാപ്പി

ശാരദ

സുമനൻ

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHILOSOPHY

DEPARTMENT

OFFICE

1100

PHILADELPHIA

PA

1910

രംഗം ഒന്ന്

[സാമാന്യം വലിയ പുതിയ വീട്. അതിന്റെ നടുവിലത്തെ വൃത്തിയും ഭംഗിയുമുള്ള വലിയ മുറി. ഒരു മേശയും, രണ്ടുമൂന്നു കസേരയും ഉണ്ട്. ശ്രീധരൻനായർ (ഇരുനൂറ്റത്തിൽ നല്ല പൊക്കവും ഒരുമാതിരി വണ്ണവുമുള്ള ഒരു അമ്പതു വയസ്സുകാരൻ) കസേരയിൽ ഇരിക്കുന്നു. മേശയുടെ അടുത്തു വെള്ളത്തു തടിച്ച് സുന്ദരിയായ ഒരു സ്ത്രീ (ഏകദേശം നാല്പത്തഞ്ചു വയസ്സുണ്ട്) നില്ക്കുന്നു.]

ഗൗരിയമ്മ: അവൾക്ക് സുഖക്കേടൊന്നുല്ലയാന്ന്.

ശ്രീധരൻനായർ: എങ്ങനെയാറിയാം? ഇക്കാലത്തു് എല്ലാക്കും സുഖക്കേടേയുള്ളൂ.

ഗൗരിയമ്മ: പണ്ടു പിന്നെ സുഖക്കേടൊന്നുമില്ലായിരിക്കും.

ശ്രീധരൻനായർ: പണ്ടത്തെ കാലും എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ഈ ശ്രീധരന്റെ കുട്ടിക്കാലത്തെ കാലും എനിക്കറിയാം. “അമ്മേ, എനിക്കു് ഒട്ടും വയ്യ. പനീം തലവേദനേം ഒക്കെയുണ്ടു്” എന്നു പറഞ്ഞു് അമ്മുടെ അടുക്കൽ ചെന്നാൽ അമ്മ പറയും, “പോടാ. നിനക്കു പനീം ഇല്ല തലവേദനേം ഇല്ല. എവിടെയാ നിന്റെ പനി? കാലിന്റെ മുട്ടിന്മലാ? തലവേദനയാത്രെ കൊച്ചു കുട്ടിക്കു്! എവിടെടാ തലവേദന? വയറ്റിലാ? പോ, ആവെയിലത്തുപോയി കുറെ കളിക്കു്.” “വെറുതെയല്ല അമ്മേ, എനിക്കു പനിയുണ്ടു്. ഏട്ടൻ പറഞ്ഞു. ഒന്നു തൊട്ടുനോക്കൂ.” അമ്മ തൊട്ടുനോക്കിയിട്ടു് “നല്ല പനി, തൊട്ടുപൊ ചെപ്പുകടം തൊട്ടുന്ന പോലെയിരിക്കുന്നു. ഓട്ടു് ഇവിടുന്ന്. ഇല്ലെങ്കിൽ നിന്നെ...” ഞാൻ ഓടും, കളിക്കും. വൈകുന്നേരാവുമ്പോ പനിയുല്ല തലവേദനേം ഇല്ല.

ഗൗരിയമ്മ: ഇപ്പോ നിങ്ങളുടെ വയസ്സുകാലത്തോ?

ശ്രീധരൻനായർ: (ചിരിക്കുന്നു.) ഹാ ഹാ അതെ, ഞാൻ വയസ്സുനാ. പട്ടുകിഴവനാ! നീ പിന്നെ പേറും മാറി വീണ്ടും കന്യകയായിരിക്കുകയല്ലേ? കുമാരി ഗൗരി! കുട്ടികളെ ഒക്കെ കെട്ടിക്കൊടുക്കേം ചെയ്തു. ആണിനെ യൊക്കെ ആപ്പീസിലെ മേശയ്ക്കും കസേരയ്ക്കുമാ കൊടുത്തത്. പെണ്ണിനെയാക്കെ പട്ടുസോഫയ്ക്കും അത്മമില്ലാത്ത തുന്നൽവേലയ്ക്കും, പൂച്ചക്കുഞ്ഞിനേം പട്ടിക്കുട്ടിയേം ഉമ്മ വയ്ക്കാനും. അതുങ്ങൾ ഇവിടുന്ന് പോയേപ്പിന്നെ തിരിഞ്ഞു നോക്കിയില്ല. നിനക്കു കന്യകയാണു നടിക്കാനെന്നാ വിഷമം?

ഗൗരിയമ്മ: അതെ ഞാൻ കന്യക, നിങ്ങൾ ബ്രഹ്മചാരി. തന്റെ കുട്ടിക്കാലത്തെപ്പറ്റി എപ്പോഴും പ്രസംഗിക്കുന്ന കൊച്ചുകിഴവൻ. നൂററഞ്ചു ഡിഗ്രി പനിയുള്ളപ്പോൾ പതിനഞ്ചു പച്ച നേത്രപ്പഴം തിന്നു പനിമാറിയ വീരൻ.

ശ്രീധരൻനായർ: ചിരിച്ചതും കളിച്ചതും കൊണ്ടോ കളിപ്പിച്ചതുകൊണ്ടോ സത്യം കള്ളമാവുകയില്ല. നിന്റെ കുട്ടികൾ എങ്ങനെയായിരുന്നുവെന്ന് ആലോചിക്കൂ. എപ്പോഴും അവർക്ക് സുഖക്കേടെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഓടിനടക്കുന്ന കുട്ടിയെ വിളിച്ചു നീയ് തലതൊട്ടു നോക്കി, “ഉണ്ണി, നിനക്കു കുറേശ്ശു പനിയുണ്ടു്. പോയി കിടക്കു്” എന്നു പറയും. “അമ്മേ എനിക്കു് ഒന്നമില്ല” എന്നു പറയുന്നവനെ പിടിച്ചു കിടക്കയിൽ കിടത്തും. അനങ്ങാൻ സമ്മതിക്കുകയില്ല. വൈകുന്നേരത്തു് അവനു പനിവന്നു. വിളിച്ചാൽ വരാത്ത ദുരഭിമാനിയല്ല പനി. പാവത്തിനു് അന്നു തിളപ്പിച്ചു് ആററിയ വെള്ളമല്ലാതെ ആഹാരമാണമില്ല. ഫലം,

പിറേദിവസം കാലത്തേക്കു പനി നൂററിയുണ്ട്. അതോ ആയിരത്തിയെഴുനൂററിയുണ്ടാകുമോ?

ഗൗരിയമ്മ: അപ്പോഴൊന്നാ ഈ വേലക്കാരിപ്പെണ്ണിനു സുഖക്കേടുണ്ടാകണെന്നാ പറയുന്നത്?

ശ്രീധരൻനായർ: അല്ല, അവളുടെ കാര്യത്തിൽ നി എന്റെ അമ്മയാ. "പോടി, നിനക്കൊന്നുലു" എന്നേയുള്ളൂ എപ്പോഴും.

ഗൗരിയമ്മ: അവളുടെ കാര്യത്തിൽ നിങ്ങൾ എന്റെ കുട്ടികളുടെ അമ്മേ ആണ്. "ചെണ്ണേ, പോയി കിടക്കൂ, നിനക്കു പനിയുണ്ട്" എന്നു പറയുന്ന എന്റെ കുട്ടികളുടെ അമ്മ.

ശ്രീധരൻനായർ: നിനക്കു ഞാൻ ഈ വീട്ടിൽ വേലക്കാരിയെ നിത്തുന്നത് ഇഷ്ടമല്ല, അതാണ് സത്യം.

ഗൗരിയമ്മ: നിങ്ങൾക്കു് ഈ വീട്ടിൽ വേലക്കാരനെ നിത്തുന്നത് ഇഷ്ടമല്ല, അതാണ് സത്യം.

ശ്രീധരൻനായർ: എന്നാ ഇനി പണ്ടത്തെ സുൽത്താനാരുടെ അന്തപ്പരങ്ങളിലെപ്പോലെ നരപ്പുംസകുണ്ടളെ നമുക്കു് അന്വേഷിക്കാം. തിരഞ്ഞിട്ടു കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ ഉണ്ടാക്കാൻ ശ്രമിക്കാം.

ഗൗരിയമ്മ: യാതൊന്നും പഠിച്ചിട്ടില്ലാത്ത വിദ്വാൻ, സ്കൂളിൽനിന്നും വീട്ടിൽനിന്നും പത്തു വയസ്സിൽ ഓടിപ്പോയ മാനുസ്, ചരിത്രമറിയാമെന്നു നടിച്ചുകൊണ്ടു വരപാ എന്റെയടുക്കെ. ഞാൻ പത്താംക്ലാസ്സുവരെ പഠിച്ചതാ. നരപ്പുംസകുണ്ടളിനെ അന്വേഷിക്കാം പോലും, എന്നെ കാക്കാൻ.

ശ്രീധരൻനായർ: നാ വേണ്ട. നമുക്കു വേലക്കാരെ വേണ്ട.

ഗൗരിയമ്മ: നു വച്ചാൽ ഞാൻ വേലക്കാരിയാവണമെന്നത്.

ശ്രീധരൻനായർ: അതു മാത്രമല്ല. ഞാൻ വേലക്കാരനാവണമെന്നും.

ഗൗരിയമ്മ: അതെ ഞാൻ അവിടുത്തെ വേലക്കാരി. അവിടുന്ന് ഇവിടുത്തെ ഈ എന്റെ വേലക്കാരൻ. വീട്ടിലിരിക്കാത്ത വേലക്കാരനെക്കൊണ്ട് എന്തു പണിയാ എടുപ്പിക്കുക? അതു പറയൂ. ആരെന്തൊക്കെ ഭംഗിവാക്കു പറഞ്ഞാലും പണിയെടുക്കാൻ ഞാൻ മാത്രമേ ഉണ്ടാവുള്ളൂ.

ശ്രീധരൻനായർ: എല്ലാവരുടേയും വിചാരം ഇതാ. ഞാൻ മാത്രമേ പണിയെടുക്കുന്നുള്ളൂ, ഞാൻ മാത്രമേ പണിയെടുക്കുന്നുള്ളൂ. പണിയെടുക്കാനോ ഈ പുതിയ വീടും അത്തുറുപറ പാട്ടത്തിനുള്ള ഭൂമിയുമൊക്കെ ഉണ്ടായത്? വീട്ടിനും സ്കൂളിനും കാടിപ്പോയി ചായപ്പിടികയിൽ വേലക്കാരനായിനിന്ന ഈ ചെക്കൻ? സുന്ദരിയായ നിന്നെ സമ്പാദിച്ചതുകൂടി ഞാൻ എല്ലാ മുറിയെ പണിയെടുത്തതു കൊണ്ടാ; ഈ കറമ്പൻ, വക്കത്തില്ലാത്ത മുഖക്കാരൻ.

ഗൗരിയമ്മ: ദേഷ്യം പ്പടല്ലേ! ഞാൻ സാധുവാണ്.

ശ്രീധരൻനായർ: ദേഷ്യം കാക്കു പണമുണ്ടോയോ? എനിക്കു ദേഷ്യം വന്നാൽ എത്ര ഭംഗിയായിട്ട് അതു മിഴങ്ങാൻ അറിയാമെന്നോ! നല്ലൊരു പുഞ്ചിരിയും കൂട്ടിയാ ഞാൻ മിഴങ്ങുക. മിഴങ്ങിക്കഴിഞ്ഞാലും കുറച്ചു പുഞ്ചിരി ചൂണ്ടത്തു പറിയിരിക്കുന്നുണ്ടാവും, മറ്റുള്ളവർക്കു കണ്ടു നന്നായാൻ.

ഗൗരിയമ്മ: മണ്ടമ്മാരാ ആ പുഞ്ചിരികണ്ടു നന്നായുക.

ഞാൻ കാണണതു ദേഷ്യമാ. ദേഷ്യമില്ലാത്തവന്റെ നൂലിട്ടാൽ മുട്ടാത്ത ദേഷ്യക്കയം.

ശ്രീധരൻനായർ: ദേഷ്യം ദേഷ്യം എന്നു പറഞ്ഞു് എ ന്ന ദേഷ്യപ്പെടുത്താനാവില്ല നിനക്കു്...നീ പോയി ആ പെണ്ണിനെങ്ങനെയിരിക്കുന്നതു നോക്കു്.

ഗൗരിയമ്മ: സാധിക്കില്ല. അവൾക്കു സുഖക്കേടൊന്നുമില്ലെന്നു പറഞ്ഞില്ലേ ഞാൻ? അവൾക്കു സുഖക്കേടൊന്നുമില്ലാത്തതിന്റെ സുഖക്കേടാ.

ശ്രീധരൻനായർ: പോടി.

ഗൗരിയമ്മ: പോടിെന്നാണു പറയണ്ട, പ്രായമായാ പെണ്ണങ്ങളെ കെട്ടിക്കൊടുക്കണം.

ശ്രീധരൻനായർ: പെണ്ണങ്ങളുടെ വൈദ്യപുസ്തകങ്ങളിലൊക്കെ കാണുന്നതു് ഒന്നു മാത്രം. കല്യാണംകഴിക്കാത്ത പെണ്ണങ്ങൾക്കുണ്ടാവുന്ന സുഖക്കേടൊക്കെ കല്യാണം കഴിക്കാത്തതൊന്നുകൊണ്ടു മാത്രമാണെന്നു്. സുഖക്കേടു് ടൈഫോയ്ഡായാലും ക്ഷയമായാലും ഭ്രാന്തായാലും കോളറയായാലും. എന്റെ വൈദ്യശാസ്ത്രവിദുഷി, ഡോക്ടർ ഗൗരി, കല്യാണം കഴിയുന്നതുവരെ സുഖക്കേടു് എന്തായാലും കല്യാണം കഴിഞ്ഞാൽ അതു് ആയിരമിരട്ടിയാ. കല്യാണം കഴിയുന്നതുവരെ സുഖക്കേടു് ഒന്നാണെങ്കിൽ കഴിഞ്ഞാൽ ആയിരത്തൊന്നാ. അതുംകൂടി നിന്റെ പുസ്തകത്തിൽ എഴുതിച്ചേക്കു്.

ഗൗരിയമ്മ: എനിക്ക് എഴുതിച്ചേക്കേംവേണ്ട തൂന്നിച്ചേക്കേംവേണ്ട. എന്നെക്കൊണ്ടു് അവളുടെ കാലു തിരുമ്മാനും കയ്യു തിരുമ്മാനും നെഞ്ഞത്തു ചൂടുപിടിക്കാനും ഇതൊക്കെ കഴിഞ്ഞിട്ടും പൂട്ടാത്ത വായടയ്ക്കാനും നില്ലാത്ത കണ്ണനീരു തുടയ്ക്കാനും സാധിക്കില്ല...അവൾക്കു

സുഖക്കേടില്ലാത്തപ്പൊത്തന്നെ ഞാൻ വേലക്കാരിയുടെ വേലക്കാരിയാ.

“പുറത്തു വെച്ചേയ്ക്കുന്ന പാത്രമാണു തേക്കോമോ? ഇന്നാളികേരമാണു് അരച്ചു സഹായിക്കാൻ സമയമുണ്ടോ?” എന്നൊക്കെ അടുത്തുചെന്നു് ഓച്ചാനിച്ചു നിന്നു ചോദിക്കുന്ന വേലക്കാരി. കാലത്തു ഞാൻ അവളുടെ മുറിയുടെ അടുക്കൽച്ചെന്നു വാതിൽമുട്ടി പള്ളിയുണർത്തണം. എന്നിട്ടു കാപ്പി കുടിപ്പിച്ചു ജോലി തുടങ്ങാൻ ദയവുണ്ടാവാൻ പ്രാർത്ഥിച്ചു നില്ക്കണം. അപ്പോഴായിരിക്കും അവൾ കല്പിക്കുക: “എനിക്കു സുഖമില്ല”ന്നു്. പിന്നെ എനിക്കു് അവളെ ശുശ്രൂഷിക്കേണ്ട ജോലിയും കൂടി ആയി. ഇതൊന്നും എന്നെക്കൊണ്ടാവുല്ല.

ശ്രീധരൻനായർ: ശരിയാ നി പറയണതു്. വേലക്കാർ വന്നാൽ വീട്ടിലുള്ളവരൊക്കെ അവരുടെ വേലക്കാരായി. ഞാൻ എത്ര തവണ ഈ ശാരദപ്പണ്ണിനേം കൊണ്ടു് ഡോക്ടറെ കാണാൻ പോയി, അവളെ പരിശോധിപ്പിച്ചു! അവർ സുഖക്കേടൊന്നും കണ്ടില്ല. നാലും അവൾക്കു സുഖക്കേടാണുതാനും. ഞാനും തോററു. നാലും അവൾ ചീത്തയല്ല.

ഗൗരീയമ്മ: ആരാപറഞ്ഞതു് അവൾ ചീത്തയാണെന്നു്? ഞാനാ ചീത്ത.

ശ്രീധരൻനായർ: അതു ഞാൻ പറഞ്ഞോ? നീ ഇന്നു് എത്ര മണിക്കൂറാ അവളുടെ മുറിയിൽ പോയിരുന്നു് അവളെ ശുശ്രൂഷിച്ചതു്! നിനക്കിങ്ങനെ വേണ്ടിവന്നല്ലോ, നാലോചിക്കുമ്പോ നിനക്കു സങ്കടം ദേഷ്യം ഒക്കെ വരുന്നു. അത്രേള്ളു. ഏതായാലും ഒന്നു കൂടി അവളുടെ അടുത്തേക്കു ചെല്ലു. അവളുടെ അമ്മ

ഇപ്പോ വരും അലറിക്കൊണ്ടു്. എത്ര നോക്കിയാലും നോക്കിയില്ലാനേ പേരുണ്ടാവൂ. അവൾ വരുമ്പോ നീ യുണ്ടാവണം, നല്ലവാക്കുകൊണ്ടു സമാധാനിപ്പിക്കുവാൻ. അവളും സാധുവാ, വായിൽ നാക്ക് വല്ലാത്തതാണെങ്കിലും.

[തിരശ്ശീല]

രംഗം രണ്ടു്

[ഒരു ചെറിയ പഴയ വീടു്. പല ഭാഗങ്ങളും ഇടിഞ്ഞുപൊളിഞ്ഞു പോയിട്ടുണ്ടു്. നടുവിൽ കഷ്ടിച്ചുപയോഗിക്കാവുന്ന ഒരു മുറി. അതിന്റെ ഒരു മുലയ്ക്കൽ അടുപ്പു്. ഒരു പുറത്തു് രണ്ടു മനു പായ ചുരുട്ടിവെച്ചിരിക്കുന്നു.

സമയം: ഉച്ച.

കുറുത്ത ചടുപ്പു് അധികം പൊക്കമില്ലാത്ത ഒരു സ്ത്രീ (പാപ്പി) യുതിയായി (ജോലികഴിഞ്ഞു, വരികയാണു്) വീട്ടിലേക്കു - കയറിവരുന്നു. മുഖം പ്രസന്നമല്ല. വയസ്സു് ഏകദേശം 55. അടുപ്പിനടുത്തു് ഏകദേശം 80 വയസ്സായ (പല്ലൊന്നും പോയിട്ടില്ല.) കുറച്ചുകൂടി വെളുത്ത, പക്ഷേ, അതിലും ചടുപ്പു ഒരു സ്ത്രീ (കാത്തു്) ഇരിക്കുന്നു, മുറുക്കിക്കൊണ്ടു്.]

പാപ്പി: അമ്മേ, അവർ അവളെ കൊല്ലും. തീർച്ചയാ. എമ്പോക്കിരിക്കട്ടെ!

കാത്തു്: പാപ്പി, നോക്കിക്കോ, അവർ അവളെ കഴിച്ചിട്ടുകോ ചെയ്യും. കഴിതോണ്ടികളു്!

പാപ്പി: കഴിച്ചിടേ! അമ്മേ, അവർ അവളെ ജീവനോടെ അടുപ്പിലിട്ടു പുത്തി ദഹിപ്പിക്കുയാ ഉണ്ടാവുക, ചുടലമാടന്മാരു്!

കാത്തു്: പോടി, കഴിച്ചിടേണ്ടാവുള്ളു. ആ പിശുക്കന്മാ

തടെ അരക്കനാൽ വിറകുനഷ്ടപ്പെടുത്തേവാ? ചാമം നഷ്ടപ്പെടുത്തേവാ? നിനക്ക് ഇനിയെന്നാ ബുദ്ധിയുണ്ടാവാൻ പോണേ മുത്തി? കുഴിച്ചിട്ടു മീതെ ഒരു വാഴേം വെക്കും. വേലക്കാരിയെ ശിക്ഷിക്കേയും ചെയ്തു. അടുത്ത വേലക്കാരിയെ കുഴിച്ചിടാറാവുമ്പോഴേക്ക് ഈ വാഴേന്നു പഴോം ആയി. എന്നിട്ടാ എന്റെ മടുക്കെ ദഹിപ്പിക്കേണ്ടതു പറയണേ, മണ്ടിക്കോതേ!

പാപ്പി: തൊണ്ണൂറു വയസ്സായിട്ടും നരച്ചിട്ടും കുരച്ചിട്ടും വിറച്ചിട്ടും അമ്മ മയ്യാദ പഠിച്ചിട്ടില്ലല്ലോ. അമ്മ! കമ്മയാ! കാത്തു വമ്മയല്ല; കാത്തു കമ്മ. ഞാൻ മണ്ടിക്കോതയാണത്രേ. അമ്മ ചണ്ടിക്കാളിയാ.

കാത്തു: എന്താടി നീ പറയണേ? എനിക്കു തൊണ്ണൂറു വയസ്സായിരുന്നോ? കഷ്ടിച്ചു എമ്പത്തിമൂന്നായി. ഒരൊറ്റ പല്ലു പോയിട്ടുണ്ടോന്നു നോക്കൂ. നിന്നെ കടിച്ചു കീറി കാൻതിന്നാൻ ഇന്നും അവയ്ക്കു ശക്തിയുണ്ട്. എനിക്കു വിശപ്പും ഉണ്ട്. തൊണ്ണൂറു വയസ്സായിപ്പോലും! നിനക്കു കണക്കു പിടിക്കാൻ അറിയോടി, പട്ടിക്കുട്ടി? ഞാനല്ലേ നിന്നെ പഠിപ്പിച്ചേ? നിനക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടാ. എനിക്കറിയാം. എന്റെ തല നരച്ചുപോലും. നിന്റെ നരച്ചില്ലായിരിക്കും, എഴുപത്തിമൂന്നു വയസ്സായ ശിങ്കാരിടെ! നിന്റെ മോളടേം നരച്ചുടി, അവരു കുഴിച്ചിടാൻ പോണ നിന്റെ പൊന്നുമോളടെ. അവളെ കുഴിച്ചിടണം.

പാപ്പി: എനിക്കു എഴുപത്തിമൂന്നു വയസ്സോ? അമ്മയ്ക്കു എൺപത്തിരണ്ടും. അപ്പോ അമ്മ ദമ്പതു വയസ്സിൽ പ്രസവിച്ചോ!

കാത്തു: പോടി, നിന്റെയൊരു കണക്ക്. ഇപ്പോഴത്തെ പെണ്ണുങ്ങളെപ്പോലെ ഞങ്ങൾ പിന്നെ അയ്യമ്പതു

വയസ്സിലല്ലേ പ്രസവിക്കാറു്? പ്രസവിക്കയല്ല, കീറി മുറിച്ചെടുക്കാ. വയറു കീറി പ്രസവിക്കൂ; മാറു കീറി മുല കൊടുക്കാ. അതോ പൊടികലക്കി കുപ്പീലാക്കോ? എടി ഞങ്ങൾക്കൊക്കെ കുപ്പി ദൈവം തന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഇപ്പോഴും അവിടെ കിടപ്പുണ്ടു്, ഒഴിഞ്ഞതാണെങ്കിലും. നിനക്കോ, നിന്റെ കരിങ്കാളി മകൾക്കോ?

പാപ്പി: രാവു പകലും എല്ല മുറിയെ പണിയെടുപ്പിക്കൂ. എന്നിട്ടു പട്ടിക്ക കൊടുക്കണ എല്ലും മുട്ടീം കൂടി തിന്നാൻ കൊടുക്കാണ്ടിരിക്കൂ. എങ്ങനെയാ തലേം മുലേം ഒക്കെ ഉണ്ടാവണേ? അവളുടെ ജീവൻതന്നെ കിടക്കണതാ അത്ഭുതം. അവരു കൊല്ലേപ ഉള്ളു അവളെ.

കാത്തു: അവർ അവളെ കുഴിച്ചിടോ ചെയ്യും.

പാപ്പി: ഉച്ചു്, കുഴിച്ചിടും; താക്കി കുഴിച്ചിടും. പട്ടി മാന്തി തിന്നാണ്ടിരിക്കാൻ വാഴേം വെക്കും.

കാത്തു: ശരിയാ നീ പറയണേ, മോളേ! അവർ പിന്നെ വിറകില്ലാണ്ടാവുമ്പോ കുഴി മാന്തി കയ്യും കാലുമൊക്കെ എടുത്തു കുത്തിക്കേടും ചെയ്യാ. മോളേ, അപ്പോ നീ പറഞ്ഞ ദഹിപ്പിക്കലും ആയില്ലേ? പാവം, വേലയെടുക്കണ പെണ്ണിനെ ഇങ്ങനെ മനുഷ്യരാരെങ്കിലും ചെയ്യോ, എന്റെ പൊന്നുമോളുടെ മോളെ!

പാപ്പി: നമ്മുടെ ശാരദക്കുട്ടിയെ.

കാത്തു: നമ്മുടെ ചക്കരക്കടമായ ചാരക്കിടാവിനെ.

പാപ്പി: ഇന്നലെ ആ ഗൗരിയമ്മ അവളെ വാതിലിന്റെ ഇടയിൽ വെച്ചു് അമുക്കി ഞെരിച്ചെന്നേ. ഒരൊറ്റ എല്ലു പൊടിച്ചാണ്ടില്ല. നമ്മളു് അടുത്തു കിടക്കണു് ഞങ്ങളാരു വിചാരോന്നമില്ല അവൾക്കു്. നമ്മൾ

സാധുക്കളല്ലേ? ആ കഴുവേറീടെ മോളുടെ കയ്യു വാതം പിടിച്ച് അനങ്ങാണ്ടാവട്ടെ, ശവത്തിൻറെ!

കാത്തു: മിനിയാന്നല്ലേ അവളെ ചോറിൽ കല്ലു കടിച്ചതിന് ആ ദുഷ്ടൻ ചീതരൻനായർ മലത്തിക്കിടത്തി മാറിൽ അമ്മിക്കല്ലു എടുത്തു വെച്ചത്, 'എടി നിനക്കു കല്ലിഷ്ടാണെങ്കിൽ ഈ കല്ലു തിന്ന്' എന്നു പറഞ്ഞു.

പാപ്പി: ആ യമഘാതകന് ഇടിവെട്ടുകൊള്ളും. നോക്കിക്കോട്ടെ. അവനെ ദഹിപ്പിക്കാൻ വിറകു വേണ്ടിവരില്ല. ചാരമായിട്ട്, കരിംചാരമായിട്ട്, തൊട്ടുമ്പോഴേക്കും അവൻ പൊടിഞ്ഞുപോയും.

കാത്തു: നാലൊന്നാളല്ലേ, എന്തോ പറഞ്ഞതിനു ചാരമുപടി പറഞ്ഞില്ല, എന്നു പറഞ്ഞു ഗൗരിയമ്മേ അയാളും കൂടി അവളുടെ വായില് പഴയ ഒരു ചെരുപ്പ് കുത്തിയിറക്കി പിടിച്ചുവെച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത്?

പാപ്പി: അതേന്ത്? അതുങ്ങടെ രണ്ടിന്റേം നാവു പുഴുത്തുപോവും. അവരുടെ കവിളത്തു കവിൾവാർപ്പു വരും. അവരുടെ ചെരിപ്പിടണകാലിലു ലോറി കേറും. ഞാനിതൊക്കെ ഇന്നലെ അവരോടു നേരിട്ടു പറഞ്ഞു. അവരു കുടുംബക്കാരാണുപോലും! ചെററകളു്. നരകക്കഴിയിലും, ഇതിലും വലിയ ദ്രോഹികളെ കാണാല്ല. എങ്കിലും ഞാൻ പറഞ്ഞു അവരെ; മതിയാവോളം പറഞ്ഞു. നാനോം മാനോം ഉള്ളതാണെങ്കിൽ, തുങ്ങിച്ചാവാൻവേണ്ടതൊക്കെ പറഞ്ഞു. എന്നിട്ട് അവരെന്താ പറഞ്ഞെന്നോ?

കാത്തു: എന്താ പറഞ്ഞെ? എന്തു പറഞ്ഞാലെന്താ, ആ ചെകുത്താൻറെ മക്കളു്. എങ്കിലും എന്താ പറഞ്ഞെ?

പാപ്പി: ചാര, അല്ല, ശാരദ ഒരു ജോലിയും എടുക്കണി

ല്ലാൻ. എപ്പോഴും വിളിച്ചാലും അവളെ കാണല്ലാതെ. കണ്ടാലോ സുഖോല്ലാണ്ടെ കിടപ്പാ. അവൾക്കെപ്പോഴും തലവേദന, പുറംവേദന, പള്ളവേദന, കാലുവേദന, പുകഞ്ഞുതികട്ടലു്, നെഞ്ചിടിപ്പു്, ഒരു വയറായ, ഒരു വേണ്ടായ ഇങ്ങനെയൊക്കെയാണത്രെ. എന്നാൽ ഉണ്ണാൻ പോയിരുന്നാൽ എട്ടു കിണ്ണം ചോറുണ്ണം. രണ്ടു കൽച്ചട്ടി കൂട്ടാൻ കുടിക്കും. അഞ്ചു രാത്തൽ മാംസവും നാലു ബ്രാലും വേണം ഒരിടനേരത്തിന് എന്നു പറയണേ. ഇതൊക്കെ കൊടുത്തുണ്ണണതാ. കട്ടുതിന്നണതിനു കണക്കില്ല. എല്ലാം വെച്ചുണ്ടാക്കണതു ഗൗരിയമ്മ, തിന്നു മുടിക്കണതു ചാര, അല്ല, നമ്മുടെ ശാരദക്കുട്ടി. എന്നാൽ തീറ്റ കഴിയുമ്പോഴേക്കും ക്ഷീണമായി. ശ്വാസംമുട്ടലും വിശക്കലും തീർക്കാൻ ഗൗരിയമ്മ ശ്രീധരൻനായരും ഒത്തു ശ്രമിക്കണം. ഒരാളു് വീശിയും മറേയാളു് വെള്ളം തളിച്ചും, വെള്ളം കുടിച്ചും, കുടിപ്പിച്ചും. “കൊണ്ടുപോടി നിന്റെ മോളേ”ന്നു പറഞ്ഞു് ആ ഗൗരിയമ്മ എന്റെ മേത്തേക്കൊരാൾ ചാട്ടം. “പോടി” എന്നു പറഞ്ഞു് ശ്രീധരൻനായർ അവളെ—ചാരയെ—ഒരു തള്ളു്. “കൊണ്ടുപോവാം. ഞാൻ തന്നപോലെ എന്റെ മോളെത്തരണം” എന്നു ഞാൻ. “ഇടിച്ചു ചതച്ചു് എല്ലും തൊലിയുമാക്കിത്തരണോ?” എന്നു ഗൗരിയമ്മ. “അവൾ തിന്നുചോറിന്റേം അവൾ കുടിച്ചു മരുന്നിന്റേം കാശു മുഴുവൻ തരാണ്ടെ വിടൂല്ലെ”ന്നു ശ്രീധരൻനായർ. അയാൾക്കു് ആശുപത്രിക്കു നടന്നതിന്റെ കൂലിംകൂടി വേണംപോലും. ആ കൂലിക്കാരൻ കഴുവേറിപ്പു്. അവൻ ആശുപത്രിന്നു നടന്നു ചീത്തയാക്കിയ റോഡു നന്നാക്കാൻ മുനിസിപ്പാലിറ്റിക്കും കൂടി പണംകൊടു

ത്തിട്ടു വേണായിരിക്കും എന്റെ മോളെ എന്നിങ്ങനെ കൊണ്ടുവരാൻ. അവൻ ചത്താലേ ഞാൻ എന്റെ മോളെ കൊണ്ടുവരട്ടെ. ഇല്ലെങ്കിൽ കൊടുത്തപ്പോലെ തരട്ടെ, പതിനാറു വയസ്സായ എന്റെ ശാരദക്കുട്ടിയായിട്ട്.

കാന്തു: അവൾക്കു ഇരുപതു വയസ്സായി അല്ലേ? കണ്ടാൽ നാലുപതു വയസ്സായിന്നു തോന്നും. വല്ലാണ്ടു തടിച്ചു പോയി.

പാപ്പി: തടിയോ? മുഴുവൻ നീരാ, ദുർന്നീര്. അടിച്ചും ചതച്ചും ചവിട്ടിയും വന്ന നീരാ. അവൾക്ക് അനങ്ങാൻ വയ്യാ, അവർ മരുന്നു കൊടുത്തു മരുന്നു കൊടുത്തു. വല്ല വിഷോം കലക്കുന്നുണ്ടാവും മരുന്നെന്നും പറഞ്ഞു. പിന്നെ വല്ല ഗർഭോറ്റു ഉണ്ടോ ആവോ, ആക്കിയാം! 'കുടുംബ'ക്കാരെ വിശ്വസിച്ചു കൂടാ. കുരുത്തംകെട്ടു ജാതികളാ.

കാന്തു: എടി, ഞാൻ കുടുംബക്കാരീയാ. നീ അല്ലെങ്കിൽ വേണ്ട. എന്റെ ആളുകളെ പറഞ്ഞാലേ! നീയും മക്കളും കൂലിവേലയ്ക്കു പോയി തുലഞ്ഞു. ഞാൻ പോയിട്ടില്ല. പോയ്ക്കും ഇല്ല.

പാപ്പി: അമ്മ പഴയ കുടുംബക്കാരീയാ. നമ്മളൊക്കെ അതെ. ഇതുണ്ടെട്ട് ഇന്നലെ ചെയ്തു മഴയ്ക്കു ഇന്നു മുളച്ചു തകരയല്ലേന്നു? പെര ഓടിട്ടാ കുടുംബാവോ? അവന്റെ ഓടിട്ടു വീട്ട്! ഞാൻ അവന്റെ പെരയ്ക്കു തീ വയ്ക്കും. ആ ഓടൊക്കെ പൊട്ടിത്തെറിപ്പിക്കും.

കാന്തു: അവന്റെ തലയോട്ടം പൊട്ടിത്തെറിപ്പിക്കണം. സുമനൻ: (നല്ല ആരോഗ്യമുള്ള ഒരു പതിനെട്ടുകാരൻ. ഒന്നുകൊണ്ടും പരിഭ്രമം ഇല്ല. സകലത്തിനേയും സ്വല്പം പുച്ഛമാണ്. അധികം വർത്തമാനം പറയില്ല, പറ

യുന്നതുതന്നെ അധികവും ആരോടുമായിട്ടല്ല. അയാൾ പതുക്കെ കടന്നുവന്നിട്ട്) അമ്മേ, ഓപ്പയ്ക്കു സുഖമില്ലയാ ന്. ശ്വാസംമുട്ടലുണ്ടെന്ന്. ഓടിച്ചെല്ലണമ്.

പാപ്പി: ഞാൻ അപ്പോഴേ പഠത്തില്ലേ അവൻ അവളെ കൊല്ലും. എന്റെ മകളു ചത്തേ! ചത്തേ! (മാറ ത്ത് അടിക്കുന്നു. ഉറക്കെ നിലവിളി കൂട്ടുന്നു.) അയ്യോ പോലീസുകാരേ, ജസ്റ്റിമാരേ, ദേവതമാരേ, ആ കഴു വേറികളെ തൂക്കിക്കൊല്ലണേ. ഓടിവന്ന് എന്നേം കൊല്ലണേ. എനിക്ക് ഇനി ഇരിക്കണ്ട. (തല ചുമരി ന്നേൽ ഇടിക്കുന്നു.)

കാത്ത്: നാട്ടുകാരേ, കുടുംബക്കാരേ, അടുത്ത വീട്ടിലെ കാ ട്റ്റാളന്മാര്മ് ഞങ്ങളെ ഒക്കെ കൊന്നേ! എന്നേം പാപ്പി യേം ചാരയേം. (സ്വന്തം കഴുത്തു പിടിച്ചു ഞെക്കുന്നു. ദേഷ്യപ്പെട്ടു സുമനനോടു്) സുമാ, നീയെന്തെടാ ചാ വാത്തത്? ഇപ്പോ ചത്തില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ നിന്നെ കൊല്ലും.

സുമനൻ: (അടുപ്പിൽനിന്നു ഒരു വീടി കത്തിച്ചെടുത്തു വ ലിച്ചുകൊണ്ടു തെറുത്തുവച്ചു പായയിൽ ഇരുന്നു) ആ ദ്യം മുത്തി ചാവലുകഴിക്കു്.

കാത്ത്: ഇല്ല, നിന്നെ കൊന്നിട്ടേയുള്ളൂ. (അവന്റെ അടു ത്തേയ്ക്കു ചെല്ലുന്നു. കുറച്ചുനേരം ദോഹം നോക്കിനിന്നി ട്ട്) എടാ, തടിയൊ, നിനക്കു കഴുത്തില്ലല്ലോ. എവിടെ പിടിച്ചാ ഞെക്കണേ?

സുമനൻ: അമ്മ തല ചുമരിന്മേൽ മുട്ടി ഇടിക്കണതു കഴി തട്ടെ. ചുമരും വീടും വീണാ നമുക്കൊക്കെ ഒരുമിച്ചു ചാവാം. പക്ഷേ, വീഴുന്നു തോന്നണില്ല. മുട്ടിന്റെ ശക്തി കുറയുന്നുണ്ടു്. വേദനയെടുത്തുതുടങ്ങിയിരി ക്കാം. വീടു വീണില്ലെങ്കിൽ മുത്തി അമ്മയുടെ കഴുത്തു

പിടിച്ചു ഞെക്കിക്കൊന്നോളം. നല്ല കഴുത്താ. പൂട
പോയ കോഴിയുടെ കഴുത്തുപോലെ ഇരിക്കുന്നുണ്ട്.

പാപ്പി: (ചുമരിന്മേൽ നല്ലവണ്ണം ഒന്നു മുട്ടിയിട്ട്) എന്തെ
ടാ നീ പറഞ്ഞത്? ഞങ്ങളു രണ്ടുപേരും ചത്താ നിന
ക്ക് സുഖമായി, അല്ലേ? വീടൊഴിഞ്ഞുകിട്ടും. നിന്റെ
ചക്കിയെ കെട്ടിക്കൊണ്ടു വരാം. നിനക്ക് ഇത്ര ശ
ക്തി ഇല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ പണ്ടേ നിന്നെ ഞാൻ കൊ
ന്നുകളഞ്ഞേനെ.

സുമനൻ: ഇല്ലെങ്കിലല്ലേ?

പാപ്പി: എടാ, നിന്റെ ഓപ്പയല്ലേ ശ്വാസം മുട്ടിക്കിടക്ക
ണേ? ഇതാണോ വീടി വലിക്കാൻ സമയം?

സുമനൻ: അതല്ലേ ഞാൻ വീടിപ്പൊക്കുകൊണ്ടു ശ്വാസം
മുട്ടിച്ചുവാൻ നോക്കണം!

പാപ്പി: എടാ, അവർ അവളെ തല്ലിക്കൊല്ലാണ്ട്. എ
ന്നിട്ടും നിനക്ക് അങ്ങോട്ടു പോവാൻ തോന്നുന്നില്ലേ?

സുമനൻ: എന്താ, ഞാനും തല്ലിക്കൊല്ലാൻ കൂടണമെന്ന്
അമ്മയ്ക്കു നിർബ്ബന്ധമാണോ?

പാപ്പി: എടാ, നിന്നെ പൊറ്റിനു പകരം വല്ല വണ്ടി
പ്പോത്തിനേം പെറായിരുന്നല്ലോ എനിക്ക്.

സുമനൻ: പെറായിരുന്നില്ലേ?

പാപ്പി: അവൾ അവിടെക്കിടന്നു ചാവാൻ ഞാൻ സമ്മ
തിക്കില്ല. ആ ചോരകുടിക്കുന്ന അസുരന്മാരുടെ അടു
ക്കെ. ഞാൻ ഇപ്പോൾ അവളെ പിടിച്ചു കൊണ്ടുവരും
ഇങ്ങോട്ട്. അവൾ നിന്റെ മുമ്പിൽക്കിടന്നു ചാവ
ണം. നീ അവളെ കൊല്ലണം. അവളുടെ പ്രേതം എ
ന്നിട്ട് നിന്റെ ദേഹത്തു കേറിക്കൂടണം.

സുമനൻ: അങ്ങനെയാട്ടെ. അപ്പോ രണ്ടു ജീവനുള്ള

പ്രേതോം ഒരു ചത്ത പ്രേതോമായി എന്റെ തലയിലു്. സാരമില്ല.

പാപ്പി: എടാ അറുകൊലേ!

കാത്തു: എടാ ചണ്ഡാല, എടാ ബ്രഹ്മരക്ഷസ്സേ!

പാപ്പി: ഞാൻ അവളുടെ അടുക്കലേക്കു പോവ്യാണു്.

കാത്തു: ഞാൻ എങ്ങും പോവില്ല. ഞാൻ കുടുംബക്കാരീയാ.

(പാപ്പി ഒരു രണ്ടാംമുണ്ടു് എടുത്തിട്ടു് ഓടിപ്പോവുന്നു, കരഞ്ഞുംകൊണ്ടു്. സുമനൻ വേറെ ഒരു വീടി എടുത്തു വലിക്കുന്നു. മുത്തശ്ശി ഉണങ്ങിയ വെററിലയും ഉണങ്ങിയ അടയ്ക്കയും ഉണങ്ങിയ ചുണ്ണാമ്പും എടുത്തു മുറുക്കുന്നു. മുഖത്തു ശൂന്യം കറയുന്നില്ല.)

അണിയറയിൽ: “എന്റെ മകളെ ശ്രീധരൻനായരു കൊല്ലണേ! ഓടിവരണേ, എല്ലാതും ഓടി വരണേ! എന്റെ മകളെ ശൗരിയമ്മ തിന്നണേ! ദയയുള്ളവരൊക്ക ഓടി വരണേ! അയ്യോ, അമ്മേ, അച്ചാ, കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഗേവതിയേ, ഇതുങ്ങൾക്കു വസൂരി പിടിപ്പിക്കണേ!”)

കാത്തു: (മുറുക്കു കൊണ്ടു കുറച്ചു ശാന്തമായി) അവളു വെളിച്ചപ്പെട്ടുകൊണ്ടാണല്ലോ പോണേ. അവരുടെ പടിക്കത്തു കടന്നിട്ടുപോരേ അവൾക്കു വിളിച്ചു നിലവിളിക്കാൻ? കുടുംബത്തിൽ പിറന്നവളല്ലേ?

സുമനൻ: ഇവിടന്നു തുടങ്ങിയാലേ അവിടെ ചെല്ലുമ്പോഴേക്കും ശാരീരം പൊങ്ങുള്ളു. പടി അത്ര അടുത്തല്ലേ? സമയം കിട്ടുകയില്ല.

കാത്തു: എന്റെ ശാരീരാ എത്ര വേഗം പൊങ്ങിയിരുന്നേനോ! നല്ല തിരുവാതിരക്കളിക്കാരോടു ചോദിച്ചാലറിയാം എന്റെ ചെറുപ്പകാലത്തെ ശാരീരത്തിന്റെ ഗുണം. ഞാൻ കളിക്കാനുണ്ടെങ്കിൽ അഞ്ചുനാഴിക അടുത്തെങ്ങും ആണങ്ങളുംകൂടി ഉറങ്ങാറില്ല തിരുവാതിരരാത്രി. ഇന്നും വലിയ മോശമല്ല.

സുമനൻ: ശരിയാ, ഇന്നും മുത്തീ ഉറങ്ങാൻ വരെ അയൽപക്കക്കാർക്ക് ഉറക്കം കഷ്ടിയാ. കുളിയല്ല, കാൽമാണെ ന്നേയുള്ളൂ ഇപ്പോ.

കാൽ: പാപ്പിയുടെ ഒരു മോശാ, എന്റെ മോളാണെ കിലും. എന്റെ ഒന്നാത്തരാ, നോക്കൂ. (പാടുന്നു.)

നാരദൻ പറഞ്ഞ വാക്കിനെ വെറുത്തു കംസൻ ശീശ്രാമപ്പനോടു നടന്നു തിത്തരികിട തൈത, ക്ഷണത്തിനെയെന്നിക്കു തരേണം മടിക്കരുത് കൊന്നുകളയില്ല ഞാനെടീ, തിത്തരികിട തൈത.

(ശ്രദ്ധിച്ചിട്ട്) നോക്കൂ, ഇപ്പോ ഒരു യൊന്നും കേക്കണിയില്ലല്ലോ.

സുമനൻ: അമ്മയാണെകിലും, അവരുടെ പറമ്പിനകത്തു കടന്നാൽ ഒരു തന്നെ താനോളം. ആ ഗൗരിയമ്മ ഒന്നു ഭംഗിയായി മന്ദഹസിച്ചു, നസൂരിമാരുടെ അടുക്കൽ നിന്നു കടം മേടിച്ച അഞ്ചാറു നല്ല വാക്കും പറഞ്ഞു, കുറെ ചുട്ടകാപ്പിയും കുടിപ്പിച്ചുകഴിയുമ്പോഴേക്കും ഭദ്രകാളി മുകാംബികയാവും. അതിനിടയ്ക്കു ശ്രീധരൻ നായർ അതിലേ എങ്ങാൻ കടന്നുപോവും. അമ്മയ്ക്ക് അതു മതി ആറു മാസത്തേയ്ക്കു ശാന്തിയുണ്ടാവാൻ. ആ പടിപ്പരയ്ക്കു പുറത്തു കടക്കുന്നതു വരെയെകിലും തിച്ച്. പിന്നെ മുത്തീയുടെ കാന്തശക്തിക്കായി ശക്തി. ശാരീരം ചൊങ്ങിയേക്കാം.

കാൽ: സുമനാ, നീയും കൂടി പോവായിരുന്നില്ലേ? ചാരയെ എടുത്തുകൊണ്ടു വരണെകിലോ? സഹായിക്കാൻ ആളു വേണ്ടേ?

സുമനൻ: പടിക്കൽ വരയേ എടുത്തു നടിക്കേണ്ടിവരട്ടെ. അതു കഴിഞ്ഞാൽ നടന്നോളം. പടിക്കൽ വരെ

ഗൗരിയമ്മ എങ്ങനെയെങ്കിലും കൊണ്ടാക്കിക്കോളേം ചെയ്യും. ഏതു ശവത്തിനും എണീറൂ? അഞ്ചു മിനിട്ടു നടക്കാൻ മാത്രമല്ല ഓടാനുള്ള ശക്തികൂടി കൊടുക്കാനുള്ള മാധ്യമമുണ്ട് അവരുടെ നാക്കിന്.

കാത്ത്: അല്ല, നീ പോവണ്ട. ഉടപ്പിറന്നവളെ ഉടപ്പിറന്നവൻ തൊടരുത്. എന്തു സുഖക്കേടാണെങ്കിലും തറവാട്ടുകാർക്ക് അതു പററൂല്ല.

(അണിയറയിൽ: “ഏട കൊലപാതകികളേ, എന്റെ മകളെത്താ...എനിക്കു ശവത്തിനെ വേണ്ടാ. ജീവനോടുകൂടി തരണം...എനിക്കു നിങ്ങളെ ചൂടണം.”)

കാത്ത്: പാപ്പി എന്തൊക്കെയാ കാട്ടിക്കൂട്ടാൻ പോണേ ആവോ! ഇനി പോലീസ്സുകാരോ നമ്മുടെ വീട്ടിൽ കേറോവാ?

സുമനൻ: മുത്തി മിണ്ടാതിരിക്കൂന്ന്. ഇപ്പൊ അമ്മോ മകളും ഇവിടെ എത്തും. ആ വീട്ടിൽനിന്ന് ഈ വീട്ടിലെത്താൻ എത്ര സമയം പേണം? ഒരു മിനിട്ട്! ശ്രീധരൻനായർ അമ്മേ അവിടെ ഒരു നിമിഷം നിൽക്കൂല്ല. ഇപ്പൊ കേട്ടതു പുറത്തേയ്ക്കെത്തിയതിന്റെ ബഹളം ആയിരിക്കും.

(അണിയറയിൽ: “അമ്മ, ആവൂ! ഞാൻ ചത്തു. എനിക്കു മിണ്ടാൻ വയ്യ. ഹ്, ഹ്. [ദീർഘശ്വാസം. വീണ്ടും ദീർഘശ്വാസം.] ആവൂ!... ഹ് ഹ്. എന്റെ നെഞ്ചു പൊളിഞ്ഞു.”)

(അമ്മയും മകളുംകൂടി, മകൾ അമ്മയുടെ ചുമലിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ട്, പ്രവേശിക്കുന്നു. സുമനൻ അനങ്ങുന്നില്ല. ഒന്നിനും വയ്യാത്ത മുത്തി ഓടിച്ചെറിഞ്ഞ് “എന്റെ മോളേ” എന്നു പറഞ്ഞു കെട്ടിപ്പിടിക്കുന്നു. അമ്മയും മകളും മുത്തിയും കൂടി ഒരുമിച്ചു നിലത്തുവീഴുന്നു.)

എല്ലാരുടേയും: അയ്യോ!

സുമനൻ: ഇതു വല്ലാത്ത തൊന്തരവായല്ലോ. (എല്ലാവരെയും പിടിച്ചെടുത്തുപിടിക്കുന്നു.)

(ശാരദ മാത്രം വിണ്ടും വിഴ്ന്നും.)

ശാരദ: അമ്മേ, ഞാൻ ചത്തു. ഹാവു! ഹാവു! ഞാൻ ചാവ് വല്ലേ നല്ലത്? വേഗം ചത്താൽ മതിയായിരുന്നു. എന്തിനാ ഇങ്ങനെയൊരു പെണ്ണു്, ഹാവു, ഹാവു, ജീവിച്ചിരിക്കണോ? അമ്മേ, അമ്മേ, അയ്യോ!

പാപ്പി: ചാരേ, നീയ്ക്ക് അനങ്ങാണ്ടു കിടക്കു്. നിനക്കു് ഒരു സുഖക്കേടും ഇല്ല. വീട്ടിൽ വന്നു കയറിയില്ലേ? ഇനി ഒക്കെ സമാധാനവും. കുറച്ചുനേരം കണ്ണടച്ചുകിടക്കു്. അമ്മേം മുത്തിയേം വിചാരിച്ചു കിടക്കു്. ആ വീട്ടിലെ കായ്മൊക്കെ മറക്കു്. ഇപ്പൊ സുഖവും. വീടും അമ്മേം മുത്തശ്ശിയമ്മേം പോലെ മരണങ്ങളോ മദിരാശി ആശുപത്രിപ്പോലും.

സുമനൻ: മണ്ടത്തരം!

പാപ്പി: എന്തെടാ?

ശാരദ: അമ്മേ, എന്റെ സുഖക്കേടു മാറല്ല. ഹാവു! ഹാവു! ഞാൻ ചാവുളളു. അയ്യോ! അയ്യോ! എനിക്കു ജീവിക്കണ്ട. അമ്മേം മുത്തിയേം വിചാരിക്കുമ്പോ എനിക്കു വേദന കൂടുകയാ.

കാത്തു: നിനക്കെവിടെയാ വേദന? പറയു്. ഞാൻ തിരുമ്മാം. എന്റെ കയ്യു് നല്ല വക്ത്തുള്ളതാ. ഞാൻ എത്ര വേദനകളാ തിരുമ്മി മാററിയേക്കണേനോ. മണ്ണണ്ണ ആ വിളക്കിൽ ഇത്തിരിയെങ്കിലും ഇല്ലേയെന്നു നോക്കൂ.

പാപ്പി: മണ്ണണ്ണ നീരുവീഴ്ത്തു നല്ലതാ.

സുമനൻ: അബദ്ധം.

ശാരദ: മുത്തി, എന്റെ സുഖക്കേടിനു മണ്ണാ, മണ്ണണ്ണയേക്കാൾ നല്ലതു്. മണ്ണിൽ നല്ലോണം താക്കി കഴിച്ചിട്ടേക്കു. എല്ലാ നീരും പോവും. നോക്കൂ, എന്റെ ചങ്കു

കിടന്നു പിടിക്കുന്നത്. എന്റെ ശ്വാസം ഇപ്പോ പോ
വും. പൊക്കോട്ടെ!

പാപ്പി: നീ ആ കള്ളന്റേറ കള്ളിടേം കാര്യം മറക്കു്. നീ
വീട്ടിലെത്തിന്നു വിചാരിക്കു്. നല്ലോണം കണ്ണടച്ചു
വിചാരിക്കു്. പിടിച്ചൊക്കെ അപ്പൊ നിക്കും. ദേ,
ഞാൻ തിരുമ്മണതു സുഖാവണില്ലേ? നിനക്കു പേടി
യാവണമെന്നേകിൽ എന്നെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചോ. കുറേക്കൂ
ടി ധൈര്യത്തിനു മുത്തീടെ കയ്യും പിടിച്ചോ.

സുമനൻ: ഭ്രാന്തു്!

ശാരദ: (കണ്ണുമടച്ചു കിടന്നിട്ടു്) അയ്യോ, ആവു! ശ്വാസം
പോണില്ല. അമ്മേം അമ്മുമ്മേം വീടിനേം ഒക്കെ വി
ചാരിക്കുമ്പൊ ഒട്ടും ശ്വാസം പോണില്ല. കയ്യിന്റെ
ചെറുവിരലിമ്മേന്നാ ഒരു വേദന ഓടിക്കയറണതു്.
അയ്യോ, അയ്യോ! അതു സഹിക്കണില്ല.

കാന്തു: ആ ദുഷ്ടനും പെണ്ണും കൂടി എന്തെങ്കിലും മന്ത്രവാ
ദം ചെയ്തിട്ടുണ്ടാവും. നീ ഭഗവതിക്കു് രണ്ടു കുരുതി
നേരു്. നേന്നോ?

സുമനൻ: രണ്ടു തുകോം നേരു്. രണ്ടു നരബലിം നേരു്.

ശാരദ: നേൻ. എന്നിട്ടും ഒരു ഭേദോല്പ. ഹാവു, അയ്യോ!

പാപ്പി: ന്നാ നമ്മുടെ പരദേവതമാരെ വിചാരിക്കു്. ന
മ്മുടെ കാനോമ്മാരു് ഈ പറമ്പിൽത്തന്നെയുണ്ടു്.
അവരു നമ്മെ രക്ഷിക്കും. ഇതു് അവരുടേംകൂടെ വി
ടാനും വിചാരിക്കു്.

ശാരദ: ഈ വീടിനെപ്പറ്റി വിചാരിക്കുമ്പോഴാ ഇപ്പൊ
പ്രാണൻ പോവുന്തു് മാത്രമല്ല പോണെന്നു് തോന്ന
ണേ. മുത്തീയുടെ കയ്യു് എന്റെ മേത്തുമുട്ടുമ്പൊ മേ
ലൊക്കെ പെട്ടെന്നു വിറയ്ക്കണം. അമ്മ കെട്ടിപ്പിടി

ക്കമ്പൊ കാലൻ വന്നു കെട്ടിപ്പിടിക്കണമെന്നുപോലെയാ
തോന്നണം.

സുമനൻ: ശരിയാ.

പാപ്പി: പോടാ, കുലദ്രോഹി. (തിരിഞ്ഞിട്ട്) എന്താടീ
നീ പറയണം? എന്റെ കയ്യു കാലന്റെ കയ്യാണെ
ന്നോ? ഗൗരിയമ്മയുടെ കയ്യല്ലെ കാലന്റെ കയ്യ്?

ശാരദ: അവരു നല്ല കൂട്ടത്തിലാ. അവരു കാലനോ? എ
ന്താ അമ്മ പറയണം?

കാന്തു: അയ്യ! നല്ലൊരു പെണ്ണിനെ നിനക്കു കണ്ടുകിട്ടി
യല്ലോ. ഇനി ശ്രീധരൻനായർ മഹാബലിയാണെ
ന്നും നീ പറയല്ലോ.

ശാരദ: അദ്ദേഹം യോഗ്യനാ. ഒരു കുറവും ഞാൻ കണ്ടി
ല്ല അദ്ദേഹത്തിന്. പ്രത്യേകിച്ചു ഇവിടെ വന്നു ആ
ലോചിക്കുമ്പോ. ഇത്തിരി ദൂരെ നിന്നു ആലോചി
ച്ചാലേ സത്യം മനസ്സിലാവുമുള്ളൂ.

സുമനൻ: വാസ്തവം.

പാപ്പി: എടാ, വാസ്തവമെന്താ, നിന്നോടൊന്നു പറയ
ണു? (തിരിഞ്ഞു) പിന്നെ ഞങ്ങളാണോടീ അസ
ത്തേ, നിന്നെ ചുമട്ടിം ഇടിച്ചു ശകാരിച്ചു പട്ടിണി
ക്കിട്ടും ചാവറാക്കിയത്? ഞങ്ങളാണോ നിനക്കു ശ്വാ
സം മുട്ടലുണ്ടാക്കിയത്?

ശാരദ: എന്നെ ആർക്കും ഇഷ്ടമില്ല.

പാപ്പി: എന്താടീ നീ പറയണം? നിന്നെ ആർക്കും ഇഷ്ട
മില്ലെന്നോ?

കാന്തു: എടീ, നന്ദിയില്ലാത്തവളേ, നിന്നെ എന്തിനു
സമുദ്രംപോലെയല്ലേ ഇഷ്ടം? വെള്ളപ്പൊക്കംപോലേം.
പിന്നെ ശ്രീധരൻനായർക്കു നിന്നെ ഇഷ്ടം?

ശാരദ: അദ്ദേഹം ധാരാളം സ്നേഹമുള്ള ആളാ. അദ്ദേഹം

ഗൗരിയമ്മയോടു ചെരുമാറണ കാണണം. അയ്യോ, സഹിക്കില്ല. ഗൗരിയമ്മ പല്ലം കടിച്ചു ചാടിയൊലും അദ്ദേഹം സൗമ്യമായിട്ട് ഒന്നു ചിരിച്ച് കവിളിത്തു് ഒരു നുള്ളു കൊടുക്കയേ ഉള്ളു.

പാപ്പി: അതാ ഞാൻ പറഞ്ഞു. ആ ഗൗരിയമ്മയാ കള്ളി. ദുഷ്ട! അവളെ പാമ്പിനെ തല്ലി കൊല്ലണമോ ലെ കടലാവണക്കും പത്തലുകൊണ്ടു തല്ലിക്കൊല്ലണം. എന്നിട്ട് ആ വടിയുടെ തലകൊണ്ടു് അവളുടെ വായ തിരിക്കിത്തുറന്നു് അതിലിട്ടു് അതു തിരിക്കണം. ആ വിഷപ്പല്ലൊക്കെ പൊട്ടിച്ചു കളയണം.

സുമനൻ: എന്റെ അമ്മയുടെ സ്വഭാവം ഒന്നാന്തരം.

ശാരദ: അമ്മയ്ക്കു് എന്തൊക്കെയോ തോന്നണേ! ഗൗരിയമ്മ ചീത്തയൊന്നുമല്ല. അവർക്കു് വിഷപ്പല്ലമില്ല. കുറച്ചു ശുണ്ണിയുണ്ടു്. അതു സാരമില്ല. അവർക്കു് ശ്രീധരൻനായരെയുള്ള സ്നേഹത്തിനു കണക്കില്ല. ഉള്ള സത്യം പറയാല്ലോ. അവരുടെ സ്നേഹം കണ്ടിട്ടാ എനിക്കു ശ്യാസം മുട്ടൽ തുടങ്ങിയതു്. (പെട്ടെന്നു്) അമ്മേ! അയ്യോ! ഹാവു... എന്റെ കാലിലെന്തോ ഉരുണ്ടു കേറുന്നു.

കാന്ത: കേറട്ടെ. നല്ലോണം കേറട്ടെ. മാറത്തു വരെ കേറട്ടെ. അവിടെ അവരുടെ സ്നേഹം ഇവിടെ ഞങ്ങളുടെ സ്നേഹമില്ലായേം കണ്ടിട്ടല്ലേ ഉരുണ്ടു കേറണേ? നന്ദിയില്ലാത്ത കുരുത്തംകെട്ടുവട്ടു്.

പാപ്പി: അമ്മേ, അങ്ങനെ പറയരുതു്. മോളേ, നിന്നെ ഞങ്ങൾക്കൊക്കെ ഇഷ്ടം. ഞങ്ങളു് പട്ടിണി കിടന്നും നിനക്കു ചോറും കറിയും തരും. ഞങ്ങളു് കട്ടിട്ടും നിനക്കു കാപ്പിയും പലഹാരവും തരും. ഞങ്ങളു് ചരഞ്ഞിട്ടും ചതിച്ചിട്ടും നിനക്കു് ഉടുക്കാനും തേക്കാനും തരും. ഇവിടെ നിനക്കു് ഒരു സങ്കടം വരൂലു. ധൈര്യമായി

ട്ടിരിക്കൂ. ഈ സുമനൻ വീടിവലി വിട്ടിട്ടുംകൂടി നിന്നെ രക്ഷിക്കും. ഇല്ലേ സുമാ?

സുമനൻ: തീർച്ചയായും ഇല്ല.

ശാരദ: അയ്യോ, അമ്മേ! ആവൂ! സുമനാ— (പെട്ടെന്നു ഭാവം മാറി. ചിരി. ഉറക്കനെ നില്ക്കാത്ത ചിരി. പാട്ടുപാടുന്നു.)

“കാട്ടിൻ നട്ടുവിലെന്ന കാട്ടുജന്തുക്കൾക്കയ്യോ” (ചിരിക്കുന്നു.) എനിക്കു പാട്ടുണ്ട്, എന്റെ പാട്ടു കേൾക്കാൻ എത്ര പേരാ ഓടിക്കൊണ്ടു നോക്കൂ. എത്ര യോഗ്യന്മാരാ വേലിക്കൽ പതുങ്ങിനിന്നു കേൾക്കണം. എനിക്കു് ആണങ്ങളെ കണ്ടുകൂടാ. കള്ളന്മാരു്, ഒക്കെ കാട്ടാളന്മാരാ. കേട്ടോ അവർ പാടണം.

“താഴ്വരാതെ വാഴ്ക തരുണി നീ എനിക്കുണ്ടു് ചേർച്ച കൂടാതെ കെട്ടിച്ചമരം വെച്ചാരു വീടു് വാഴ്വ നമുക്കുവിടെ വനസുഖമാരറിഞ്ഞു,”

പോടാ, നിന്നെ ഞാൻ ശപിച്ചുകൊല്ലും. പോ. ഓട്ടു്. ഇല്ല. വരൂ. ഓടല്ലേ. (കരയുന്നു പിന്നെയും കരയുന്നു) എനിക്കു ഭംഗിയില്ലേ? ഇല്ല. പണമില്ലേ? ഇല്ല. എനിക്കു് ആരുമില്ലേ? ഇല്ല. (ചിരിക്കുന്നു) ഉണ്ടു്. ഉണ്ടു്.

“കണ്ടാലത്രയും കൗതുകമുണ്ടിവളെ, പ്പണ്ടു കണ്ടില്ല ഞാനേവംവിധം കേട്ടുമില്ല.”

സുമനൻ: (വീടി വലിച്ചെറിഞ്ഞു്) ഓപ്പേ! ഓപ്പേ! എന്തൊക്കെയാ ഭ്രാന്തു പറയണതും പാടണതും! (മുഖത്തു വെള്ളം ഒഴിക്കുന്നു. പിടിച്ചു കലുക്കുന്നു.)

ശാരദ: (ശാന്തമായി ചുറ്റും നോക്കി) എന്താ സുമാ! മിട്ടുക്കാ. എന്താ നിങ്ങളൊക്കെ പരിഭ്രമിച്ചു നിൽക്കണം? എനിക്കു ബോധമുണ്ടായിരുന്നില്ലേ?

സുമനൻ: സാരമില്ല. കുറച്ചു പാടി, അത്രേയുള്ളൂ.

കാത്ത്: നിന്റെ പാട്ടു നന്നായി. നിനക്ക് എന്റെ പാട്ടു കുറച്ചു കിട്ടിട്ടുണ്ട്.

പാപ്പി: അതെ, അമ്മയ്ക്ക് അമ്മയുടെ പാട്ടിന്റെ വിചാരം.

കാത്ത്: നിനക്കു പാട്ടില്ലാഞ്ഞിട്ടു നീ എന്റെയടുക്കെ കോപിക്കണ എന്തിനാ?

പാപ്പി: ശാരദേ, നിനക്ക് ഇപ്പോ കുറെ സുഖമുണ്ടോ? എണീക്കാമോ?

ശാരദ: എണീക്കാം. എനിക്കിപ്പോ വേദനയൊന്നുമില്ല. എനിക്കു കുറെ വെള്ളം കുടിക്കണം.

പാപ്പി: ധാരാളം തരാമല്ലോ. കഞ്ഞിവെള്ളം കുടിച്ചാ. നല്ല തണുത്ത കഞ്ഞിവെള്ളം. ഇന്നലത്തെ വേണമെങ്കിൽ അതുണ്ട്.

സുമനൻ: (കഞ്ഞി എടുത്തുകൊണ്ടു കൊടുക്കുന്നു) ദേ, കഞ്ഞി കുടിക്കൂ.

ശാരദ: (ആത്മീയോടുകൂടി അതു കുടിക്കുന്നു) ഹോവൂ!

കാത്ത്: പതുക്കെ കുടിക്കൂ.

സുമനൻ: അവൾ ഇഷ്ടംപോലെ കുടിക്കട്ടെ.

കാത്ത്: ഇങ്ങനെ കുടിച്ചാൽ മൂക്കിൽക്കൂടി തലേക്കേറും. അതുകൊണ്ടാ പറഞ്ഞത.

(ശാരദ കഞ്ഞിയുടെ അടിയിലുള്ള വറു മുഴുവൻ വാരി വാരി തിന്നു തീർക്കുന്നു. പാപ്പി അത്ഭുതപ്പെട്ടു നില്ക്കുന്നു.)

അങ്ങനെ മുഴുവൻ അവൾക്കു കൊടുക്കരുത്. വല്ല സുഖക്കേടും പിടിക്കും. സൂക്ഷിക്കണം.

പാപ്പി: അവൾ എത്രദിവസമായി പട്ടിണി കിടക്കുന്നു! ഉണ്ണട്ടെ. ആ ദുഷ്ടന്മാരുടേ അവൾക്കൊന്നും കൊടുക്കാറില്ലേന്നേ!

സുമനൻ: അബദ്ധം.

ശാരദ: ശരിയാ സുമനൻ പറയണതു്. അവർ എല്ലാം തരം. പക്ഷേ, അവിടെ ഇരിക്കുമ്പോ എനിക്കൊന്നും വേണ്ട. ഇവിടെ വന്നു കേറിയപ്പോഴേക്കും എനിക്ക് എല്ലാം വേണം. എത്ര കിട്ടിയാലും മതിയാവണില്ല.

സുമനൻ: ശരിയാ. ഒന്നുമില്ലാത്ത ഇവിടെവന്നുകേറുമ്പോഴേ എനിക്കും വിശപ്പുള്ളു.

ശാരദ: സുമാ, എനിക്കു കുറേക്കൂടി കഞ്ഞിവേണം. ഇന്നത്തെ കഞ്ഞി. ഇന്നു കഞ്ഞി വെച്ചില്ലേ?

പാപ്പി: ഉവ്വ്. (പക്ഷേ, എടുത്തു കൊടുക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നില്ല.)

കാന്തു: അതുകൂടി അവൾക്കു കൊടുത്താൽ നമ്മളെന്തു ചെയ്യും? നമുക്കുമുണ്ടു് വിശപ്പു്.

(സുമനൻ അന്നത്തെകഞ്ഞി ചട്ടിയോടുകൂടി കൊടുക്കാൻഭാവിക്കുന്നു.)

പാപ്പി: അതു മുഴുവൻ കൊടുക്കല്ലേ! വയസ്സായിരിക്കുന്ന അമ്മയാ.

കാന്തു: സുമനാ, ഞാൻ സമ്മതിക്കല്ല. അവളു് ഇങ്ങോട്ടു പോരുന്നതുവരെ അവിടെ തിന്നപായിരുന്നു. ഞാൻ ഇന്നേദിവസം ഒന്നും കഴിച്ചിട്ടില്ല. നിങ്ങൾ ജോലി കഴിഞ്ഞു വരാൻ കാത്തിരിക്കുമായിരുന്നു.

പാപ്പി: ഞാനും ഒന്നും കഴിച്ചിട്ടില്ല ചാരേ, മുഴുവൻ കുടിക്കരുതേ! മിനിയാണത്തെ മുറിഞ്ഞുകൂട്ടാനുണ്ടു്. അതു വേണമെങ്കിൽ അവൾ കുറച്ചു കുടിച്ചോട്ടെ.

സുമനൻ: അവൾ വേണ്ടതു കഴിക്കട്ടേന്നു്.

കാന്തു: എടാ, നീയ് ഹോട്ടലിന്നു കാപ്പിം പലഹാരോം കഴിച്ചു വന്നു കയറിയേക്കാവൊ ഒഴുദായും കാണിക്കാൻ. ഇവിടെ പറുല്ല അതു്.

ശാരദ: ഞാൻ മുഴുവൻ കുടിക്കാം. ഇനി എപ്പോഴാ കിട്ടുക?

കാത്തു: കുടിക്കോടി, അറുകൊലേ! (മുമ്പു കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത ശക്തിയോടുകൂടി അവളുടെ അടുത്തേയ്ക്കു ചാടി അവളുടെ കഴുത്തിൽ പിടിച്ചു് അമർത്തുന്നു.)

സുമനൻ: മുതലി നിന്തു്. ഇല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ പിടിച്ചുതള്ളി പുറത്താക്കും.

കാത്തു: ഉദ്യോടാ, ഭിണ്ഡേയ്ക്ക! (അവന്റെ നേരെ തിരിയുന്നു. അയാളെ മുറുക്കാൻ ഇടിക്കുന്ന കരിങ്കല്ലുകൊണ്ടു് ഇടിക്കാൻ പോകുന്നു.)

(ശാരദ വീണ്ടും കുടിക്കാൻ തുടങ്ങുന്നു. പാപ്പിയമ്മ ഓടിച്ചെന്നു ചട്ടിയെ തട്ടു്. അതു നൂറു കഷണമായി നിലത്തു്.)

പാപ്പി: (കലി കയറി) എടി, നീ കുടിക്കേപാടി?

ശാരദ: (ദേഷ്യം വന്നു് അമ്മയെ പിടിച്ചു തള്ളുന്നു) നിന്റെ സ്നേഹം, നിന്റെ ഇഷ്ടം! രാക്ഷസി!

(ശാരദ അമ്മയെ പിടിച്ചു മറിച്ചിടുന്നു. അമ്മ ശാരദയെ കുടിക്കുന്നു.)

എന്നെ കുടിക്കേപാ? ഉദ്യോ? (അമ്മയെ പിടിച്ചു് അമ്മയുടെ തല നിലത്തിട്ടു മുട്ടുന്നു)

(അമ്മ രക്ഷപ്പെട്ടു മകളെ പിടിച്ചു വലിച്ചു തല അടുപ്പിൽ പുഴുത്താൻ പോവുന്നു.)

പാപ്പി: എടി, നിന്നെ ഞാൻ ഇപ്പോ ദഹിപ്പിക്കും.

കാത്തു: അവളുടെ ഭാഗത്തുനിന്നു് ആ കഞ്ഞിയൊക്കെ കളയിപ്പിച്ചു. ഇവനെ ഞാൻ കൊല്ലും. (വിറകുകൊള്ളിയെടുത്തു തല്ലുന്നു.)

സുമനൻ: ഇതൊന്നും നിങ്ങളുടെ കുറ്റമല്ല. പട്ടിണി മനുഷ്യനെ പിശാചാക്കും. ദുഷ്ടജന്തുവാക്കും. പണമുണ്ടെങ്കിലേ മരയാദയുള്ളൂ. പണമുള്ളിടത്തേ സ്നേഹമുള്ളൂ. ഞാൻ നിങ്ങളെ തല്ലാത്തതു് എനിക്കു ദിവസോക്തലി

യോ! (പിടിച്ചു തള്ളുന്നു) ഞങ്ങളു തെണ്ടികളും എറ
പ്പാളികളും ചെററകളുമൊക്കെ അല്ലേ? (കഴുത്തിൽ
പിടിച്ചു തള്ളി പുറത്താക്കുന്നു)

കാത്തു: തുഷ്യേ! (മുഖത്തു തന്നെ തുപ്പുന്നു.)

(ശാരദ മുഖവും തുടച്ചു പുറത്തേക്കു പോവുന്നു.)

[തിരശ്ശീല]

രാമലക്ഷ്മണബാലീസുഗ്രീവം

കഥാപാത്രങ്ങൾ

രവീന്ദ്രൻ

പ്രകാശൻ

രാജലക്ഷ്മി

ത്രേസ്യ

സുധാകരൻ

വേറെ കുറേ കുട്ടികൾ

രംഗം ഒന്ന്

[ഒരിടത്തരം കുടുംബത്തിലെ കളപ്പുരയിലെ ഒരു മുറി. കുട്ടികളുടെ കളിമുറിയാണ് അത്.]

പ്രകാശൻ: (പാടുന്നു, കൊട്ടുന്നു)
രഘുപതിരാഘവ രാജാരാം
പതിതപാവന സീതാരാം.

(രവീന്ദ്രൻ തുള്ളുന്നു, പാടുന്നു.)
രഘുപതി രാഘവ രാജാരാം
പതിതപാവന സീതാരാം.

രവീന്ദ്രൻ: (തുള്ളുന്നു പാടുന്നു) രഘുപതി...രാം.
ഈശ്വര അള്ളാ തേരേ നാം
സബ്കോസമ്മതിദേ ഭഗവാൻ.

പ്രകാശൻ: ഏട്ടാ അതു പാടാൻ പാടില്ല. അതെനിക്കുറി
ഞ്ഞുകൂടാ.

രവീന്ദ്രൻ: പാട്ടു മുഴുവൻ പാടണം. അല്ലെങ്കിൽ ദോഷ
മാണ്. ഞാൻ നിനക്കു പറഞ്ഞുതരാം, പ്രകാശ്.
ഈശ്വര അള്ളാ തേരേ നാം.

പ്രകാശൻ: അതുമറിയാത്ത പാട്ടെന്തിനാ പാടണേന്ന്!
ഞാനില്ല ഈ കളിക്കു്.

രവീന്ദ്രൻ: ഞാനതേമാം പറഞ്ഞു തരാം.

പ്രകാശൻ: വേണ്ട രവീന്ദ്രാ, അല്ല ഏട്ടാ.

രവീന്ദ്രൻ: അറിയാ കേക്കു്, നല്ല പാട്ടാ. നല്ല അതേമാം.
രഘുപതി രാഘവ രാജാ രാം. 'പതി' എന്നു വച്ചാ
ഭത്താവു്. രഘുവിന്റെ ഭത്താവു് രാഘവൻ. അവളു
ടെ ഭത്താവുതന്നെയാണ് രാജാവും രാമനും. രഘുവി
നു മൂന്നു ഭത്താവാ. പാഞ്ചാലിക്കു് അഞ്ചാ.

പ്രകാശൻ: അഞ്ചോ നല്ലത്, മൂന്നോ നല്ലത്?

രവീന്ദ്രൻ: രണ്ടും നല്ലതാ. ഒന്നിനേക്കാൾ നല്ലതല്ലേ എങ്ങനെയായാലും മൂന്നും അഞ്ചും?

പ്രകാശൻ: അതെ. ആട്ടെ. പതീത പാവന, അതെത്ര ഭർത്താവാ?

രവീന്ദ്രൻ: (ചിരിക്കുന്നു) ഹാ ഹാ ഹാ! അവിടെ പതീത എന്നു വെച്ചാൽ ഭർത്താവല്ല. വീഴുക എന്നാണ്. പതീത പാവന സീതാറാം. എന്നുവെച്ചാൽ സീതയും രാമനും തീയിൽ വീണു എന്നർത്ഥം. പപ്പടം തീയിലിട്ടാലു ഞെട്ടോലേ പൊള്ളീനുമത്ഥമുണ്ട്. മേൽ മുഴുവൻ പൊള്ളി.

പ്രകാശൻ: രാമനും സീതയ്ക്കും പൊള്ളുവോ? അവർ ഈ ശ്വശുരന്മാരല്ലേ? നല്ല ആളുകളല്ലേ?

രവീന്ദ്രൻ: എടാ മണ്ടാ, നല്ല പപ്പടല്ലേ നല്ലോണം പോളുപാ?

രഘുപതി രഘുവ രാജാറാം

പതീത പാവന സീതാറാം. (തുളുളുന്നു.)

(പ്രകാശൻ കൊട്ടുന്നു, പാടുന്നു.)

ഈശ്വര അള്ളാ തേരേ നാം.

പ്രകാശൻ: (കൊട്ടൽ നിർത്തി) അതു പാടില്ല. അതിന്റെ അർത്ഥം പറഞ്ഞിട്ടില്ല.

രവീന്ദ്രൻ: എടാ കൃക്ക, അതിന്റെ അർത്ഥം എളുപ്പം. നിനക്കൊന്നും അറിഞ്ഞുകൂടെ? നാ കേട്ടോ. ഈശ്വര, അള്ള; നമ്മളൊക്കെ തേരാണ്. എന്നാ അതിന്റെ അർത്ഥം.

പ്രകാശൻ: ഞാൻ തേരല്ല, കാരാ. അല്ല ഏറോപ്പെയിനാ. ഏട്ടൻ തേരായിക്കോളു.

രവീന്ദ്രൻ: ഞാനും ഏയ് നാ. ജെറ്റ് ഏയിൻ. ഈശ്വരനും അള്ളാവുമാണ് തേത് എന്നു പറഞ്ഞത്. കൊട്ടു-

ഈശ്വര അള്ളാ തേരേ നാം
സബ്കോ സമ്മതി ദേ ഭഗവാൻ

പ്രകാശൻ: എന്നെക്കൊണ്ടാവില്ല. ആ 'സബ്കോ'
എന്താ?

രവീന്ദ്രൻ: ഈ ശൂഭനേ ഒന്നമറിഞ്ഞുകൂടാ. 'സബ്കോ'
എന്നു വച്ചാൽ അച്ഛൻ പോണ സബ്കോടതി എന്ന
തും. 'തേരമാത്രമല്ല സബ്കോടതിയുമാണ്' എന്നു
സമ്മതിക്ക് ദേ ഭഗവാൻ' എന്നാ പാട്ടു പറയണതു്.
കൊട്ടു്. (തുളളുന്നു.)

ഈശ്വര അള്ളാ തേരേ നാം
സബ്കോ സമ്മതി ദേ ഭഗവാൻ.

പ്രകാശൻ: (കൊട്ടുന്നു, പാടുന്നു) രഘുപതി...ഭഗവാൻ.
(രവീന്ദ്രൻ മുറുകി മുറുകിത്തള്ളുന്നു.)
ഞാൻ കൊട്ടണ പോലെയേ ഏട്ടൻ തുള്ളാൻ പാ
ടുള്ളു.

രവീന്ദ്രൻ: വേഗം കൊട്ടു്.
രഘുപതി...
കുറേക്കൂടിവേഗം.

പ്രകാശൻ: എന്നെക്കൊണ്ടു സാധിയ്ക്കില്ല.

രവീന്ദ്രൻ: വേഗം കൊട്ടുൻ. ഇല്ലെങ്കിൽ ഞാനമ്മയോ
ടു പറയും.

പ്രകാശൻ: നാലും ഞാൻ കൊട്ടില്ല. ഞാൻ എത്ര നേരാ
യി കൊട്ടണം! ഇനി ഞാൻ തുള്ളട്ടെ. ഏട്ടൻ കൊട്ടു.

രവീന്ദ്രൻ: നാ ഞാൻ കൊട്ടാം. കുറച്ചു തുള്ളിക്കഴിഞ്ഞാ
നീ കൊട്ടണം.

പ്രകാശൻ: ശരി, രഘുപതി രാഘവ...

രവീന്ദ്രൻ: (കൊട്ടുന്നു, പാടുന്നു) രഘുപതി...

പ്രകാശൻ: (തുളുനൂ, പാട്ടുനൂ) രഘുപതി...

(രവീന്ദ്രൻ കൊട്ട മുറക്കുന്നു.)

വേഗം കൊട്ടരുത്. അമ്മേ, ഞാൻ തുളുനൂവോ ഈ ഏട്ടൻ വേഗം വേഗം കൊട്ടുന്നുണ്ട്.

രവീന്ദ്രൻ: (പിന്നേയും വേഗം കൊട്ടുന്നു. പാട്ടു മാറിപ്പാടുകയും ചെയ്യുന്നു.)

രഘുപതി രാഘവ രാജാറാം

ജനഗണമന അധിനായക

ദ്രാവിഡ ഉലയ്ക്കാ വകാ

(പ്രകാശൻ ദേഷ്യംവന്ന് ഏട്ടനെ തല്ലുന്നു. കൊട്ടുന്ന ഓവൽടിൻ ചെയ്യുമേശിച്ചു വലിച്ചെറിയുന്നു.)

രവീന്ദ്രൻ: ദേ, അമ്മേ, എന്നെ പ്രകാശ് തല്ലുന്നു. പെട്ടി വലിച്ചെറിഞ്ഞു ചീത്തയാക്കി. (കരയുന്നു.)

[തിരശ്ശീല]

രംഗം രണ്ടു്

[സ്ഥലം: അതേ മുറി.]

രവീന്ദ്രൻ: ദേ, രാജലക്ഷ്മി വരണം.

പ്രകാശൻ: (ഉറക്കെ) അമ്മേ, ദേ, രാജലക്ഷ്മി വരണം. ഞാനാ ആദ്യം കണ്ടതു്.

(രാജലക്ഷ്മി പ്രവേശിക്കുന്നു. നല്ല ഭംഗിയുള്ള ഏഴു വയസ്സായ കുട്ടി. കുറച്ചു് അഭിമാനിയായും. വേഷവും കേമമാണ്.)

രവീന്ദ്രൻ: (അടുത്തുചെന്നു്) രാജലക്ഷ്മി, ഞങ്ങളു് ഡാൻസ് കളിക്കൂ. രാജലക്ഷ്മിയുണ്ടോ?

പ്രകാശൻ: (അടുത്തുചെന്നു്) ഡാൻസു കളിക്കൂ. രഘുപതി കഴിഞ്ഞു. ഇനി കുറഞ്ഞിപ്പാട്ടാ.

രാജലക്ഷ്മി: (പുച്ഛത്തോടുകൂടി) ഞാനില്ല. (പ്രധാന പുരയിലേക്കു പോകാൻ ഭാവിക്കുന്നു.)

രവീന്ദ്രൻ: നമുക്കു രണ്ടുപേർക്കുംകൂടി തുള്ളാം. അനിയൻ കൊട്ടം.

രാജലക്ഷ്മി: ആയ് ഈ ഈ ആയ്. ആൺകുട്ടികൾക്കു ഡാൻസോ? മരം കേറാൻ പോവിൻ! പൂ പൂ പൂയ്! ആൺകുട്ടികൾക്കു ഡാൻസ്!

രവീന്ദ്രൻ: ഡാൻസ് ആൺങ്ങൾക്കും പെണ്ണുങ്ങൾക്കുമാവാം. തിരുവാതിരക്കളിയാ പെണ്ണുങ്ങൾക്കു മാത്രം.

പ്രകാശൻ: ശരിയാ. ഗോപി ഡാൻസു കളിക്കണമ് നമ്മള് കണ്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ.

രാജലക്ഷ്മി: ഉവ്വ്, ആ ഡാൻസ് ഗോപിയാ! മുഗ്ഗോപിയാ!

രവീന്ദ്രൻ: രാജലക്ഷ്മിം ഗോപിയാ. ഞാനാ കൃഷ്ണൻ.

പ്രകാശൻ: ഞാൻ രാമനാ. കൃഷ്ണൻ മുന്വേയല്ലേ രാമൻ? രാജലക്ഷ്മി സീതയാ. ഇവളെ രാവണൻ കട്ടുകൊണ്ടു പോവും.

രാജലക്ഷ്മി: ഞാൻ രാധയാ. നിങ്ങൾ ഏനെ കഴുത്തിലെടുത്തു കൊണ്ടുനടക്കും, കഴുതകളെപ്പോലെ.

രവീന്ദ്രൻ: കാലു കവച്ചു നിന്നോ, പൊങ്ങണതും കാത്തു കൊണ്ടു്. (തലകൊണ്ടു് ഇടിക്കാൻ പോകുന്നു, വയററത്തു്.)

പ്രകാശൻ: ഏട്ടാ, ഞാൻ അവളുടെ പിന്നിലും ഇടിക്കാം.

രാജലക്ഷ്മി: ഉപ്പോ? ഇടിക്കിൻ. കാണട്ടെ.

(അവർ ഇടിക്കുന്നു. അവൾ പെട്ടെന്നു് ഇടയിൽനിന്നു ചാടി, അവരുടെ തല മുട്ടിക്കുന്നു.)

ഇങ്ങാനയാ എന്റെയടുക്കൽ കളിച്ചാൽ!

പ്രകാശൻ: അതെയോ? ഏട്ടാ, പിടിക്കു് അവളുടെ തല. (തല പിടിച്ചു കുനിക്കുന്നു.)

രവീന്ദ്രൻ: പ്രകാശ്, മുട്ടിക്, അവളുടെ തല നിലത്തു മുട്ടിക്.

രാജലക്ഷ്മി: (ബുദ്ധിമുട്ടി തല വിടുവിച്ചു. ആദ്യം കരയാൻ ഭാവിച്ചു. പിന്നെ അഭിമാനം നടിച്ചു) നിങ്ങൾ രണ്ടു് ആണങ്ങൾകൂടി ഒരു പെൺകുട്ടിയെ...

രവീന്ദ്രൻ: നീയ് ഒരു പെണ്ണല്ല. മൂന്നു പെണ്ണാണ്—കാളിപ്പെണ്ണു്, കോതപ്പെണ്ണു്, മണ്ടിപ്പെണ്ണു്.

പ്രകാശൻ: ഏട്ടാ, ഇവൾ അഞ്ചു പെണ്ണാണ്. ഒന്നു കാളിപ്പെണ്ണു്, രണ്ടു കോതപ്പെണ്ണു്, മൂന്നു് എന്താ ഏട്ടാ, അതേ മണ്ടിപ്പെണ്ണു്, നാലു കുറത്തിപ്പെണ്ണു്, അഞ്ചു ഭ്രാന്തിപ്പെണ്ണു്, ആറു് താടകപ്പെണ്ണു്, ഏഴു്...

രാജലക്ഷ്മി: എന്താടാ നീ പറയണേ? (തലമുടി പിടിച്ചു വലിക്കാൻ പോകുന്നു.)

രവീന്ദ്രൻ: നീയ് താടകലക്ഷ്മിയാണ്. നിന്റെ മൊകം കാട്ടുകുറത്തിയുടെയാണെന്നു്.

രാജലക്ഷ്മി: (അവന്റെ അടുത്തേക്കു ചാടി പെട്ടെന്നു പൊട്ടിക്കരഞ്ഞുകൊണ്ടു്) ഞാൻ വന്നുകയറിയപ്പോഴേക്കും ഇവരെന്നെ തല്ലിക്കൊല്ലു്ണേ. എന്നെ നിലത്തിട്ടു ചവിട്ടു്ണേ!

പ്രകാശൻ: കരഞ്ഞോ, ഉറക്കക്കരഞ്ഞോ! അമ്മ കുളിക്കാൻ പോയേക്കാം.

രാജലക്ഷ്മി: അയ്യോ, അയ്യോ, അയ്യോ. ആരും വരുല്ലേ? (കുറച്ചിൽ നിർത്തി) ഞാൻ ഒരുക്കൂട്ടം കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ടല്ലോ. നിങ്ങൾക്കു തരൂല്ലല്ലോ.

പ്രകാശൻ: ഇവിടെ അമ്മ മുറുക്കുണ്ടാക്കീട്ടുണ്ടു്. ഞങ്ങളുതും തരൂല്ല.

(ത്രേന്ദു ഓടിവരുന്നു. ഇരുനിറത്തിൽ വലിയ ഉത്സാഹമോ ഭംഗിയോ ഇല്ലാത്ത കുട്ടി. ഒന്നാംതരം പെരുമാറ്റമാണു്. ആക്കും ഇഷ്ടമോന്നോ. എപ്പോഴും ചിരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. വയസ്സു് ആറു്.)

ത്രേസ്യ: എന്താ ഇവിടെ വലിയ കരച്ചിൽ കേൾക്കണം?

എന്താ ഇവിടെ അമ്മയില്ലേ? ആരാ കരയണം?

പ്രകാശൻ: ഇവിടെ ഒരു കോതപ്പെണ്ണു വന്നിട്ടുണ്ട്.

രവീന്ദ്രൻ: ഇവൾ ത്രേസ്യപ്പോലെയാണല്ലോ. വലുതാ
ഹംഭാവിയാ, അഭിമാനിയോ.

പ്രകാശൻ: എനിക്കു ത്രേസ്യ ഇഷ്ടമാ.

രവീന്ദ്രൻ: എനിക്കും അവളെ ഇഷ്ടമാ.

(രണ്ടുപേരും അവളുടെ അടുത്തു കൂടുന്നു.)

ത്രേസ്യ: എനിക്കു എല്ലാരും ഇഷ്ടമാ. ഈ രാജലക്ഷ്മിക്കു
ഞാനും ഇഷ്ടമാ.

രാജലക്ഷ്മി: എനിക്കു നിന്റെ ഇഷ്ടം വേണ്ടെങ്കിലോ?
രവീന്ദ്രാ, നമുക്കു ഡാൻസു കളിക്കാം.

രവീന്ദ്രൻ: ഞാനില്ല. ഞാൻ ത്രേസ്യയുടെ കൂടെ കളിക്കാൻ
പോട്ടാ.

രാജലക്ഷ്മി: പ്രകാശ്, നമുക്കു കളിക്കാം.

പ്രകാശൻ: ഞാനില്ല. ഞാനും ത്രേസ്യയുടെകൂടെ...വേണ്ട,
രാജലക്ഷ്മി കൊടുക്കോ, ഞാൻ കളിക്കേണമെന്നെങ്കിൽ
നമുക്കു കളിക്കാം.

രാജലക്ഷ്മി: ഞാനല്ലേ ഡാൻസു ചെയ്യാൻ പഠിച്ചേക്ക
ണം. അപ്പോൾ ഞാനല്ലേ ഡാൻസു ചെയ്യേണ്ട? സാര
മില്ല. ഇപ്പോ ഞാൻ കൊട്ടാം. പിന്നെ നീ കോട്ടണം.

പ്രകാശൻ: ഒ.

രവീന്ദ്രൻ: അപ്പോ നീ താടകലക്ഷ്മിയുടെ കൂടെ കൂടിയോ?

പ്രകാശൻ: താടകലക്ഷ്മിയോ? ഏട്ടൻ കൂട്ടുപിടിച്ചു ത്രേ
സ്യയാ താട...

രാജലക്ഷ്മി: (ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) അങ്ങനെ പറയൂ. ആ
പെണ്ണു വന്നു കയറിയപ്പോഴേക്കും എല്ലാതും അവളുടെ
പിന്നാലെയോ! അതു പറയാമോ? ദേ, ഞാൻ കൊട്ടാം.

ആ ഓവൽട്ടിൻസിൻ എടുത്തൊട്ടെ. (കൊട്ടിത്തുടങ്ങുന്നു.)
 പ്രകാശ്, ഡാൻസു തുടങ്ങു. (പാടുന്നു.)

മാധവനേ മദനാകരനേ
 യാദവഗോകുല ബാലമുകുന്ദാ
 എന്നയ്യാകരുണാകരക്ഷേമവരദ
 ഹരിമാധവനേ മദനാകരനേ.

(പ്രകാശൻ നൃത്തം വയ്ക്കുന്നു. കുറേക്കൂടെ പാടുന്നു.)

രവീന്ദ്രൻ: ത്രേസ്യേ, നിയ്യെ കൊട്ട്. ഞാൻ ഡാൻസു
 ചെയ്യാം.

(ത്രേസ്യ കൊട്ടുന്നു. രവീന്ദ്രൻ പാടുന്നു, നൃത്തംവയ്ക്കുന്നു.)

മാനാമധുരയിലെ കുട്ടി
 മയിൽപോലെ വന്ന കുട്ടി
 മൂക്കു ചുവന്നവളേ കുട്ടി
 ഞാൻ താൻസി നിൻപുരുഷൻ,
 മൂക്കുത്തിയിട്ടവളേ കുട്ടി
 വാക്കത്തിനാക്കിയാളെ നീ

രാജലക്ഷ്മി: പ്രകാശ്, ഇനി നീ കൊട്ട്. ഞാനിവരെ
 തോല്പിച്ചോടിക്കാം.

പ്രകാശൻ: കൊട്ടാം. (കൊട്ടുന്നു. കുറേക്കൂടെ പാടുന്നു
 മുണ്ടു്.)

(രാജലക്ഷ്മി പാടുന്നു, നൃത്തംവയ്ക്കുന്നു.)

മാധവനെകണ്ടുവോ നീ
 മഞ്ജുളത്തുമലർ തിങ്ങുമീ പുവനേ—മാധവനെ.
 ഏതു നികഞ്ചാന്തരത്തിൽ കടലൊളിവണ്ണൻ
 കണ്ണൻ കടലൊളിവണ്ണൻ വിലസുന്നു.

രവീന്ദ്രൻ: ത്രേസ്യേ, നിയ്യെ നൃത്തം വയ്ക്കു്. അവളെ തോ
 ലിച്ചു തന്നു പാടിക്കണം. ഞാൻ കൊട്ടാം.

(ത്രേസ്യ പാട്ടുന്നു, നൃത്തംവയ്ക്കുന്നു.)

അടിമയായ് വളർന്നാരു ഭാരതാംബ തന്നടയ
അടിമശൃംഖലകളെ തകർത്ത വീരൻ—തന്തൈത.
ഖുറാൻ, ഗീതാ, ബൈബിളെന്നീ

പുരാണങ്ങളൊത്തുചേർത്ത
തത്വസാരോപദേശങ്ങൾ നല്ലീയ വീരൻ—

തന്തൈത.

(രാജലക്ഷ്മി നൃത്തം നിറുത്തുന്നില്ല. അമ്മകണ്ട് രവീന്ദ്രന്റെ കൊട്ടു നി
ല്ക്കുന്നു.)

ത്രേസ്യ: എന്താ, രവി കൊട്ടു നിർത്തിയെ?

രവീന്ദ്രൻ: അവളുടെ നൃത്തം കണ്ടിട്ട്. കള്ളി നല്ലോണം
ഡാൻസു കളിക്കുന്നുണ്ട്.

ത്രേസ്യ: (സങ്കടത്തോടുകൂടി) ഉണ്ട്.

രവീന്ദ്രൻ: ഞാൻ അവളുടെകൂടെ നൃത്തം വെക്കാൻ പോ
വ്വാ.

രാജലക്ഷ്മി: വരൂ, നമുക്ക് ഒപ്പം നൃത്തംവയ്ക്കാം.

പ്രകാശൻ: സാധിക്കില്ല. ഞാൻ കൊട്ടില്ല.

രവീന്ദ്രൻ: ഞങ്ങളുതന്നെ കൊട്ടിക്കോളാം. നിയ്യ ത്രേസ്യ
യ്ക്കു കൊട്ടിക്കൊടുക്ക്.

പ്രകാശൻ: സാധിക്കില്ല. ത്രേസ്യ ഏട്ടന്റേറയാ.

രവീന്ദ്രൻ: പോടാ.

പ്രകാശൻ: ഞാൻ നിന്നെ ഇടിക്കും ഈ പലകയെടുത്തു്.

രവീന്ദ്രൻ: ഉദ്യോടാ?

രാജലക്ഷ്മി: (ചിരിക്കുന്നു.) നിങ്ങൾ തമ്മിത്തല്ലോ?

(സുധാകരൻ വരുന്നു. പത്തുവയസ്സു പ്രായമുള്ള ഒരു സുന്ദരൻ. ശാന്ത
സ്വഭാവനാണ്. ഒരു കാർന്നോരുടെ മട്ടുണ്ട് ഇവതടെ ഇടയിലേക്കു
വരുമ്പോൾ.)

സുധാകരൻ: ഇവിടെ ഡാൻസോ, തമ്മിത്തല്ലോ?

രാജലക്ഷ്മി: സുധാകരേട്ടാ, ഇവരു തമ്മിത്തല്ലാ. നമുക്ക് അടുത്ത അകത്തുപോയി ഡാൻസു ചെയ്യാം.

(സുധാകരനും രാജലക്ഷ്മിയും പോകുന്നു.)

രവീന്ദ്രൻ: കള്ളി!

പ്രകാശൻ: കാക്കക്കുറത്തി! എനിക്ക് ത്രേസ്യയെയാ ഇഷ്ടം.

രവീന്ദ്രൻ: എനിക്കും.

ത്രേസ്യ: എനിക്കു വീട്ടിൽ പോവാൻ വൈകി. (പോവുന്നു.)

രവീന്ദ്രൻ }
പ്രകാശൻ } : കള്ളി, കാക്കക്കുറത്തി, താടക!

[തിരശ്ശീല]

രംഗം മൂന്നു്

[സ്ഥലം: അന്തേ മുറി.]

രവീന്ദ്രൻ: നമുക്ക് ആ ശൂർപ്പണഖയെ കൊല്ലണം. നീയ്ക്ക് അവളുടെ ചെവി അരിഞ്ഞോ, ഞാനവളുടെ മൂക്കു അരിഞ്ഞോളാം.

പ്രകാശൻ: രണ്ടും ഞാനരിഞ്ഞോളാം. എന്തു കൊണ്ടാ അരിയണെ? വാക്കത്തി കൊണ്ടോ? (അരിയുന്നപോലെ കാണിക്കുന്നു.)

രവീന്ദ്രൻ: അച്ഛന്റെ ബ്ലേഡുകൊണ്ടാ നല്ലത്. നല്ല ഭംഗിയായിട്ട് അരിയാം.

പ്രകാശൻ: അച്ഛാ ചോര വരൂല്ലെ?

രവീന്ദ്രൻ: ചോരയൊക്കെ അടുക്കളയിൽ കട്ടമാങ്ങാ

ബ്ദേണിയിലാക്കാം. മൂക്കിന്റേം ചെവിയുടേം ക
ഷ്ണോം അതിലിടാം.

പ്രകാശൻ: എന്നിട്ട് അവളുണ്ണുമ്പോ നമുക്ക് അതു വിള
മ്പിക്കൊടുക്കണം. ഏട്ടൻ ചിരിക്കരുത്.

രവീന്ദ്രൻ: എങ്ങനെ മുറിക്കും? അവൾക്കു നല്ല ശക്തി
യുണ്ട്.

പ്രകാശൻ: എനിക്കില്ലേ നല്ല ശക്തി?

രവീന്ദ്രൻ: പോടാ! അവൾ കിടന്നുറങ്ങുമ്പോ ആവാം.

പ്രകാശൻ: ഏട്ടാ, ഒരു സൂത്രോണ്ട്. അവളു കിടന്നുറങ്ങ
ുമ്പോ നമ്മുടെ പുച്ചായപ്പിടിച്ച് അവളുടെ മുഖത്തിട്ടാ
മതി. അത് എലിയാനു വിചാരിച്ച് മൂക്കു മുഴുവൻ
തിന്നോളം.

രവീന്ദ്രൻ: അപ്പോ ചെവിയോ?

പ്രകാശൻ: നമുക്കു രണ്ടു കൊച്ചെലിയെ പിടിച്ച് അ
വളുടെ ചെവിയുടെ അടുത്തു വെള്ളണം. അതു മാളാ
നു വിചാരിച്ച് ഉള്ളിലേക്കു കയറിപ്പോവും, ചെവി
യുടെ ഓട്ടേക്കുടി. വാലു പുറത്തു കിടക്കും. പുച്ചു വന്നു
പിടിച്ച് തിന്നോളം.

രവീന്ദ്രൻ: കൂട്ടത്തിൽ ചെവിയും തിന്നോളം.

പ്രകാശൻ: അവൾ അറിഞ്ഞാലോ?

രവീന്ദ്രൻ: അറിയല്ല. മണ്ടിയാണ്. നമുക്ക് അറിയല്ലേ?
ഓമ്മയില്ലേ നിനക്ക്, അവൾ കൊച്ചു കുട്ടിയായിരുന്ന
പ്പോ പറയാറുള്ളതൊക്കെ? കുളിക്കാൻ വിളിച്ചു
പ്പോൾ അമ്മയോടു് അവൾ എന്താ പറഞ്ഞത്? 'അ
മ്മേ തണുത്തിട്ടു വയ്യ, പുതപ്പിച്ചു കുളിപ്പിക്കൂ.'

പ്രകാശൻ: അവളല്ലേ പറഞ്ഞത്, 'ഞാൻ തോർത്താം അ
മ്മ കുളിച്ചോളം' എന്ന്!

രവീന്ദ്രൻ: അപ്പോഴേ, പ്രകാശ്, രാജലക്ഷ്മിയുടെ ചെവിയിലെ കമ്മലും ഡോലക്കും പൂച്ച തിന്നോ?

പ്രകാശൻ: തിന്നും, എലിയുടെ എല്ലു തിന്നണ പൂച്ചയല്ലേ?

രവീന്ദ്രൻ: തിന്നാൽ അതു ചത്തുപോവും.

പ്രകാശൻ: എന്നാ ചത്തുപോണതിന്റെ മുമ്പെ നമുക്ക് അത് പൂച്ചയുടെ വയറിനു കീറിയെടുക്കാം.

രവീന്ദ്രൻ: എന്നിട്ട് അതു ചന്തയിൽ കൊണ്ടുപോയി വില്ലാം.

പ്രകാശൻ: ആരായിരത്തി നാലുതു ലക്ഷത്തി പത്തുകോടി അഞ്ചുരൂപിക കിട്ടും. (തുള്ളിച്ചാടുന്നു.)

രവീന്ദ്രൻ: എടാ, നിനക്കു കണക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. അറുപതു ലക്ഷം ഉറുപ്പിക കിട്ടും. അത്രയേ ഉള്ളൂ.

പ്രകാശൻ: അല്ല. പതിനയ്യായിരത്തി പത്തു ലക്ഷത്തി നാലുകോടി മുപ്പത്തിമൂന്നുരൂപിക കിട്ടും.

രവീന്ദ്രൻ: (ചിന്നെയും ചിരിക്കുന്നു) എടാ മണ്ടാ!

പ്രകാശൻ: അതെ, ഞാൻ പറഞ്ഞതു ശരിയാ. (കരയാൻ ഭാവിക്കുന്നു.)

രവീന്ദ്രൻ: കരയണ്ട. കിട്ടും. അതിനു നമുക്കു പത്തുലക്ഷം കാറു മേടിക്കാം.

പ്രകാശൻ: ഇല്ല. പത്തുകോടിയേ കിട്ടുള്ളൂ.

രവീന്ദ്രൻ: (ചിരിച്ചുകൊണ്ടു) കളിക്കണ കാരോ, ശരിക്കുള്ള കാരോ?

പ്രകാശൻ: ശരിക്കുള്ള കാറു്. പന്തയം വെച്ചോടിക്കണ കാരില്ലേ, അതു്. (൪ ൪ എന്നുപറഞ്ഞു് കാറുപോലെ ഓടി ഒന്നു തിരിഞ്ഞു വരുന്നു.)

രവീന്ദ്രൻ: നമുക്ക് ഒളിമ്പിക്കിലോടിച്ചു സമ്മാനം മേടിക്കാം. ഹെഡ് മാസ്റ്റർ സമ്മാനം തരും.

പ്രകാശൻ: അതു വേണ്ട, നമുക്കു വിമാനം മേടിക്കാം. അതാ നല്ലതു്. (വിമാനം നിലത്തുനിന്നുയർന്നു പറക്കുന്നതു് അഭിനയിക്കുന്നു.)

രവീന്ദ്രൻ: (വിമാനം ഓടിക്കുന്നു) എന്റെ വിമാനാ മുഖിൽ പോയതു്.

പ്രകാശൻ: അല്ല, എന്റെ. എന്റെയല്ലേ ആദ്യം ഓടിയതു്?

രവീന്ദ്രൻ: രണ്ടും ഒപ്പം. നമുക്ക് വിമാനം ഓടിച്ചു വന്നിട്ടു് രാജലക്ഷ്മി തിരിഞ്ഞു നിലുവെച്ചു അവളുടെ മൂക്കിന്റെ അടുത്തുകൂടി പറക്കണം. അപ്പോ അവളുടെ മൂക്കു മുറിഞ്ഞു! (അഭിനയിക്കുന്നു.)

പ്രകാശൻ: അപ്പോ ഞാൻ ചെവിയുടെ തൊട്ടടുത്തുകൂടി പറപ്പിക്കും. അപ്പോ അവളുടെ ചെവി പോയി. (അഭിനയിക്കുന്നു.)

രവീന്ദ്രൻ: മറേ ചെവി ഞാനും.

പ്രകാശൻ: രണ്ടു വിമാനം ഒപ്പം അങ്ങനെ പറന്നു വരുന്നു. രണ്ടു പുറത്തുകൂടി. രണ്ടു ചെവിം ഒപ്പംപോണം. (രണ്ടുപേരും വിമാനം പറപ്പിക്കുന്നപോലെ ഓടുന്നു. എന്നിട്ടു പാടി കളിക്കുന്നു.)

വാചകം ചോദിച്ചുരിഞ്ഞു മുടി;
 രണ്ടു വലംവെച്ചുരിഞ്ഞു മുല;
 മൂന്നുവലംവെച്ചുരിഞ്ഞു കാതു്;
 നാലുവലംവെച്ചുരിഞ്ഞു മൂക്കു്;
 പരിചകൊണ്ടെന്നങ്ങിട്ടു കേളു;
 വായിലെപ്പല്ലമടൻ വീണു.

[തിരശ്ശീല]

രംഗം നാല്

[സ്ഥലം: അതേദി. അടുത്തദിവസം]

പ്രകാശൻ: ഏട്ടാ, നാളെ ഇവിടെ കലയാണെന്ന്. ചിററമ്മടെ.

രവീന്ദ്രൻ: അതേ. അതിനല്ലേ രാജലക്ഷ്മി മറും വന്നേക്കണമു്?

പ്രകാശൻ: ആട്ടെ: ഏട്ടാ, കലയാണെന്നു വെച്ചു എന്താ?

രവീന്ദ്രൻ: കലയാണെന്നു വെച്ചു സദ്യ.

പ്രകാശൻ: ഏയ്! ഏട്ടന് ഒന്നുമറിഞ്ഞുകൂടാ. അച്ഛൻ അമ്മേ കലയാണം കഴിച്ചിട്ടില്ലേ? എന്നിട്ടു വീട്ടിലു് ദിവസോം സദ്യയാ?

രവീന്ദ്രൻ: കലയാണം കഴിക്കണ ദിവസം മാത്രേ സദ്യയുള്ളൂ. ദിവസം സദ്യയോ? നീയെന്തു മണ്ടനാ! പിറന്നാളു കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ എല്ലാ ദിവസോം സദ്യയുണ്ടോ?

പ്രകാശൻ: പിറന്നാളു പോലെയാണെങ്കിൽ എല്ലാ കൊല്ലവും സദ്യ വേണ്ടേ?

രവീന്ദ്രൻ: എന്നാ നീയു് പറയു് കലയാണം നന്നെ വെച്ചു എന്താന്ന്.

പ്രകാശൻ: ആലോചിക്കട്ടെ... കലയാണം നന്നെ വെച്ചു ഒരു കളിയാ.

രവീന്ദ്രൻ: എന്തു കളി? തിരുവാതിരക്കളിയോ? അതോ ഫുട്ബോൾ കളിയോ?

പ്രകാശൻ: അല്ല ഏട്ടാ. അമ്മയായിട്ടും അച്ഛനായിട്ടും കളി.

രവീന്ദ്രൻ: നല്ല കളിയാ. കലയാണം കഴിച്ചു അച്ഛന്റെ കളി എന്തു കളിയാ! വേഷംകെട്ടി കോടതിയിൽ പോകുന്നതുവരെ അരിയരയ്ക്കോ, നാളികേരം അരയ്ക്കോ, പശു

വിനെ കറക്കുമ്പോ അതിന്റെ താട ചൊരിയട്ടാ, കോടതീന്നു വന്നാൽ ചത്തേൽപ്പോട്ട്, വലിയ സഞ്ചിം ചുമന്നു കിതച്ചുംകൊണ്ടു വീട്ടിൽ വരാം, എന്നിട്ട് നമ്മളെ തലാം, എന്ന് ഞ്ഞു അമ്മയുടെ ചീത്തേം കേൾക്കാം. നല്ല കളിയാ!

പ്രകാശൻ: നമ്മളു് അച്ചനായിട്ടും അമ്മയായിട്ടും കളിക്കുമ്പോ കളിയല്ലേ?

രവീന്ദ്രൻ: അതു കളി, കല്യാണം കാര്യം.

പ്രകാശൻ: അതാ രാജലക്ഷ്മി വരുന്നുണ്ടു്. അവളുടെ അടുക്കൽ ചോദിക്കട്ടാ, കല്യാണം എന്താണു്.

(രാജലക്ഷ്മി പ്രവേശിക്കുന്നു.)

രവീന്ദ്രൻ: രാജലക്ഷ്മി, കല്യാണം നവെച്ചാൽ എന്താ?

രാജലക്ഷ്മി: പറയല്ല.

രവീന്ദ്രൻ: എന്താ നിന്റെ കല്യാണം നാളെ, പറയാണ്ടിരിക്കാൻ?

പ്രകാശൻ: ഇവളുടെ കല്യാണം? ഇവളെയാരോ കല്യാണം കഴിക്കാൻ? ഈ മൂക്കും ചെവിയും പോയവളുടെ.

രവീന്ദ്രൻ: പ്രകാശു്. ശ് ശ്.

രാജലക്ഷ്മി: എന്റെ മൂക്കും ചെവിയും പോയോ? നല്ല കൂത്തു്! (തല കുറേക്കൂടി പൊക്കി നടക്കുന്നു.)

പ്രകാശൻ: നീയിങ്ങനെ തലേംപൊക്കി മൂക്കുമോളിലേക്കു് നടന്നാ നിന്റെ മൂക്കു് ആകാശത്തു് ഉരഞ്ഞു് ഇല്ലാണ്ടാവും. വല്ല വിമാനോം വന്നു കൊത്തിക്കൊണ്ടു പോയ്ക്കും ചെയ്യും.

രവീന്ദ്രൻ: അവനു ഭ്രാന്താ. കല്യാണം എന്താണു പറഞ്ഞാൽ ഞാൻ ഒരു സമ്മാനം തരാം.

രാജലക്ഷ്മി: കല്യാണം എന്താണു കുട്ടികളുടെ അടുക്കൽ പറയാൻ പാടില്ല. നിങ്ങൾ മൂലകുടി മാറാത്ത കുട്ടികളാ.

പ്രകാശൻ: നീയ്ക്ക് മൂല പോയ പെണ്ണാ.

രവീന്ദ്രൻ: പ്രകാശ്, ശ് ശ്.

രാജലക്ഷ്മി: ആൺകുട്ടികൾക്കെന്തറിയാം?

രവീന്ദ്രൻ: നിനക്കെന്തറിയാം?

പ്രകാശൻ: അവൾക്കറിയാൻ പാടില്ല, അതുകൊണ്ടാ, പ
റയല്ല എന്നു പറഞ്ഞു. അതവളുടെ സൂത്രം.

രാജലക്ഷ്മി: അവളോ? ഞാൻ ഓപ്പയല്ലേ?

പ്രകാശൻ: ഓപ്പയാണെങ്കിൽ പറയ്. ഓപ്പയ്ക്കറിയില്ല.
ഞാൻ സത്യംചെയ്യാം.

രാജലക്ഷ്മി: അറിയാം.

പ്രകാശൻ: രവീ! അറിയല്ല. അറിയല്ല. അറിയല്ല.

രാജലക്ഷ്മി: അറിയാം. അറിയാം. അറിയാം.

രവീന്ദ്രൻ: എന്നാൽ പറയ്.

രാജലക്ഷ്മി: കല്യാണം നവെച്ചാൽ നല്ല പാവായുട
ക്കാ. സില്ലു ബ്ളൂസിടുക, മൂന്നും കൂട്ടുക, മുല്ലപ്പൂ ചൂട
ക എന്നാ അത്മാ.

(രവീന്ദ്രൻ ചിരിക്കുന്നു.)

പ്രകാശൻ: (ചൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്നു, തുള്ളിച്ചാടുന്നു, പാടുന്നു.)

മണ്ടിയോപ്പേടെ, ചണ്ടിയോപ്പേടെ
തണ്ടിയോപ്പേടെ കല്യാണം.

രവീന്ദ്രൻ: (തുള്ളുന്നു, പാടുന്നു.)

തണ്ടിയോപ്പേടെ മണ്ടിയോപ്പേടെ
ചണ്ടിയോപ്പേടെ കല്യാണം.

രാജലക്ഷ്മി: (ദേഷ്യം വന്നു രണ്ടുപേരെയും വിടിച്ചു കുല
ക്കുന്നു. മാതൃനും. കടിക്കാൻ പോകുന്നു.) നിർത്തിയില്ലെ
ങ്കിൽ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ പുറംപൊളിക്കും.

രവീന്ദ്രൻ: നിർത്താം.

പ്രകാശൻ: ഒന്നുകൂടി തുള്ളിയിട്ടു നിർത്താം, പൂച്ച ലക്ഷ്മി യമ്മേ! നിർത്തൂ.

രാജലക്ഷ്മി: എന്താ, ഞാൻ പറഞ്ഞതിൽ തെറ്റു്?

രവീന്ദ്രൻ: രാജലക്ഷ്മി പറയണതു കല്യാണാണെങ്കിൽ മീറിംഗിനു പോണതു കല്യാണല്ലേ? സിനിമയ്ക്കു പോണതു് അതിലും വലിയ കല്യാണല്ലേ?

പ്രകാശൻ: കേരളപ്പിറപ്പാഘോഷം വലിയവലിയ കല്യാണല്ലേ?

മണ്ടിയോപ്പേ, ചണ്ടിയോപ്പേ...(പെട്ടെന്നു നിർത്തുന്നു) ഞാൻ നിർത്തി, ദേഷ്യപ്പെടല്ലേ!

രാജലക്ഷ്മി: പിന്നെ അടുക്കളേൽ തീയപ്പുട്ടലും ചമ്മയ്ക്കലും കൊച്ചുപിള്ളേരുടെ അടീം മാന്തലും കൊള്ളലും ചാണകം വാരലും അടിച്ചുവാരലും തുടയ്ക്കലും കിണ്ണംമോറലുമൊക്കെയോ കല്യാണം?

രവീന്ദ്രൻ: അതെ.

പ്രകാശൻ: കുഴച്ചുതരലും കുളിപ്പിക്കലും, എപ്പോഴും ചെയ്കൂട്ടിത്തരലും, സ്കൂളിലെ കണക്കൊക്കെ ചെയ്തുതരലും സ്റ്റേറ്റു തുടച്ചുതരലും ബൽട്ടു കെട്ടിത്തരലും എന്നിട്ടു കാണാതാവുന്നവരെ നോക്കിനില്ക്കലും ബിസ്കറുമേടിച്ചു തന്നാൽ അച്ഛനെ കുറുംപറയലും...

രാജലക്ഷ്മി: എന്നാ എനിക്കു കല്യാണം വേണ്ട. ഒരിക്കലും വേണ്ട.

രവീന്ദ്രൻ: എനിക്കും വേണ്ട.

പ്രകാശൻ: നമുക്കാർക്കും വേണ്ട.

രവീന്ദ്രൻ: കല്യാണം...

പ്രകാശൻ: നശിക്കട്ടെ!

രാജലക്ഷ്മി: കല്യാണം ...

രവീന്ദ്രൻ }
 പ്രകാശൻ } :നശിക്കട്ടെ!

[തിരഞ്ഞില]

രംഗം അഞ്ചു

[അടുത്തദിവസം. കല്യാണം കഴിഞ്ഞു് അധികമായിട്ടില്ല. കുട്ടികളുടെ ഉറണുകഴിഞ്ഞു. അത്രേ ഉള്ള സ്ഥലം അതുതന്നെ. പ്രകാശ് മാല പരിശോധിച്ചു രസിക്കുകയാണ്. ഇടാൻ ഭാവിക്ക് വോൾ രവീന്ദ്രൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.]

പ്രകാശൻ: ഏട്ടാ, എനിക്കു മാല കിട്ടി. ചിററമ്മേ കല്യാണം കഴിച്ച മാല.

രവീന്ദ്രൻ: മാല എനിക്കു വേണം, ഇങ്ങോട്ടു താ.

പ്രകാശൻ: തരൂല്ല. എനിക്കു കല്യാണം കഴിക്കാനുള്ളതാ.

രവീന്ദ്രൻ: കല്യാണം! മാല ഇങ്ങോട്ടു തരാനല്ലേ പറഞ്ഞത്?

പ്രകാശൻ: തരൂല്ലയാണു പറഞ്ഞില്ലേ? മാല കിട്ടിയ ഉടനെ ഞാൻ അമ്മേ കല്യാണം കഴിക്കാൻ പോയതാ. അമ്മ സമ്മതിച്ചില്ല. എനിക്കു് ആദരയെങ്കിലും കല്യാണം കഴിക്കണം.

രവീന്ദ്രൻ: ധൃതിയാമോ?

പ്രകാശൻ: ഉവ്വ്, ധൃതിയായി.

രവീന്ദ്രൻ: ഏട്ടന്റെ കഴിഞ്ഞിട്ടേ അനിയൻ കല്യാണം കഴിക്കാൻ പാടുള്ളു.

പ്രകാശൻ: അത് ഏട്ടൻ പറയണ സൂത്രാ, എന്റെ മാല തട്ടിയെടുക്കാൻ.

രവീന്ദ്രൻ: എടാ മണ്ടാ, നീയ്ക്ക് ആരോടെങ്കിലും ചോദിക്കൂ. ഞാനല്ലേ വലിയത്?

പ്രകാശൻ: ഞാനല്ലേ ചെറുത്? എനിക്കാ ആദ്യം. ആരെങ്കിലും മിട്ടായി കൊണ്ടുവന്നാൽ എന്റെ കയ്യിലല്ലേ തരണമെ ആദ്യം? മാലതന്നെ എനിക്കല്ലേ തന്നത്, രാജലക്ഷ്മിയും മറ്റും ചോദിച്ചിട്ടും?

രവീന്ദ്രൻ: ഇവൻ എന്തു ഫുളാ. എടാ, മിട്ടായി മറ്റും കൊച്ചുകുട്ടികൾക്കാദ്യം. കല്യാണോം മറ്റും വല്ല കുട്ടികൾക്കാദ്യം.

പ്രകാശൻ: ഇതൊന്നും പറഞ്ഞാലൊന്നും ഞാൻ തരല്ല മാല.

രവീന്ദ്രൻ: എന്നാ ഞാൻ തട്ടിപ്പറിക്കും.

പ്രകാശൻ: എന്നാ ഞാൻ ഓടും.

രവീന്ദ്രൻ: ഓടിയാൽ ഞാൻ പിടിച്ചു നിത്തും.

പ്രകാശൻ: എന്നാ ഞാൻ കരയും. അമ്മേ വിളിച്ചു കരയും.

രവീന്ദ്രൻ: കരഞ്ഞാലൊന്നും അമ്മ വരല്ല. അമ്മയ്ക്കിന്നു നല്ല ജോലിയാ.

പ്രകാശൻ: എന്നാലും ഞാൻ കരയും.

രവീന്ദ്രൻ: എന്നാ ഞാനും കരയും.

പ്രകാശൻ: (കുറെ ആലോചിച്ചു നിന്നിട്ട്) ഏട്ടാ, എന്നാ ഒരു കായ്കും ചെയ്യാം. ഞാൻ ഏട്ടനെ കല്യാണം കഴിക്കാം.

രവീന്ദ്രൻ: (പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു) ആണങ്ങൾ ആണങ്ങളെ കല്യാണം കഴിക്കേട്ട്! പുപ്പു പൂയ്!

പ്രകാശൻ: എന്താ ആണങ്ങളെ കല്യാണം കഴിച്ചാൽ?

രവീന്ദ്രൻ: പുപ്പു പൂയ്. (ചാടിത്തുള്ളുന്നു.)

പ്രകാശൻ: (പൊട്ടിക്കരയുന്നു) ഞാൻ നിന്നെത്തല്ലും. (തല്ലാൻ പോവുന്നു.)

(സുധാകരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

സുധാകരൻ: എന്താ ഇവിടെ കൂക്കുവിളിയും കരച്ചിലുമൊക്കെ?

(രാജലക്ഷ്മി പ്രവേശിക്കുന്നു.)

രാജലക്ഷ്മി: എന്തിനാ ഏട്ടൻ കൊച്ചു പിള്ളേരുടെ തമ്മിൽ തീർക്കാൻ പോണേന്ന്!

പ്രകാശൻ: സുധാകരേട്ടാ, മാല ഏട്ടനു തന്നേക്കാം. ഏട്ടൻ രാജലക്ഷ്മിയെ കലയാണം കഴിച്ചോളൂ.

രാജലക്ഷ്മി: സുധേട്ടാ, മേടിച്ചോളൂ, മേടിച്ചോളൂ.

രവീന്ദ്രൻ: പററല്ല. ഞാൻ സമ്മതിക്കില്ല. മാല എന്റെ യാ. നിനക്കു വേണ്ടെങ്കിൽ എനിക്കാ, ഞാനല്ലേ നിന്റെ അമ്മയുടെ മകൻ? ഞാനല്ലേ സുധാകരേട്ടനേക്കാൾ ചെറിയ കുട്ടിയും?

പ്രകാശൻ: ആഹാ. ഇപ്പോ മാല ചെറിയ കുട്ടിക്കായി അല്ലേ? ഞാൻ ഏട്ടനും തരൂല്ല. ആർക്കും കൊടുക്കൂല്ല.

രവീന്ദ്രൻ: കൊടുക്കണ്ട. സുധേട്ടന് എങ്ങനെയായാലും കൊടുക്കാൻ പാടില്ല.

സുധാകരൻ: പ്രകാശ്, രവി, എനിക്കു വേണ്ട. ഞാൻ പോവ്വാം. നിങ്ങൾ കളിച്ചോളൂ.

രാജലക്ഷ്മി: ഏട്ടനെന്തിനാ പോണേ? എന്താ ഇത്ര ധൃതി? മാല മേടിച്ചോളൂന്ന്.

സുധാകരൻ: നീയും ഇവരുടെക്കൂടെ കളിച്ചോ. നീയും കുട്ടിയല്ലേ?

രാജലക്ഷ്മി: ഞാൻ കുട്ടിയല്ല. ഏട്ടൻ പോയാൽ ഞാനും വരും.

പ്രകാശൻ: നീയ്ക്ക് പൊക്കോ നിന്റെ പുതിയ ഏട്ടന്റെ കൂടെ. ഞങ്ങളു് ത്രേസ്യേ കല്യാണം കഴിച്ചോളാം.

രവീന്ദ്രൻ: ഞതേ. പോ. പോ.

രാജലക്ഷ്മി: ത്രേസ്യ മാപ്പള്ളിച്ചിയാ!

രവീന്ദ്രൻ: നീയ്ക്ക് രാക്ഷസത്തിയാ!

പ്രകാശൻ: ഞതേ, മൂല പോയ — ശൂർപ്പണഖ.

സുധാകരൻ: നിങ്ങൾ തമ്മിൽത്തല്ലരുത്. (പോകുന്നു.)

(രാജലക്ഷ്മി മാലയേയും സുധാകരനെയും മാറി മാറി നോക്കി പോവണോ വേണ്ടായോ എന്നു സംശയിച്ചു നിൽക്കുന്നു.)

രവീന്ദ്രൻ: എന്നാ ശൂർപ്പണഖ പോവാത്തത്?

രാജലക്ഷ്മി: (പൊട്ടിക്കരയുന്നു തേങ്ങി—തേങ്ങി) നി... നിങ്ങളു് നി...നിങ്ങളു് എന്നെ എന്നെ ശൂർപ്പണഖായ് വി...വിളിക്കണേന്താ?

പ്രകാശൻ: (പെട്ടെന്നു ദയ തോന്നി) ഞങ്ങളു് നിന്നെ കല്യാണം കഴിക്കാം കരയാണ്ടിരിക്കു്.

രവീന്ദ്രൻ: ഞങ്ങളോ! ഞങ്ങളല്ലാ, ഞാൻ.

പ്രകാശൻ: ഞങ്ങളല്ലെങ്കിൽ ഏട്ടനല്ല. ഞാനാ. മാല എന്റെയല്ലേ?

രവീന്ദ്രൻ: നീയ്ക്കു കല്യാണം കഴിക്കണേങ്കിൽ ഞാൻ പോവും. കാണാനാരുമുണ്ടാവില്ല.

രാജലക്ഷ്മി: ഞാനും പോവും. നീയ്ക്ക് കൊച്ചുകുട്ടിയല്ലേ?

രവീന്ദ്രൻ: കല്യാണം കഴിഞ്ഞാൽ ഞാൻ മാല നിനക്കു തന്നേക്കാം, പ്രകാശ്.

പ്രകാശൻ: സാധിക്കില്ലാ.

രവീന്ദ്രൻ: എന്നാ ഞാൻ പോണം. (പോവാൻ തുടങ്ങുന്നു.)

രാജലക്ഷ്മി: ഞാനും പോണം. (വളരെക്കു പോവാൻ തുടങ്ങുന്നു.)

Handwritten text and stamps: 'APR 2003', 'CHENNAI 600 032', '322:J', and '10'.

പ്രകാശൻ: പൊക്കോള. (പെട്ടെന്നു കരഞ്ഞുകൊണ്ട്)
പോവണ്ട. എന്നാ നിങ്ങളു് കല്യാണം കഴിച്ചോള.
ദേ മാല, ഞാൻ കൊട്ടാം.

രവീന്ദ്രൻ: (മാല മേടിച്ചിട്ടു്) എല്ലാതും വരൂ. കല്യാണം
കല്യാണം റപ്പായി, ശശി, നിമ്മി, ത്രേസ്യ, ജയാ, വി
ജയാ വരൂ, ഓടിവരൂ, കല്യാണം, കല്യാണം!

(റപ്പായി [ഏഴുവയസ്സ്] ശശി [ഏഴുവയസ്സ്] നിമ്മി [ആറു വയ
സ്സ്] ത്രേസ്യ [ആറുവയസ്സ്] ജയൻ, വിജയൻ [ഇരട്ട പെറ്റ കുട്ടി
കൾ, ഏഴു വയസ്സ്] ഇവരൊക്കെ ഓടിവരുന്ന.)

രവീന്ദ്രൻ: പ്രകാശ് നീയ്യ് തകിലു കൊട്ടിക്കോ. നീ നല്ല
കൊട്ടുകാരനാ. ആ തകിലെടുത്തോ. ശശി നാഗസ്വരം
വിളിച്ചോള. ഒന്നാന്തരാവണം. കയ്യു കൊണ്ടു മതി.
ജയാ, നീയ്യ് ഇലത്താളം കൊട്ടു്. വിജയാ, നീയ്യ്
ആർപ്പു വിളിക്കു്, റഫേലും.

രാജലക്ഷ്മി: ത്രേസ്യേ, നിമ്മി നിങ്ങൾ വായ്പുറവയിടണം.

(പറയുന്നപോലെ എല്ലാവരും ചെയ്യുന്നു.

രമേശൻ [മൂന്നു വയസ്സ്] വന്നു കയറി കൂട്ടത്തിൽ താളത്തിൽ കൊ
ട്ടിത്തുളളുന്നു. ഒരു വയസ്സായ രാജൻ മുട്ടുകുത്തി വന്നു ചിരിക്കുന്നു, നി
ല്ലാൻ ശ്രമിച്ചു്.

പാട്ടും കൊട്ടും മുറുകുന്നു.

രവീന്ദ്രൻ രാജലക്ഷ്മിയെ മാലയിടുന്നു.

പ്രകാശ് പെട്ടെന്നു് ഓടിച്ചെന്നു തകിലു് രാജലക്ഷ്മിയുടെ കഴുത്തി
ലിടുന്നു.)

പ്രകാശൻ: ഞാനും മാലയിട്ടേ! ഞാനും കല്യാണം കഴി
ച്ചേ! (തുളളിച്ചാടി നൃത്തം വയ്ക്കുന്നു.)

ബാലിച്ചെട്ടൻ വേട്ടു താരേ
അനിയ ച്ചാതം വേട്ടു താരേ

ബാലിച്ഛേട്ടൻ തട്ടി രുമയെ
അനിയച്ചാരോ തട്ടി താരെ.

(പെട്ടെന്നു നൃത്തം നിർത്തി കയ്യിലുള്ള കോലു "ബൊക്കെ" പോലെ
രാജലക്ഷ്മിയുടെ കയ്യിൽ കൊടുക്കുന്നു. പിന്നെയും നൃത്തം. എല്ലാവരും
നൃത്തത്തിൽ കൂട്ടുന്നു. ബഹളം.)

എല്ലാരും വേട്ടു എല്ലാരോം
എല്ലാരും കട്ടു എല്ലാരോം.

[തീരശ്ശില]

മഹാബലി

കഥാപാത്രങ്ങൾ

മഹാബലി
വിന്ധ്യാവലി
ശുകാചാർച്ച
വാമനൻ
പ്രഹ്ലാദൻ

കഥ നടക്കുന്നതു തൃക്കാക്കര അമ്പലത്തിന്റെ പരിസരങ്ങളിൽ.

രംഗം ഒന്ന്

[സ്ഥലം: തൃക്കാക്കരയമ്പലത്തിന്റെ മുമ്പിലുള്ള കൊട്ടാരത്തിലെ വലിയ മുറി. അമ്പലത്തിൽ കാളയാണ് പ്രതിഷ്ഠ. തിരുമുറ്റത്ത് ഒരു പുറത്ത് 'മണ്ണമ്മ'യുടെ അമ്പലമുണ്ട്. അമ്പലക്കാളത്ത് പ്രതിഷ്ഠിച്ച കാളയുടെ പ്രതിമയോളം തന്നെ നാട്ടിൽ ദിവ്യത്വമുണ്ട്.

സമയം: കാലത്ത് ഏകദേശം പത്തുമണി.

പീഠത്തിൽ മഹാബലി മീശയും തടവിക്കൊണ്ട് ഇരിക്കുന്നു. നല്ല തടിയും പൊക്കവും കടവയറും ഉള്ള മനുഷ്യൻ. അസുരസ്വഭാവവും ദേവസ്വഭാവവുമുണ്ട് അയാൾക്ക്. നീണ്ടുനിന്ന ചക്രവർത്തിത്വം കൊണ്ട് അസുരസ്വഭാവം അധികവും ഇല്ലാതായിരിക്കുന്നു. ആദ്യകാലത്തു നിർദ്ദയമായി രാജ്യം ഭരിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ട്, നാട്ടിലുള്ള സകലരേയും ഒരുപോലെ പേടിപ്പിച്ചും നശിപ്പിച്ചും പ്രഭുവിന്നും വേലക്കാരനും തമ്മിൽ യാതൊരു വ്യത്യാസവും ഇല്ലാതാക്കി വാണിരുന്നതുകൊണ്ട്, കരകാലമായി പുള്ളിക്കു ജോലിയൊന്നുമില്ല. ചക്രവർത്തിപദം തന്നെ മുഷിഞ്ഞു തുടങ്ങി.

വിന്ധ്യാവലി പ്രവേശിക്കുന്നു. ഏകദേശം മുപ്പത്തിരണ്ടു വയസ്സു തോന്നിക്കും. വളരെ ഭംഗിയുള്ള സ്ത്രീ. മുഖത്തു വലിയ സന്തോഷമില്ല. ദാമ്പത്യജീവിതം അത്ര തൃപ്തിയാവുന്നില്ല. കുട്ടികളില്ല. പഴയ കാഞ്ഞം മുഴുവൻ പോയിട്ടില്ല. വിന്ധ്യാക്കാട്ടിൽ വളർന്നവളാണ്. പട്ടുട്ടത്തിട്ടുണ്ട്. അഞ്ചെഴുത്തുമാല ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. വേഷത്തിന്റെ മറംഗങ്ങൾ മൊഹെമ്മോദറോ അവശിഷ്ടങ്ങളുടെ പടങ്ങളിൽനിന്നു പകർന്നു ക.]

മഹാബലി: പോവൂ. പോവൂ. ഒരുപാടു ജോലിയുണ്ട്.

വിന്ധ്യാവലി: എന്താ ഇത്ര ജോലി? ഞാനൊന്നും കണ്ടില്ല. ഒരു ജോലിയുമില്ലെങ്കിലും ഞാൻ അടുത്തു വരുമ്പോഴേക്കും 'പോവൂ, പോവൂ, ജോലിയുണ്ട്' എന്നാവും. എല്ലാ ദിവസവും ഇങ്ങനെയാ.

മഹാബലി: (ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) ഒരു ജോലിയുമില്ലാത്ത

വർക്കാ ഏറ്റവുമധികം ജോലി. അതു നിനക്കറിഞ്ഞു കൂടാ അല്ലേ?

വിന്ധ്യാവലി: ഓഹോ, അറിയാം. ഞാൻ ഇപ്പൊ കണ്ടു തല്ലേ? ഒരു നിമിഷം നേരെ മുമ്പിലേക്കു നോക്കിയിരിക്കുക, അടുത്ത നിമിഷം പീഠം തിരിച്ചിട്ടു പിന്നോക്കം നോക്കിയിരിക്കുക, പെട്ടെന്ന് എന്തോ കടിക്കുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നി പീഠം തിരിച്ചു തിരിച്ചു നോക്കുക, എന്നിട്ടു പിന്നെ പൊക്കിപ്പിടിച്ച് അതിന്റെ അടിഭാഗം നോക്കുക, പിന്നെയും അതിന്മേലിരിക്കുക. ശരിയാ, വല്ലാത്ത ജോലിത്തിരക്കുതന്നെ. തൊഴിലില്ലായ്മ തലയിലും മേലും കടിക്കുന്നത് എന്നറിയാത്ത ജോലിത്തിരക്ക്.

മഹാബലി: നീയ്ക്ക് പറഞ്ഞതൊന്നും ഞാൻ ചെയ്തില്ലല്ലോ. വിന്ധ്യാവലി: ജോലിത്തിരക്കു കൊണ്ട് എന്താ ചെയ്യുന്നതെന്നുകൂടി അറിഞ്ഞുകൂടാ. ഇപ്പൊ വന്നാൽ സന്തോഷമേ ആവുള്ളൂ എന്നു വിചാരിച്ചാ ഞാൻ അടുത്തു വന്നത്. അപ്പോഴേക്കും മുഖം വീർത്തു. മുഖരോമവും കൂടി എണ്ണിറുന്നിന്ന് 'പോ, പോ' എന്നു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി. എനിക്കു കരയാൻ തോന്നുന്നുണ്ട്. എന്നിട്ടും ഞാൻ ചിരിക്കട്ടാ.

മഹാബലി: ജോലിയൊന്നും ചെയ്യാതിരിക്കുമ്പോൾ ജോലി ചെയ്യാതിരിക്കട്ടാ എന്നു തോന്നില്ല. ആരെങ്കിലും ജോലിയില്ലാത്തവരായാലും, നിന്നെപ്പോലെ നിറച്ചു ജോലിയുള്ളവരായാലും അടുത്തു വരുമ്പോഴാ 'ഓ, ഞാൻ ഇതേവരെ ഒന്നും ചെയ്തില്ല. എന്തെങ്കിലും ചെയ്യണം' എന്നു തോന്നുക.

വിന്ധ്യാവലി: എന്നാ എന്നെയാവരുതേ എന്തെങ്കിലും ചെയ്യുക? എന്റെ ഈ നല്ലമുക്കത്തി പിടിച്ചുവലിക്കേട്ടു,

എന്നെ എടുത്തു മോളിലേക്കു് എറിഞ്ഞു പിടിക്കേട്ടു,
കാലിന്മേൽ പിടിച്ചു തലകീഴ് പോട്ടാക്കി തൂക്കിയിട്ടു്
ആട്ടുകേ, ഒന്നമില്ലെങ്കിൽ എന്റെ പുറം കടിക്കേട്ടു.

മഹാബലി: ചക്രവർത്തിമാരു് പകൽ രാജ്ഞിമാരെ കാ
ണുകതന്നെയരുത്. പ്രത്യേകിച്ചു ജോലിയില്ലാത്ത ച
ക്രവർത്തിമാരു്.

വിന്ധ്യാവലി: അതെന്തൊരു നിയമാ! ഞങ്ങൾ വന്നാൽ
പകൽ രാത്രിയാവുവോ? ഞങ്ങൾ കൂമന്മാരാണോ? അ
തോ പ്രേതങ്ങളോ?

മഹാബലി: അതൊന്നുമല്ല. കാണരുതാത്തതു നിങ്ങൾ ച
ക്രവർത്തിനിമാരായതുകൊണ്ടുമാല്ല. നിങ്ങൾ പെണ്ണുങ്ങ
ളായതുകൊണ്ടു മാത്രം. പെണ്ണിനെ കണ്ടാൽ ചക്രവ
ർത്തിയുടെ രാജ്യം മുഴുവൻ അവളുടേതായി. അയാൾ
സർപ്പവും പോയ കഴുതയായി. ഭ്രാന്തുപിടിച്ച കാളയാ
യി... ഇന്നു നിന്റെ പട്ടം മാലയും കൂടി നല്ല യോജി
പ്പുണ്ടു്. അസ്സിറിയൻ പട്ടാണോ? (അടുത്തേക്കു പോ
വുന്നു.)

[അണിയറയിൽ സ്തുതിപാഠകന്മാർ:
മാവേലി നാടുവാണിട്ടും കാലം
മാന്മാഷരെല്ലാരുമൊന്നുപോലെ
ആധികൾ വ്യാധികളൊന്നുമില്ല
ആപത്തങ്ങാക്കുമൊട്ടില്ലതാനും
ബാലമരണങ്ങൾ കേൾപ്പാനില്ല
നെല്ലിനു നൂറു വിളവതുണ്ടു്]

(മഹാബലി പെട്ടെന്നു പീഠത്തിൽ ചോയി വടിപോലെയിരുന്നു്
ചക്രവർത്തിയാകുന്നു.)

വിന്ധ്യാവലി: കണ്ടോ, ആ കോന്തന്മാരുടെ സ്തുതി കേട്ട
പ്പോഴേക്കും ഓടിപ്പോയി പീഠത്തിൽ പ്രതിമയായിരി

കണതു്! ചത്തിട്ടു പോരെ പ്രതിമയാവാനും വിഗ്രഹമാവാനും! നാണമില്ലല്ലോ.

മഹാബലി: എന്താ, നിന്നെ സ്തുതിക്കാഞ്ഞിട്ടായിരിക്കും നിനക്കു സങ്കടം!

വിന്ധ്യാവലി: എന്നെ ഇങ്ങനെ സ്തുതിച്ചാൽ ഞാൻ അവരെ പഴന്നുറുക്കാക്കി തിന്നും.

മഹാബലി: എന്നെ പപ്പടമായിട്ടു് അതിൽ പൊടിച്ചു കൂട്ടുകയും ചെയ്യുമായിരിക്കും. അസുയയ്ക്കു് അതിൽ വേണം.

വിന്ധ്യാവലി: അവിടുത്തെ നാട്ടിൽ എല്ലാവരും ഒരുപോലെയാല്ലോ? അപ്പോ അസുയയും അവിടുത്തെപ്പോലയാ. എല്ലാവർക്കും, ഒരുപോലെയാ.

മഹാബലി: നീ 'ഒന്നുപോലെ'യിൽ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല അല്ലേ? ഞാൻ മറന്നുപോയി. പെണ്ണങ്ങൾ മുഴുവൻ ഈ 'ഒന്നുപോലെ'യ്ക്കു വിരോധമാണു്.

വിന്ധ്യാവലി: അതെ. അതെ. അതെ. (അലറിക്കൊണ്ടു്) അതെ... (തന്നത്തു്) ഇന്നു കാലത്തു നല്ല ദിവസമാണല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു്—ഇന്നു നമ്മുടെ വലിയ കാളയുടെ പിറന്നാളാണേയ്—ഈ വെളുത്ത പട്ടുടുത്തു്, ഈ അഞ്ചു് ഇഴയുള്ള മുത്തുമാലയും കെട്ടി, ഞാൻ തൊഴുത്തിലേയ്ക്കു ചെന്നപ്പോൾ അവിടെ പശുവിനെ കറുക്കണതു് ഇതു പോലെ ഒരു പട്ടുടുത്തു് ഇത്രയും വലിയ മുത്തുകൾ തന്നെ കോർത്ത അഞ്ചു് ഇഴ മുത്തുമാലയും കെട്ടിത്തെയ്യുന്ന ഒരു പെണ്ണു്! ആ കള്ളി ഉണ്ണുലിയേ! അവിടുന്ന് അടുക്കളയിലേയ്ക്കു ചെന്നപ്പോൾ അവിടെ തീയ്യുന്നതും തേങ്ങാ ചിരകുന്നതും പായസം ഇളക്കുന്നതും ഒക്കെ അഞ്ചുഴക്കാരു്, എങ്ങനെ സഹിക്കും?

എനിക്ക് എന്റെ മാല പൊട്ടിച്ചു കിണറിലേക്കെ
 റിയാൻ തോന്നി. എന്റെ പട്ട് അടുപ്പിലിടാനും. ആ
 വലിയ കാളയെ വിചാരിച്ച് അതൊന്നും ചെയ്തില്ല.
 മഹാബലി: എല്ലാതും നന്നാവാൻ പാടില്ലേ? നന്നാവുക
 യല്ലേ വേണ്ടത്?

വിന്ധ്യാവലി: ഈ ചക്രവർത്തിമാക്ക് എന്തറിയാം! പാട
 ഞ്ഞ കറുത്ത ചെളി കൊണ്ടുരുട്ടി വച്ച മന്തന്മാക്ക്!
 എല്ലാതും ഒരുപോലെ എന്നുവെച്ചാൽ എല്ലാതും നല്ല
 തന്നല്ല ആരും ആരും നല്ലതല്ല എന്നാണത്ത്. (ദേ
 ഷ്യം വന്ന്) എല്ലാതും മഹാബലിമാരാണെങ്കിൽ എ
 നിക്കെന്തിനാണെടോ താൻ? ആരെങ്കിലുമായാൽ
 പോരെ?

മഹാബലി: ദേഷ്യപ്പെടാതിരിക്കുമെങ്കിൽ ഞാൻ മറുപ
 ടി പറയാം. ആരെങ്കിലുമായാൽ മതി. ധാരാളം മതി.

വിന്ധ്യാവലി: ഞാൻ ദേഷ്യപ്പെടും. തനിക്കാരായാലും
 മതി. വിന്ധ്യാവലിയായാലും സഹ്യാവലിയായാലും
 സന്ധ്യാവലിയായാലും ചക്രവർത്തിയായാലും ആർച്ചാ
 വലിയായാലും മഹാമാർക്ക് സമമാണ്. കൂറന്മാക്ക്.
 ഞങ്ങൾക്ക് ഇത്തിരികൂടി ഉത്തരവാദിത്വമുണ്ട്, ഞ
 ഞങ്ങൾക്ക് നല്ലകട്ടികളുണ്ടാവണം. മിടുമിടുക്കന്മാർ. ലോ
 കത്തിലുള്ളല്ലാവരേക്കാളും കേമന്മാർ. മഹാബലിമാ
 ക്ക് എല്ലാതും ഒരുപോലെയായ സ്വർഗ്ഗരാജ്യമുണ്ടാക്കാ
 നാണ മോഹം. അത് സ്വർഗ്ഗരാജ്യമല്ല, ജീവനില്ലാത്ത
 പാവകളുടെ രാജ്യമാണ്. ഞങ്ങൾക്ക് നശിക്കുന്നതും
 ജനിക്കുന്നതും പിന്നെയും നശിക്കുന്നതും, ജനിക്കുന്നോ
 റും നന്നാവുന്നതുമായ ഒരു ലോകമുണ്ടാക്കാനാണ് മോ
 ഹം, എനിക്കാരെങ്കിലുമായാൽ പോരാ, മഹാബലിത
 ന്നേ: പണം. മഹാബലിയെപ്പോലെ ആരുമുണ്ടാവ

തട്ട്. അവിടുത്തെപ്പോലെ അവിടുന്ന് മാത്രം. എന്നെപ്പോലെ ഞാൻമാത്രം.

മഹാബലി: എന്റെ താഴെ എല്ലാതും, എന്റെ പുറകെ എല്ലാതും ഇതുലേയ്?

വിന്ധയാവലി: ഉവ്വ്. പക്ഷേ, എല്ലാരേയും നയിക്കാനല്ല, തട്ടിയോടിക്കാനാണ്. ഞാൻ ഒന്നു തിരിഞ്ഞാൽ മതി ആ പട്ടികളൊക്കെ വാലും പൊക്കിയോടും. അതെ നിക്കറിയാം. എനിക്ക് ആമെയൊന്നു വേണ്ടതെന്നും അറിയാം.

മഹാബലി: അപ്പോൾ നിനക്കു ദുഃഖിപ്പിക്കുന്നതാണോ ഇഷ്ടം?

വിന്ധയാവലി: ദുഃഖമില്ലാതെ സുഖമില്ല. ഒരു ദുഃഖം വേറൊരു ദുഃഖത്തിന്മേൽ ചെന്നടിച്ചു തകരുമ്പോൾ തെറിക്കുന്ന തീപ്പൊരിയാണു സുഖം. ജീവിതത്തെ ദുഃഖം കൊണ്ട് അറുക്കുമ്പോൾ അപ്പുറത്തേക്കും ഇപ്പുറത്തേക്കും മറിഞ്ഞുവീഴുന്ന അറുക്കപ്പെടിയൊന്നു സുഖം.

മഹാബലി: എനിക്ക് ദുഃഖവും വേണ്ട സുഖവും വേണ്ട. കഴപ്പും കൂടാതെ ഇങ്ങനെ കഴിഞ്ഞാൽ മതി.

വിന്ധയാവലി: അങ്ങനെയായിരുന്നോ എപ്പോഴും വിചാരം? വിചാരിച്ചതൊക്കെ സാധിച്ചപ്പോൾ മൂന്നു ലോകങ്ങളുടേയും ചക്രവർത്തിയായപ്പോൾ ഇനി മറെറാന്നും വേണ്ട, ഇങ്ങനെതന്നെ കഴിഞ്ഞാൽ മതി എന്നായി. തനിക്കു പേടിയാണ്; ഉള്ളതു പോയെങ്കിലോ എന്ന്. എല്ലാവർക്കും സുഖം വേണം. എനിക്ക് പീഠത്തിന്മേൽ നിന്നെഴുന്നേൽക്കാൻ വയ്യ. എന്റെ കടവയറിനു മടിയിൽ കിടക്കലാണു രസം. മൂന്നു ലോകം ജയിച്ചു എനിക്ക് ഇപ്പോൾ നാലാമതൊരു ലോകമായ 'കമ്പ' തടവിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണു സുഖം. എന്റെ മഹാബലി,

അന്ന് എന്ന് കാട്ടിലിട്ടോടിച്ചു, വിന്ധ്യൻ മുഴുവൻ താനോടി, എന്റെ പിന്നാലെ കൂടിയിരുന്ന നൂററിയൊട്ടനൂറ്റിയാറു പട്ടിരാജാക്കന്മാരെയും കൊടിച്ചിട്ടു കിളാക്കി എന്നെ മാറോടു ചേർത്ത ആ വീരമാറിന്റെ ഉയരവും താഴലും വീക്കലും ചുരുങ്ങലും ഞാൻ ഇനി എന്നെങ്കിലും അനുഭവിക്കുമോ!

മഹാബലി: (ചാടിയെഴുന്നേറ്റിട്ട്) ഉയ്യ്. (അവളെ പിടിക്കാൻ ചെല്ലുന്നു.)

വിന്ധ്യാവലി: എന്നാൽ എന്ന് പിടിക്കുക കാണ്മട്ടെ.

(ഒരാൾ പിടിക്കുന്നു മറ്റൊരാൾ ഒഴിയാനും ശ്രമിക്കുന്നു. ഇവിടെ ഒരു ഗുത്തമോ കഥകളിയിലെപ്പോലെ ഓടലും പിടിക്കാൻ ശ്രമിക്കലുമോ ആവാം.)

ശൂക്രാചാര്യർ—ഒരു കോകണ്ണൻ ബ്രാഹ്മണൻ—പ്രവേശിച്ച ചുമയ്ക്കുന്നു. ആരും കേൾക്കുന്നില്ല. അയാൾ ചുമയ്ക്കു ശക്തി കൂട്ടുന്നു. മഹാബലി പിടിക്കാനുള്ള ശ്രമം നിർത്താൻ ഭാവികമ്പോൾ ശൂക്രാചാര്യർ തന്റെ അവസരം കണ്ടു പാടുന്നു.)

ശൂക്രാചാര്യർ:

മാവേലി നാട്ടുവാണീടും കാലം
മാനുഷാരല്ലാതമൊന്നുപോലെ
ആമോദത്തോടെ വസിക്കും കാലം
പാട്ടും കളികളുമെല്ലാവർക്കും.

മഹാബലി: (ശൂക്രാചാര്യരെ കണ്ടു ചിരിച്ചു) താനും ഇടങ്ങിയൊ ഈ പൊള്ളപ്പാട്ട്; കോകണ്ണനായിട്ടും? ഇതു രാജാവുള്ളപ്പോൾ സേവകാർ പാട്ടും. മറ്റുള്ളവരാരും പാടുകയില്ല. രാജാവു മരിച്ചാൽ മറ്റുള്ളവരൊക്കെ പാട്ടും. സേവകാർ മാത്രം അപ്പോൾ പാടുകയില്ല. അല്ലേ സേവകാ, ബ്രാഹ്മണസേവകാ?

ശൂക്രാചാര്യർ: ചക്രവർത്തിയവിടുന്ന് എന്താണ് ഇങ്ങനെ കല്പിച്ചുതന്നത്?

- മഹാബലി: എടോ എനിക്കു നാടു വാഴണ്ട. നാടുവാഴു ന്നോറും നാടല്ല വലുതാവണതു്, നടുവാണു്. എനി ക്ക് അറയെളു പിടിക്കാൻ പററിയില്ല, കണ്ടോ?
- ശുക്രാചാര്യർ: ഹേ, വിരോചനപുത്രനായ അസുരേശ്വ രാ, ചക്രവർത്തിമാർ പ്രഭുവം ചെയ്യരുതു്. ചെയ്യാൽ പ്രാഗത്ഭ്യത്തിന്റെ പലായനമാണു് ഫലം. ബഹുമാ ന്യന്മാരുടെ ഭീമനഷ്ടവും.
- വിന്ധ്യാവലി: ആളുകൾ ബഹുമാനിക്കുന്നോറും തന്ന ഞാൻ ബഹുമാനമില്ലാതാവും. വയറുകൊണ്ടു കുന്നിയാ ഞ്ഞ ആളു് മറുറുള്ളവകു ബഹുമാന്യനാണു്. തനിക്കു തന്നെയോ ഒരു ഭംഗിയും ഉശിരമില്ലാത്ത പോക്കു്. (ചിരിക്കുന്നു.)
- ശുക്രാചാര്യർ: ചക്രവർത്തിനി സ്വപ്നംകൂടി ഗൗരവമായി രുന്നാലും, ഹാസം ആസുരമാണു്.
- മഹാബലി: ഹേ അസുരഗുരോ, എനിക്കു ചക്രവർത്തിപ്പു ണി മതിയായി. ഞാൻ പഴയ അസുരനായി തിരിയെ വല്ല കാട്ടിലേക്കും ചൊയ്ക്കാളളാം.
- ശുക്രാചാര്യർ: അവിടുന്നു നേരമ്പോക്കു്, അല്ല നമ്മും, പ റയുകയാണു്. അവിടുത്തെപ്പോലെ ഒരു ചക്രവർത്തി ഇന്നേവരെ മൂന്നു ലോകങ്ങളിലും ഭരണം നടത്തിയി ട്ടില്ല.
- വിന്ധ്യാവലി: ഇനി തുടങ്ങും എല്ലാതും ഒന്നുപോലെ എണു്. രണ്ടാം വാക്കിനു് ഇവിടെ ആളുകൾക്കു് അടി യല്ല, ചെവിടത്തടിയേക്കാൾ സഹിക്കവയ്യാത്ത ഈ 'ഒന്നുപോലെ'യെന്ന പാട്ടിൻകണ്ണും ആണു്. അതിൽ പാട്ടിന്റെ ഗുണംകൂടിയില്ല താനും.
- ശുക്രാചാര്യർ: സത്യത്തിനു സംഗീതത്തിന്റെ സഹായം വേണ്ട.

മഹാബലി: എന്നാൽ പാട്ടല്ലാത്ത സത്യം പറയട്ടെ. എല്ലാതും ഒന്നുപോലെയാണെന്നതിൽ ഒരു മെച്ചവുമില്ല. കാട്ടാളന്മാർ എല്ലാതും ഒരുപോലെയാണ്. കരടികൾ എല്ലാം ഒരുപോലെയാണ്. ഞാഞ്ഞൂട്ടുകൾ എല്ലാം... പരിഷ്കാരമുള്ള മനുഷ്യൻ മാത്രമാണ്, എല്ലാതും ഒരുപോലെയാണല്ലോ. അല്ലാതിരിക്കേണ്ടതും. ഒരാൾതന്നെ എപ്പോഴും ഒരുപോലെയിരിക്കുന്നത് മരണലക്ഷണമാണ്. എനിക്ക് ഈ നാട്ടു വല്ല കഴുതയുടേയും തലയ്ക്കു വെച്ചു രക്ഷ നേടണം. ഇന്നു വല്ലവരും ഭിക്ഷയ്ക്കു വന്നിട്ടുണ്ടോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ ഈ ത്രിലോകങ്ങളും ഭാനം ചെയ്തു കാട്ടു കയറും.

വിന്ധയാവലി: ഹ ഹ ഹ! ഹി ഹി ഹി! ഹു ഹു ഹു! അയ്യോ എന്തു സന്തോഷം. എനിക്കു സഹിക്കുവയ്യേ! (അസ്സാദംകൊണ്ട് തുള്ളിച്ചാടുന്നു, നൃത്തം വെക്കുന്നു, കരയുന്നു.)

ശുക്രാചാര്യർ: സ്വാമിൻ, ഇന്നും ആരും ഭിക്ഷയ്ക്കു ആഗതരായിട്ടില്ല. ഹോമാനന്തരം ഞങ്ങൾ സുദീർഘകാലം കാത്തിരുന്നു.

മഹാബലി: കൊടുത്താൽ മേടിക്കാനാളില്ലാത്ത നാട്ടു എന്തിനാണെടോ! സ്വമത്തന്തിനാ, കൊടുക്കാനല്ലേ? കൊടുക്കുന്നതിലുള്ള രസം തിന്നുന്നതിലുണ്ടോ? കൊടുത്തിട്ടു തിന്നുകയാണെങ്കിൽ കുറച്ചു ഭേദം. കൊടുത്തിട്ടു പട്ടിണി കിടക്കുകയാണ് ഉത്തമം.

വിന്ധയാവലി: ശുക്രാ, താൻ പായസംവെച്ചു നോക്കിയിട്ടുണ്ടോ ഭഗവതിസ്സേവയ്ക്കുകിലും? വെച്ചവൻ അതിന്നൊരു സ്വാദും ഇല്ല? മേടിച്ചു കുടിക്കുന്നവനോ? ഇന്നാട്ടിൽ ഒരു കുട്ടിയെപ്പോലും ഈ കൊട്ടാരത്തിൽ വെക്കുന്ന പായസം ഉണ്ണാൻ കിട്ടുന്നില്ല. എന്തിനി

രാജ്യവും, രാജ്യഭാരവും! സ്ത്രീകൾക്കേ അറിയുന്നത്താൻ വച്ചുതിന്നുന്നതിന്റെ സങ്കടം... ഇതിലും ഭേദം വല്ല നാട്ടിലും പോയി പിച്ഛു നന്നു പട്ടികളുടെ കടി കൊള്ളുകയാ.

ശുക്രാചാര്യർ: ഭിക്ഷാംദേഹികൾക്കാക്കും ഭിക്ഷാംദേഹി തപം ഇഷ്ടാപ്ത കണ്ടിട്ടില്ല.

മഹാബലി: ചക്രവർത്തിമാക്ക് ചക്രവർത്തിത്വവും. ഞാൻ കാട്ടിലേക്കു പോവുകയാണ്. കാടനാവാം; യോഗിയാ വാം; മഹായോഗിയായ പരമേശ്വരനമാവാം.

വിന്ധ്യാവലി: ഞാനുമുണ്ടു കാട്ടിലേക്ക്. പുലിനഖവും ആനക്കൊമ്പും കഴുത്തിലിട്ട് കാട്ടാളത്തിയാവാം. പരമശിവനെ തപസ്സുചെയ്യുന്ന പാർവ്വതിയാവാം. പിടിയായായി നടന്ന് ആനക്കട്ടിയെ പ്രസവിക്കാം.

ശുക്രാചാര്യർ: ക്ഷുൽപിപാസകൾകൊണ്ടു പരവശരാ വാം. വന്യമൃഗങ്ങൾക്ക് ആഹാരമാവാം. മാംസശൂന്യതകൊണ്ടു സിംഹങ്ങളാൽ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട താങ്കളുടെ ദേഹം കുറുക്കനാക്കു കടിക്കാനും കടിപിടി കൂടാനും മാത്രമായി ഭവിക്കാം.

മഹാബലി: രാജധാനിയിൽ താമസിക്കുന്ന ആചാര്യന്മാർക്കു അങ്ങനെ തോന്നൂ. ഞങ്ങൾക്കു പട്ടിണി ജീവനുണ്ടാക്കും, ഉശിരണ്ടാക്കും, ശൗയ്യമുണ്ടാക്കും... വേണമെങ്കിൽ വലിച്ചെറിഞ്ഞുകളഞ്ഞു മൂന്നു ലോകങ്ങളും ഞങ്ങൾ രണ്ടു നിമിഷംകൊണ്ടു വീണ്ടെടുക്കും.

വിന്ധ്യാവലി: ഒന്നുമില്ലെങ്കിൽ എനിക്ക് ഒരു കുട്ടിയെ കിലുമുണ്ടാവാം. രാജ്ഞിമാർക്കാണ് കുട്ടികളില്ലായ്മ. പാവങ്ങൾക്ക് എത്ര വേണമെങ്കിലുമാ... താൻ ഈ യാഗമൊക്കെ ചെയ്തിട്ട് എനിക്കൊരു കുട്ടിയുണ്ടായില്ലല്ലോ. ഹോമം അബദ്ധം. വിശപ്പും ചടുപ്പും വന്നാൽ

കട്ടിയാമ്മി. പുകയും പാൽപ്പായസവും കൊണ്ട് എന്തു പ്രയോജനം?

ശുക്രാചാര്യർ: പറഞ്ഞാൽ മനസ്സിലാവാത്തവർക്ക് പൊള്ളുമ്പോളരിയും.

വിന്ധ്യാവലി: അതിനു സംസ്കൃതം കിട്ടിയില്ല, അല്ലേ. പൊള്ളുമ്പോൾ അറിഞ്ഞോട്ടെ. ശുക്രാ, ഇന്ന് ആരെ ഞെങ്കിലും പിടിച്ചു കൊണ്ടുവരണം ഉണ്ണാൻ. നല്ല ദിവസമാണ്. ഞാൻ ഒരറുക്ക് ഉണ്ണുകയില്ല.

മഹാബലി: ദാനം മേടിക്കാനും.

ശുക്രാചാര്യർ: ശ്രമിക്കാം. ബഹിർഗമിച്ചാൽ ഇനെയുള്ളവനെ ആളുകൾ ഹാൻ ഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടു പോവും, ദാനപ്രദാനത്തിനും അന്നപ്രാശനത്തിനും. ഇതിമേഭയം. സകല ഗൃഹദാരങ്ങളിലും ആളുകൾ ഉദ്യതരായി നില്ക്കുന്നുണ്ട്, മനുഷ്യഗൃഹണത്തിനായി. ചില ബാലകർ കന്ദുകൃതീയാവ്യാജേന സാധുക്കളെ അഷ്ടിക്ക് ആകർഷിക്കാൻ നിൽക്കുന്നുണ്ട്, രാജമാറ്റങ്ങളിലൊക്കെ.

മഹാബലി: എങ്ങോ പ്രാകൃതാ, തനിക്കു മലയാളം പറയാൻ അറിഞ്ഞുകൂടേ? ഇന്നാട്ടിലല്ലേ ജനിച്ചുവളന്നേ! ഇനി ഇവിടെ ഒരു സംസ്കൃതവാക്കു കേൾക്കരുത്. ദാനത്തിന് ആളെ കൊണ്ടുവരൂ. സഹായത്തിനു ശിഷ്യന്മാരേയും കൊണ്ടുപോവൂ. ക്ഷണിക്കുന്നതു മലയാളത്തിൽ വേണം സംസ്കൃതംകൊണ്ട് സാധുക്കളെ പേടിപ്പിക്കരുത്. വേഗം കൊണ്ടുവരൂ. മലയാളത്തിൽ, സംസ്കൃതത്തിൽ അല്ല കേട്ടോ? വേഗം വേണം, ദാനത്തിനു സമയമായി. ഞങ്ങൾ യാഗശാലയിൽ ഉണ്ടാവും. (ശുക്രാചാര്യർ ധൂതിപിടിച്ചു പോവുന്നു. മഹാബലിയും വിന്ധ്യാവലിയും യാഗശാലയിലേക്കു സാധുധാനം നടക്കുന്നു.)

[തിരശ്ശീല]

രംഗം രണ്ടു്

[യാഗശാല—തൃക്കാക്കര അമ്പലത്തിന്റേയും മഹാബലിയുടെ കൊട്ടാരത്തിന്റേയും ഇടയ്ക്കു്.]

മഹാബലി: ഒരരണ്ണം തിരികെ വരണില്ലല്ലോ. ഈ തീയ്യ കാക്കണ്ട ചുമതലയും നമ്മുടെയായി.

വിന്ധ്യാവലി: മന്ത്രം ചൊല്ലാനും തല കീഴ്ത്താക്കി തപസ്സു ചെയ്യാനും മുട്ടുകുതി പറയാനും അല്ലാതെ ഈ ശൂക്രനെന്തറിയാം? അവന്റെ ശിഷ്യന്മാർ അതിലും മോശം. അർത്ഥമറിയാത്ത മന്ത്രം ചൊല്ലാൻ കൊള്ളാം.

(ശൂക്രാചാര്യർ ഓടിവന്നു കിതയ്ക്കുന്നു. മിണ്ടാൻ പററുന്നില്ല.)

വിന്ധ്യാവലി: എന്താ ആരുമില്ലേ ദാനം മേടിക്കാൻ? ശൂക്രൻ എന്തു പററി?

(ശൂക്രാചാര്യർ പിന്നേയും കിതയ്ക്കുന്നു.)

മഹാബലി: തന്റെ കിതപ്പുകൊണ്ടു് അഗ്നി കെട്ടുപോവും കേട്ടോ. എന്നാൽ വലിയ മാറിത്തമായി. ഒന്നുണ്ടോട്ടു തിരിഞ്ഞുനിന്നു കിതയ്ക്കൂ.

ശൂക്രാചാര്യർ: സ്വാമിൻ വിരോചനപുത്രാ, ഈയുള്ളവൻ ഒരുവിധം രക്ഷപ്പെട്ടു. ശിഷ്യന്മാരെല്ലാം അകപ്പെട്ടുകയുംചെയ്തു.

മഹാബലി: നമ്മുടെ കാളത്തേവരു് ഓടിക്കാൻ വന്നോ? അതോ താടി കടിച്ചു വലിച്ചോ തിന്നാൻ? ഇന്നവനെ സൂക്ഷിക്കണം അവന്റെ പിറന്നാളാ.

ശൂക്രാചാര്യർ: കാളമല്ല. പപ്പടത്തിന്റേം പാൽപ്രഥമന്റേം വറത്തുപ്പേരിയുടേം വാസന. പോരെങ്കിൽ വച്ചുണ്ടാക്കിയ സ്ത്രീകളുടെപഞ്ചാരവാക്കും. എന്റെ ശിഷ്യന്മാരൊക്കെ പെട്ടുപോയി.

വിന്ധ്യാവലി: എന്നുവെച്ചാൽ? അവരു വേറെ ദിക്കിൽ

ഉണ്ണാൻ പോയിരുന്നോ? അവരൂല്ല ഇവിടെ ഉണ്ണാൻ നോ?

ശുക്രാചാര്യർ: എന്തു ചെയ്യും? ഞാൻ ആവുന്നതും പറഞ്ഞു നോക്കി. അവർ പറയാ, ദിവസോം ഈ കൊട്ടാരത്തിലെകാളനും ഓലനും എരിശ്ശേരീംപുളിശ്ശേരീം കൂട്ടി മടുത്തുന്ത്. ഇവിടെ എന്തും ഒരു സ്വാഭാന്നാ പറയണം. ഇന്നകിലും വേറൊരു സ്വാഭാരിയണമത്രെ അവർക്ക്. ക്ഷണപ്രിയന്മാരല്ലേ ബ്രാഹ്മണർ?

വിന്ധ്യാവലി: മാവേലി നാടുവാഴണ കാലമല്ലേ? അവിടേം സ്വാദ് ഇതുതന്നെയായിരിക്കും. എല്ലാം ഒന്നല്ലേ? മണ്ടന്മാരാണ്!

ശുക്രാചാര്യർ: അതുണ്ണമ്പോഴല്ലേയറിയുള്ളൂ? ഒടുവിലത്തെ ശിഷ്യനും കൂടി വേറെവീട്ടിലേക്കു തിരിച്ചപ്പോ ഞാൻ കണ്ണും മൂക്കും പൊത്തി ഓടി, ഇങ്ങോട്ട്. പിള്ളേരു് കൂക്കുവിളിച്ചുകൊണ്ടു് എന്റെ പിന്നാലേം. അല്ലെങ്കിൽത്തന്നെ അവർക്ക് എന്തെങ്കണ്ടാൽ ചിരിയാ. ഞാൻമാത്രമല്ലേ ഈ നാട്ടിൽ കോങ്കണ്ണനുള്ളൂ?

മഹാബലി: ശുക്രനെകിലും തിരികെ വന്നല്ലോ. അഗ്നികാക്കാനെകിലും ആളായി. ഞാൻ പാളുകൊണ്ടു വീശുന്മോളൊക്കെ പാളു തീയിൽകൊണ്ടു പൊരിതെരിക്കാ... ചക്രവർത്തിയായി, ത്രിലോകചക്രവർത്തിയായി, തീ കെടാതെ നോക്കാനുംകൂടി അറിയാത്തവനായി.

വിന്ധ്യാവലി: (ചിരിച്ചുംകൊണ്ടു്) ചക്രവർത്തി ഒരുതവണ അറിയാതെ തീ ഉഴുതിപ്പോയി. തലയിലും മീശയിലും മൂക്കിലുമൊക്കെ ചാരം നിറഞ്ഞു. വായിൽനിന്നും കണ്ണിൽനിന്നും കുറെയധികം പുക പോയി, അഗ്നിപർവ്വതത്തിന്നെന്നപോലെ.

ശുക്രാചാര്യർ: അപകടമായോ? ഇനി തീമാദ്യേ ഉണ്ടാക്ക
ണോ? എന്റെ ഈശ്വരാ...

മഹാബലി: എന്റെ നന്ദികെട്ട മുതുകാളേ, ദാനം മേടി
ക്കാൻ ഒരാളെ ഉണ്ടാക്കിത്തരണം!

(ഒരു സുമുഖൻ ഉണ്ണിനമ്പൂരി—കണ്ടാൽ അഞ്ചുവയസ്സേ തോന്നിക്കൂ—
ഓടി അകത്തേയ്ക്കു പ്രവേശിക്കുന്നു. ദണ്ഡു, കമണ്ഡലു, ഓലക്കുട ഇ
വ കയ്യിലുണ്ട്. പുണരൂൽ, കൃഷ്ണാജിനം, ഇവ ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അര
യിൽ പാവുമുണ്ടു കെട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഉണ്ണി പരിഭ്രമിച്ചു അങ്ങോട്ടു മി
ങ്ങോട്ടും നോക്കുന്നു.)

വാമനൻ: സദ്യോ ദാനോം ഒക്കെ കഴിഞ്ഞോ? ബ്രാഹ്മ
ണരെ ആരും വഴീൽ കാണാഞ്ഞപ്പോ ഞാൻ ഓടി.
എന്നിട്ടും ഒക്കെ കഴിഞ്ഞപ്പോലെയാണല്ലോ തോന്ന
ണം? അബ്രാഹ്മണക്കൂടംകൂടി ഉറണുകഴിഞ്ഞപ്പോലെ
യാണു് പുറത്തു വീഥികളിൽ കണ്ടതു്...(ശുക്രാചാ
ര്യനോടു്) ഏയ് ബ്രാഹ്മണ, ഒക്കെ കഴിഞ്ഞോ? കഴി
ഞ്ഞോ?

മഹാബലി: (ഓടി അടുത്തേയ്ക്കു ചെന്നു് വാമനനെ വാ
രിയെടുത്തു് ഉമ്മവെച്ചിട്ടു്) ഇല്ല, മിടുക്കോ, ഇല്ല.
(ഉണ്ണി കുതറാൻ ഭാവിച്ചുന്നു.)

വിന്ധ്യാവലി: ഇയാൾക്കു് ഉണ്ണിയെ എടുക്കാനും അറി
ഞ്ഞുകൂടാ. ഇങ്ങോട്ടു തരൂ. (മേടിച്ച് ഉമ്മകൊണ്ടു മുട്ട
ുന്നു) ഇതാ സുഖം അല്ലേ? ആ വിദ്വാന്റെ മീശ ഉ
ണ്ണീടെ കണ്ണിൽ പോയി ഇല്ലേ?

വാമനൻ: എന്നെ വിടുനു്. ഞാൻ കൊച്ചുകുട്ടിയല്ല. എ
ന്റെ ഉപനയനംകഴിഞ്ഞതാ. ഞാൻ വലിയ ആളായി.
നോക്കൂ. എനിക്ക് നിങ്ങളെന്നെ കുട്ടിയാക്കണതു് ഒ
ട്ടാ ഇഷ്ടമല്ല കേട്ടോ. ഞാൻ വലിയ ആളാ. (കുതറി
ഇറങ്ങി) ഞാൻ ഇപ്പോ ബ്രാഹ്മണനാ, ഗായത്രിയും

'ചമത്'യും ചരിച്ച മഹാബ്രാഹ്മണൻ. (വലിയ ആളാണെന്നു നടിച്ചു നില്ക്കുന്നു.)

ശുക്രാചാര്യർ: ബ്രാഹ്മണകുമാരനെ ഇങ്ങനെയല്ല സ്വാഗതം ചെയ്യേണ്ടതു്. കാലു കഴുകിച്ച് ആസന്നം കൊടുക്കൂ.

വാമനൻ: ഇശ്ശി വഴിനടന്ന കാലാ. മുഴുവൻ പൊടിയം.

വിന്ധ്യാവലി: എനിക്ക് ഈ പൊടി ഇഷ്ടം. (വാമനനെ എടുത്തു് അയാളുടെ കാല് ഉടുത്ത പട്ടിന്മേൽ തുടയ്ക്കുന്നു. പൊടി കുറെ മുഖത്തും തേയ്ക്കുന്നു)

മഹാബലി: ഇന്നു കുളിച്ചിട്ടു ഞാൻ പൊടി തലേൽ തിരുമ്മീല്ല. (കുനിഞ്ഞു് ഉണ്ണിയുടെ കാലുരണ്ടും തലയിൽ വെച്ചു തിരുമ്മുന്നു.)

വാമനൻ: (ചാടിയിറങ്ങി) ഇതെന്താ? ഒരു വൃത്തിയില്ലേ നിങ്ങൾക്കു ? ഞാൻ വലിയ ആളാ, നോക്കൂ (എങ്ങി എങ്ങി നടക്കുന്നു). എനിക്കു നിങ്ങളുടെ സ്നേഹമല്ല വേണ്ടതു്. ബഹുമാനം. ഞാൻ കൊച്ചുകുട്ടിയല്ല. ബ്രാഹ്മണനാണ്.

മഹാബലി: (ചിരിച്ചുംകൊണ്ടു്) ആഹാ? ശരി. ഹേ ബ്രാഹ്മൻ! അങ്ങയ്ക്കു സ്വാഗതം. അങ്ങയ്ക്കു ഞങ്ങളെ തൊന്നാണു ചെയ്യേണ്ടതെന്നു് അരുളിച്ചെയ്താലും, ഹേ ഭഗവൻ! നിന്തിരുവടി ഞങ്ങളുടെ ഗൃഹത്തിൽ ആഗമിച്ചതുകൊണ്ടു ഞങ്ങളുടെ പൂർവ്വപിതാക്കന്മാരെല്ലാം ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ടു. ഇന്നു ഞങ്ങളുടെ വാഗ്ദം പരിശുദ്ധമായി, ഇന്നു് ഈ യാഗം ശോഭനമായി യജിക്കപ്പെട്ടു.

വാമനൻ: താനെന്നെ കുളിപ്പിക്കുകയാണോ?

വിന്ധ്യാവലി: (ചിരിച്ചുംകൊണ്ടു്) ഹേ ബ്രാഹ്മണസുനോ, അങ്ങയുടെ കാലടിപ്പൊടികൊണ്ടു് ഞങ്ങളുടെ

പാപം മുഴുവൻ നശിച്ചു. ഞങ്ങളുടെ ഭൂമിയും പരിശുദ്ധമാക്കപ്പെട്ടു.

വാമനൻ: ഇവരെനെ പരിഹസിക്കുകയാ. അല്ലേ കോങ്കണ്ണബ്രാഹ്മണാ; താടിക്കാരാ?

ശുക്രാചാര്യർ: അല്ല. എങ്കിലും ഇത്രവേഗം വലിയ ആളാവാൻ നോക്കണതു നല്ലതല്ല ഉണ്ണിക്കട്. കോങ്കണ്ണനാണെങ്കിലും കാണണതു സത്യമാ. (അഗ്നി വീശി കത്തിക്കാൻ പോകുന്നു. ഹോമം തുടരാനും.)

മഹാബലി: (ശൗരവമായി) ഹേ വടോ, അങ്ങു് അത്ഥിയാണെന്നു ഞാൻ ഊഹിക്കുന്നു. യാതൊന്നിനെ അങ്ങു ആഗ്രഹിക്കുന്നുവോ അതു് എന്നിൽനിന്നു ഗ്രഹിച്ചാലും. പശുവിനേയോ സ്വണ്ണത്തേയോ ഗുണവത്തായ ഭവനത്തേയോ മൃഷ്ടമായ അന്നപേയങ്ങളേയോ സമൃദ്ധങ്ങളായ ഗ്രാമങ്ങളേയോ കുതിരകളേയോ ആനകളേയോ രഥങ്ങളേയോ (അടുത്തുചെന്നു കവിളത്തു പിടിച്ചു്) അല്ലെങ്കിൽ അത്യന്തം അർഹയായ ബ്രാഹ്മണകന്യകയേയോ ഇഷ്ടാപോലെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക.

വാമനൻ: (നാണിച്ചും ചിരിച്ചുംകൊണ്ടു്) എന്റെ ഉപനയനം കഴിഞ്ഞിട്ടേയുള്ളു. സമാവർത്തനത്തിനായിട്ടില്ല. പഠിപ്പൊക്കെ തുടങ്ങിട്ടേയുള്ളു. ഞാൻ കുട്ടിയാ. എന്നാലും വലിയ ആളുമാണു്. എന്നോടു മലയാളത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ മതി. സംസ്കൃതം വലിയ പിടിത്തമില്ല.

മഹാബലി: എന്റെ മിടുക്കാ, എന്റെ ഉണ്ണി, സന്തോഷായി, സന്തോഷായി, വന്നതു സന്തോഷായി.

വിന്ധ്യാവലി: എന്താ വേണ്ടതു്, മുന്തിരിങ്ങാപ്പഴം വേണോ? കല്ലുണ്ടും വേണോ? പഴം വേണോ? എന്നെത്തന്നെ വേണോ?...എത്രനാളായി ഞങ്ങൾക്കു ദാനം

കൊടുക്കാൻ ഒരു ബ്രാഹ്മണക്കുടുംബത്തിനെ കിട്ടിയീട്ടു്! എത്ര നാളായി ഞങ്ങൾ ഒരുങ്ങിക്കണ്ണനെ കാത്തിരിക്കുന്നു, മൂല കൊടുക്കാൻ.

വാമനൻ: ഞാൻ ഉപനയനം കഴിഞ്ഞ ഉടനെ ഓടി ഇങ്ങോട്ടു്. എനിക്കു ദാനം മേടിക്കാൻ എന്തു മോഹം നോ! ഇന്നു ആദ്യത്തെ ദാനം മേടിക്കൽ.

മഹാബലി: ഇന്നുവാം അവസാനത്തേം.

വാമനൻ: എന്താ നിങ്ങളുടെ പിടിച്ചു ഹോമിക്കോ മറ്റോ ചെയ്യോ! എനിക്കു് ആ തീ കത്തിക്കുന്ന താടി കാരനെ പിടിക്കുന്നില്ല.

ശുക്രാചാര്യർ: ആഹാ?

മഹാബലി: ഉണ്ണിക്കെന്തോ വേണ്ടെന്നു പറയൂ.

വാമനൻ: ചോദിച്ചതെന്തായാലും തരാമോ? തീർച്ചയാണോ?

മഹാബലി: തീർച്ച.

വാമനൻ: പറഞ്ഞിട്ടു വാക്കു മാറിപ്പറയോ, പിള്ളേരെ പ്പോലെ...?

മഹാബലി: ഞാൻ പിള്ളേരല്ലല്ലോ.

വിന്ധ്യാവലി: കുറെയൊക്കെ പിള്ളയാണ് ട്രോ, മീശയുണ്ടെങ്കിലും; എനിക്കറിയാം.

വാമനൻ: പിള്ളേരു കുറെയൊക്കെ വലു ആളുകളാണ് മീശയില്ലെങ്കിലും, എന്നെപ്പോലെ.

മഹാബലി: എന്താ വേണ്ടെന്നു പറയൂ.

വിന്ധ്യാവലി: ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ ഗൃതിയായി.

വാമനൻ: വാക്കു മാറോ?

മഹാബലി:

വിന്ധ്യാവലി: } (ഒരുമിച്ചു്) ഇല്ല. ഇല്ല.

വാമനൻ: 'ന്നാൽ എനിക്കു് എന്റെ ഈ കാൽ കൊണ്ടു്

അളന്ന മൂന്നടി ഭൂമി വേണം. കുറച്ചു ഭൂമി! (ചിരിക്കുന്നു.)

(മഹാബലി പൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്നു. ശുക്രാചാര്യർ നീണ്ട ചുമയ്ക്കുന്നു. വിന്ധ്യാവലി നിട്ടിച്ചിരിക്കുന്നു.)

എന്താ ചിരിക്കുന്നത്? എനിക്ക് ആവശ്യത്തിലധികം ഒട്ടും ചോദിക്കാൻ അറിഞ്ഞുകൂടാ. പിന്നെ അമ്മ പറഞ്ഞിട്ടും ഉണ്ട് നല്ല കുട്ടികൾ അധികം ചോദിക്കില്ല എന്ന്. (ചിരിക്കുന്നു.)

മഹാബലി: എന്റെ ഉണ്ണി, വലിയ വൃദ്ധന്മാരും തലകുലുക്കി സമ്മതിക്കുന്ന പോലെയാ നിന്റെ വാക്ക്. എന്നാലും നീ കുട്ടിയാണ്. നിന്റെ ബുദ്ധിയും കുട്ടിത്തം വിടാത്ത ബുദ്ധിയാ. നിനക്കു സ്വാർത്ഥം അറിഞ്ഞുകൂടാ. സർവ്വലോകങ്ങളുടേയും ഈ പരന്നായ എന്റെ മട്ടക്കൽ നിന്ന്, ഒരു വലിയ ദ്വീപുപോലും ഒരു നിമിഷാപോലും ആലോചിക്കാതെ തരാൻ തയ്യാറായ എന്റെ അടുക്കൽ നിന്ന്, മൂന്നടി ഭൂമി ചോദിക്കുകയോ? താനോ ബുദ്ധിമാൻ? അതോ മിടുക്കൻ എന്നെ കുളിപ്പിക്കുകയാണോ? വേണ്ടതൊക്കെ ചോദിച്ചോളാം എന്നു പറഞ്ഞു എന്ന സന്തോഷിപ്പിച്ചിട്ട്? എന്റെ മട്ടക്കൽ വന്നിട്ട് ആരും പിന്നെ യാചിക്കാൻ ഇടവരരുത്. അതുകൊണ്ട് ഇഷ്ടംപോലെ മതിയാവോളം ഭൂമി മേടിപ്പോളൂ.

വിന്ധ്യാവലി: കാലു നീട്ടിയളന്നോളൂ. നീളോ ഈ കൊച്ചുകാലു?

വാമനൻ: കാലു കൊച്ചാണെങ്കിലും അടി വലുതാ. (ചിരിക്കുന്നു) എനിക്കിതു മതി. സന്തോഷായി. പിന്നെ അമ്മയും അച്ഛനും എല്ലാതും പഠിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട് ആവശ്യമുള്ളതേ ചോദിക്കാവൂന്ന്. ദൂര തുടങ്ങിയാൽ അവ

സാനമില്ലാന്നാ. നിങ്ങളുടെ അമ്മ, അവർ എന്റെ വലിയമ്മയാ, അതു പഠിപ്പിച്ചിട്ടില്ലാ അല്ലേ? പിന്നെ ഞാനെന്ന പഠത്തേക്കാ, ഞാൻ കട്ടിയല്ല, വലിയ ആളാ ('മുണ്ടൻ' വലിയവനായിട്ടു നടക്കുന്നു). കാലു ചെറുതാണെങ്കിലും അടി വലുതാ.

വിന്ധ്യാവലി: (ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) കാലുകൊണ്ടാ തന്റെ അടി. കാലു കൊണ്ടു ചവിട്ടല്ലേ മുണ്ടാ!

വാമനൻ: ഞാൻ വലിയ ആളാ. എന്റെ പേരെന്താണെന്നറിയാമോ, ത്രിവിക്രമനെന്ന്.

(വിന്ധ്യാവലി ചിരിക്കുന്നു.)

ശുക്രാചാര്യർ വല്ലാതെ ചുമയ്ക്കുന്നു; അകത്തേക്കു പുക പോയ പോലെ.)

മഹാബലി: എന്നാൽ മോഹമുള്ളതു മേടിച്ചോളൂ. (ഭാനം ചെയ്യാൻ കിണ്ടി വെള്ളം എടുക്കുന്നു.)

വാമനൻ: മൂന്നടി മതീട്ടോ. (പലകയിൽ ഇരിക്കുന്നു.)

[അണിയറയിൽ:

മാവേലി നാടു വാണിടും കാലം

മാനവശ്ശൈലാരുമൊന്നുപോലെ

കള്ളപ്പുമില്ല ചതിയുമില്ല

എള്ളോളുമില്ല പൊളിവചനം

കള്ളപ്പറയും ചെറുനാഴിയും

കള്ളത്തരങ്ങൾ മറെറാന്നുമില്ല

വെള്ളിക്കോലാദികൾ നാഴികളും

എല്ലാം കണക്കുകൾ തുല്യമാണ്.]

(വാമനൻ പാട്ടുകേട്ടു നല്ലവണ്ണം കുലുങ്ങി ചിരിക്കുന്നു. മഹാബലി കിണ്ടി ചരിക്കുന്നു.)

ശുക്രാചാര്യർ: (ചാടിയെണീറ്റിട്ട്) മണ്ടോ, അരുത്.

വാമനൻ: എന്നെന്നയാണോ മണ്ടോ എന്നു വിളിക്കുന്നത്?

(മന്ദാഹസിച്ച്കൊണ്ട് എഴുന്നേല്ക്കുന്നു.)

ശുക്രാചാര്യർ: അല്ല, അസുരേശ്വരനായ എന്റെ ശിഷ്യനെ.

വാമനൻ: എടോ ശുക്രക്കണ്ണാ, അല്ല സുന്ദരമുത്തേ, വേണ്ടകിൽ വേണ്ട. മഹാബലേ, ഈ സർവ്വജ്ഞാനിക്കു പഠയാനുള്ളതൊക്കെ കേട്ടിട്ടു മതി ഇനി ദാനം. അതുവരെ ഈ പലകയിൽ കയ്യും നീട്ടി ഇരിക്കുക സങ്കടമാ. ഞാൻ അകത്തുപോയി ഇരിക്കാം. (പോവുന്നു.)

മഹാബലി: പോവണ്ട.

വിന്ധ്യാവലി: ഈ ശുക്രനെ ചേടിയോ! മുണ്ടനും മണ്ടനുമല്ലേ, എങ്ങനെ ചേടിക്കാതിരിക്കും?

മഹാബലി: എന്താ ശുക്രാ, ഇങ്ങനെ സർവ്വമുടക്കിയായിത്തീരുന്നത്?

ശുക്രാചാര്യർ: ഇവൻ മുണ്ടനുമല്ല, മണ്ടനുമല്ല; ഉണ്ണിയുമല്ല, ഭിക്ഷുവുമല്ല. ഹേ അസുരചക്രവർത്തിൻ, ഇതു സാക്ഷാൽ വിഷ്ണുഭഗവാനാണ്.

(മഹാബലി അലറുന്നു.)

സംഭവിപ്പാൻ പോകുന്ന അനന്തമത്തെ റിയാതെയാണ് ഭവാൻ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. അസുരന്മാർക്കു മഹത്തായ കഷ്ടം അടുത്തെത്തിയിരിക്കുന്നു. ഈ വിഷ്ണു അവിടത്തെ സ്ഥാനത്തേയും ഐശ്വര്യത്തേയും സമ്പത്തിനേയും തേജസ്സിനേയും യശസ്സിനേയും അപഹരിച്ചിട്ട് ഇന്ദ്രനായിക്കൊണ്ടു ദാനം ചെയ്യും. സർവ്വസ്വവും വിഷ്ണുവിനു കൊടുത്തിട്ട്, മൂഢാ, നീ എന്തുചെയ്യും? രണ്ടടികൊണ്ടു് അയാൾ ഭൂമിയേയും സ്വർഗ്ഗത്തേയും ശരീരത്തിന്റെ മഹത്വംകൊണ്ടു് ആകാശത്തേയും അപഹരിക്കും. മൂന്നാമത്തെ അടി നീ എവിടനു കൊടുക്കും? പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തതു കൊടുത്തില്ലെങ്കിൽ നിനക്കു നരകമാണ്. അപ്പോൾ കൊടുത്താലും കൊടു

ക്കാതിരുന്നാലും ഫലം നരകം. നിനക്കു കീർത്തിയും കിട്ടുകയില്ല.

വിന്ധ്യാവലി: ഇയാൾ പ്രസംഗം തുടങ്ങിയാൽ നിന്തുകയില്ല കേട്ടോ. പറയുന്നതൊക്കെ തല കീഴോട്ടായിട്ടുള്ള തുമായിരിക്കും.

ശുക്രാചാര്യർ: പട്ടിണി കിടക്കാൻ മോഹിക്കുന്ന ഭ്രാന്തി, മിണ്ടാതിരിക്കൂ. നിത്യവൃത്തിക്കുംകൂടി വയ്ക്കാതെ കൊടുക്കുന്നവന്നു ദുഷ്ടിന്തിയേ ഉണ്ടാവൂ. ദേഹമില്ലാതെ ആത്മശ്രേയസ്സെവിടെ? ദേഹമില്ലാതെ സത്യമുണ്ടോ? ദേഹം അസത്യമല്ലേ? അസത്യമില്ലാതെ സത്യമില്ല. സ്ത്രീകളോടും, വിനോദത്തിനും, വിവാഹത്തിനും ആഹാരമില്ലാത്തപ്പോഴും പ്രാണസങ്കടത്തിലും ഗോബ്രാഹ്മണഹിതത്തിനും, മരണത്തിൽനിന്നു രക്ഷിപ്പാനും വേണ്ടിപ്പറയുന്ന കളവു്, അനൃതം, നിന്ദിതമല്ല. അതു കൊണ്ടു് ഏറ്റുപറഞ്ഞതാണെങ്കിലും കൊടുക്കേണ്ട. കൊടുക്കരുതു്.

(മഹാബലി മിണ്ടാൻ വായ തുറക്കുന്നു. അടയ്ക്കുന്നു. പല്ലുകടിക്കുന്നു. മിശകടിക്കുന്നു. ഉള്ളിൽ ഒരു ഭാരതയുദ്ധമാണു്.)

വിന്ധ്യാവലി: നമ്മൾ പട്ടിണി കിടക്കേ? ഈ മുണ്ടൻ നമ്മളെപ്പറ്റിക്കാൻ വന്നവനാണെങ്കിൽ കൊടുക്കരുതു്. ഞാൻ ഇപ്പൊ അവനെ അടിച്ചോടിക്കാം. മൂന്നടി യല്ല, നാലടി തുടയ്ക്കു കൊടുത്താൽ മതി, അവന്റെ തന്നെ ദണ്ഡുകൊണ്ടു്. ആട്ടിൻകുഞ്ഞിനെപ്പോലെ 'മേ മേ' എന്നു കരഞ്ഞു് ഓടിക്കൊള്ളും.

ശുക്രാചാര്യർ: ആലോചിച്ചു മനസ്സു പുണ്ണാക്കണ്ട. തീർച്ചയാക്കൂ. ശാര ശാര്യം. വഞ്ചകനു വഞ്ചന. വെറും സത്യത്തിനു് അത്ര വലിയ മാഹാത്മ്യമൊന്നും ഇല്ല. കഴുതകളൊക്കെ സത്യമല്ലേ പറയുന്നതു്? കരടികൾക്കു

കളുപറയാനറിയാമോ? കാട്ടാളന്മാർ കളുപറയാൻ പഠിക്കാത്തവരല്ലേ? പരിഷ്കൃതമനുഷ്യനേ കളുപറയും. അതു സാധ്യമാണ്. കളുപറയാൻ മനുഷ്യന്റെ ഏറ്റവും വലിയ കണ്ടുപിടുത്തമാണ്. വാക്കുപറഞ്ഞു പറിക്കുന്നതും മിടുക്കാണ്. കളുവാണു് മനുഷ്യാനുമനുഷ്യനാകുന്നതു്.

മഹാബലി: അധികമാളുകളും സത്യം പറയുകയും പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടല്ലേ കളു മിടുക്കാവുന്നതു്? എല്ലാതും കള്ളന്മാരായാലോ?

ശുക്രാചാര്യർ: എല്ലാതും കള്ളന്മാരാവൂല്ല. അതിനുള്ള ബുദ്ധി അവർക്കില്ല. എന്നിന്നു് അധികം പറയുന്നു? ഒരു നിസ്സാര വാദാനലംഘനംകൊണ്ടു് അസുരലോകത്തെ മുഴുവൻ രക്ഷിക്കൂ. ഹിരണ്യകശിപുവിനെ ഓത്തു് മനസ്സുറപ്പിക്കൂ.

മഹാബലി: എന്നിൽ ഹിരണ്യകശിപുമാത്രമല്ല, പ്രഹ്ലാദനുമുണ്ടു്. ഞാനെന്തു ചെയ്യും?

ശുക്രാചാര്യർ: ഒരാളുടെ സത്യദീക്ഷകൊണ്ടു് അസുരലോകം മുഴുവൻ നശിപ്പിക്കുകയോ? ഒരാളേക്കളഞ്ഞു ഗ്രാമം പോലും രക്ഷിക്കണമെന്നില്ലേ?

മഹാബലി: സർപ്പലോകങ്ങളേയും ഉപേക്ഷിച്ചും ആത്മാവിനെ രക്ഷിക്കണമെന്നും ഇല്ലേ? എനിക്കു രണ്ടാൽ ഒന്നു തീർച്ചയായെങ്കിൽ! (ആലോചനയിൽ മുഴുകുന്നു.)

വിന്ധ്യാവലി: 'എനിക്കു സ്വാതന്ദ്രമില്ല, ഞാൻ ആത്മാവിനെ രക്ഷിക്കാൻ പോവുകയാണ്' എന്നു പറയുമ്പോളാണ്, മനുഷ്യനും അസുരനും ഏറ്റവുമധികം സ്വാതന്ദ്രം. ആത്മാവിനെ രക്ഷിക്കണമത്രെ, ഭായ്യയെയും ബന്ധുക്കളെയും പ്രജകളെയും ഒക്കെ തുലച്ചിട്ടു്. കപടം കളയു, സത്യവാനേ!

ശുക്രാചാര്യർ: ഗൃഹസ്ഥാശ്രമധർമ്മം ആലോചിക്കൂ. അർത്ഥം, കാമം, യശസ്സ്, ഉപജീവനമാർഗ്ഗം ഇവയെ യാതൊന്നും ബാധിക്കുകയില്ലയോ അതാണ് ഗൃഹസ്ഥാശ്രമധർമ്മം.

മഹാബലി: ശരിയാണ്. ശരിയാണ് വിന്ധ്യ!

വിന്ധ്യാവലി: എന്നെ 'വന്ധ്യ' എന്നു വിളിക്കുകയാണ് നല്ലത്. എനിക്ക് ഒരു കുട്ടിയേക്കൂടി തന്നില്ല. ഇനി പട്ടിണിയും (പൊട്ടിക്കരയുന്നു).

മഹാബലി: അതും ശരിയാണ്. അതു ചക്രവർത്തിയായതിന്റെ ദോഷമാണെന്നു നീ പറഞ്ഞില്ലേ? നമുക്ക് ഇത് തൃജിക്കുക. അപ്പോൾ എല്ലാം വേണ്ടപോലെയാവും. നീയല്ലെ കാട്ടിലേയ്ക്കു പോണമെന്നു നിർബ്രഹ്മിയായിട്ടു.

വിന്ധ്യാവലി: അതു ചക്രവർത്തിസ്ഥാനം പോവൂല്ല, എന്നും ഒരുപോലെയിരിക്കുകയേ ഉള്ളൂ, എന്നു വിചാരിച്ചിട്ടില്ലേ? ഇപ്പോ പോണം, എല്ലാം പോണം, എന്നു കാണുമ്പോൾ ഒന്നും പോവരുത് എന്നായി എനിക്കു. എനിക്കു ചക്രവർത്തിനിയായിത്തന്നെ തുടരണം.

മഹാബലി: ഇപ്പോൾ നീ ഒന്നുമില്ലാത്ത കാടത്തിയായി. അപ്പോൾ നിനക്കു ചക്രവർത്തിനിയാവണം. ചക്രവർത്തിനിയായിരുന്നപ്പോൾ കാടത്തിയാവണം. വിചിത്രം!

ശുക്രാചാര്യർ: വിചിത്രമെന്നു മല്ല. നിങ്ങളുടെ ഉള്ളിലും യഥാർത്ഥത്തിൽ അങ്ങനെയൊന്നുണ്ടല്ലോ?

മഹാബലി: അതെ. പക്ഷേ, ഇപ്പോൾ കൊടുത്തില്ലെങ്കിൽ ഉടനേ തോന്നിത്തുടങ്ങില്ലേ, കാടനാവണം, കൊടുക്കുകയായിരുന്നു നല്ലത് എന്ന്?

ശുക്രാചാര്യർ: കൊടുക്കരുത്. ദേവന്മാർ ഈ സ്ഥാനത്തു കയറി ഇരിക്കുമെന്ന് അറിഞ്ഞുകൂടേ?

വിന്ധ്യാവലി: അതാലോചിക്കുമ്പോൾ എനിക്ക് ഒട്ടും സഹിച്ചുകൂടാ. ആ ഇന്ദ്രാണി എന്റെ സ്ഥാനത്തു കേറിയിരിക്കൂ? (കരയാൻ തുടങ്ങുന്നു) അതോ പറിച്ചിട്ട്! വല്ലവരെക്കൊണ്ടും പറിച്ചിട്ടിട്ട്!

മഹാബലി: പറിക്കുകയോ നല്ലത്, പറിക്കപ്പെടുകയോ? കൊല്ലുകയോ നല്ലത്, മരിക്കുകയോ?

ശുക്രാചാര്യർ: പറിക്കാൻ വരുന്നവനെ പറിക്കുക. കൊല്ലാൻ വരുന്നവനെ കൊല്ലുക.

വിന്ധ്യാവലി: തിന്നാൻ വരുന്നവനെ തിന്നുക, ഉമ്മവെക്കുവാൻ വരുന്നവനെ ഉമ്മവെക്കുക.

മഹാബലി: ആരായാലും?

വിന്ധ്യാവലി: മഹാബലി ഒന്നുമില്ലാത്ത ചെറുയാവാൻ പോവുകയാണെങ്കിൽ പിന്നെ ആരായാലെന്നോ?

മഹാബലി: ശുക്രാ, വിന്ധ്യേ, ഞാൻ വാക്കു പാലിക്കാൻ തീർച്ചയാക്കി. ഈ ചെക്കൻ വിഷ്ണുവാണെങ്കിൽ, അവനെ ബഹുമാനിക്കുകയാണു ചെയ്തത്. പേടി കൊണ്ടല്ലേ അവൻ ഉണ്ണിയിട്ടുവന്നത്? അല്ലെങ്കിൽ നേരിട്ടു ശരിയായ രൂപത്തിൽ വരൂല്ലേ? ഭീതനായ ശത്രുവിനെ ഉപദ്രവിക്കരുത്. അവനു വേണ്ടതു കൊടുത്തിട്ടും അവനെ ഉപദ്രവിക്കുകയാണെങ്കിൽ, എനിക്കാണു കീർത്തി വർദ്ധിക്കുക. വിഷ്ണു ജയിക്കും എങ്കിലും ഞാനാണു ശരിക്കു ജയിക്കുക. ഇനി ഞാൻ കൊടുക്കുകയില്ലെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തിയെന്നു വിചാരിക്കൂ. അയാൾ വിഷ്ണുവാണെങ്കിൽ തട്ടിപ്പറിക്കാനും ശക്തനല്ലേ? അതാലോചിക്ക. ഞാൻ കൊടുക്കാൻ തീർച്ചയാക്കി. സത്യം മാത്രമല്ല നയവും അതുതന്നെയാണു്.

വിന്ധ്യാവലി: എടോ, സൂത്രക്കാരാ, സത്യസന്ധാ, അപ്പോ ഞാനെന്തു ചെയ്യണം? പെണ്ണിനു ഭാഗം ചോദിക്കാൻ അധികാരമില്ല. മക്കളില്ലതാനും.

ശുക്രാചാര്യർ: തീർച്ചയായോ?

മഹാബലി: ഉവ്വ്.

ശുക്രാചാര്യർ: എട ശപ്പാ, നീയ് ദേവന്മാരുടെയടുക്കൽ യുദ്ധം ചെയ്തു ചത്തുകിടന്നപ്പോൾ ഞാനാണു നിന്നെ ജീവിപ്പിച്ചത്. അതും നിനക്കു വിചാരമില്ല. നന്ദി കെട്ടുവൻ! ഇപ്പോൾ നിനക്കാണ്, ഗുരുവിനല്ല എല്ലാം അറിയുന്നത് എന്നാണു നിന്റെ ഭാവം. ഞാൻ നിന്നെ ശപിക്കുന്നു. ഞാൻ പണ്ഡിതനാണെന്നു ബലമായറയ്ക്കുക നിമിത്തം കലാചാർയ്യാനായ നമ്മെ ഉപേക്ഷിക്കുകയും, തനിക്കുതാൻപോന്നവനെന്ന ഭാവംകൊണ്ടു വണക്കമില്ലാതെ എന്റെ ആജ്ഞയെ അതിക്രമിച്ചു കടക്കുകയും ചെയ്യുന്ന അജ്ഞനായ നീക്കുണംകൊണ്ടു തന്നെ ഐശ്വര്യഭ്രഷ്ടനാകാം.

വിന്ധ്യാവലി: എന്തെടോ താൻ പറഞ്ഞത്? എന്റെ ഭർത്താവ് ഐശ്വര്യഭ്രഷ്ടനാകുമെന്നോ? (ചാടി മീശ പിടിച്ചുവലിക്കാൻ പോവുന്നു.)

മഹാബലി: (ചിരിച്ചുകൊണ്ടു്) വിന്ധ്യേ, അടങ്ങും. എന്റെ ശ്രീ പോവുമ്പോൾ അയാളുടേം പോവും. പിന്നെ ഈ ശാപത്തിനെന്തു വില? ഞാൻ ശ്രീയെക്കെളടനെ കൊടുക്കാൻ തീർച്ചയാക്കിയപ്പോൾ ശ്രീ അധികം താമസിയാതെ പോവുമെന്നു ശാപം! സമർത്ഥൻ! ഇതിനു മുമ്പു ദേവാസുരയുദ്ധത്തിൽ ഞാൻ ചത്തപോലെ കിടക്കുമ്പോൾ ഈ ആചാർയ്യാൻ 'അധികം താമസിയാതെ ജീവിച്ചാലും' എന്ന് അനുഗ്രഹം തന്നു. ഇയാളുടെ കുറമല്ല; ബുദ്ധിയുടെ കുറമാ. ഇയാളു വാസ്തവ

ത്തിൽ ദേവന്മാരുടെ ഭാഗക്കാരനാ. യാഗമൊക്കെ ദേവന്മാർക്കല്ലേ എന്നു നോക്കൂ. ഇയാളാ ആദ്യം നമ്മെപ്പറ്റി റിക്കാൻ വന്നത്. പിന്നെയേ വാമനൻ വന്നുള്ളൂ. എല്ലാം വിഷ്ണുവിന്റെ കളിതന്നെ. അതോ, കാലത്തിന്റെയോ?

വിന്ധ്യാവലി: എടോ, ശൂക്രക്കുളളാ! നമുക്കു വാമനൻ ഭാനം കൊടുക്കണം. സർപ്പവും കൊടുക്കണം. എന്നിക്ക് ആ ഉണ്ണിയുടെ കളവും ഇഷ്ടം. അമ്മമാർക്കുപോഴും അങ്ങനെയൊ. കളവാ ശരി എന്നു ശൂക്രനും സമ്മതിക്കണില്ലേന്നു നോക്കൂ.

മഹാബലി: കളവു നല്ലതാണെങ്കിലും അല്ലെങ്കിലും എന്റെ കളവിനെക്കാൾ ഭംഗി ഉണ്ണിയുടെ കളവിനാ.

വിന്ധ്യാവലി: ശരിയാ. ഈ ശൂക്രന്റെ കളവിനെക്കാൾ കൂടിയും. നമുക്ക് കൊടുക്കാൻ, ഉടനെ. ഈ ശപിക്കുന്ന താടിക്കാരൻ പട്ടിണി കിടക്കട്ടെ. മോണ ചവച്ചു തിന്നട്ടെ. കഷണിയാവട്ടെ. ഉണ്ണീ വരൂ. ഓടി വരൂ.

(ശൂക്രൻ പോകുന്നു.)

മഹാബലി: ഉണ്ണീ വന്നാലും.

(വാമനൻ ഓടിവന്ന് പലകയിൽ ഇരിക്കുന്നു.)

വാമനൻ: തരൂ. തരൂ. ഇനീം വല്ല മാറിത്തക്കാരും വരുന്നതിനുമുമ്പ് തരൂ.

മഹാബലി: (ചിരിച്ചുംകൊണ്ടു പലകയിൽ ഇരുന്ന് പുജിച്ചിട്ടു കിണ്ടിവെള്ളം കുയിലെടുത്ത്) മേടിച്ചോളൂ. ഓം തത് സത്.

(അന്നിന്ദ്രയിൽ ശംഖുവിളി, ആർപ്പ്, കരവ.)

വിന്ധ്യാവലി: (ഒരു കുടം വെള്ളം എടുത്തുകൊണ്ടുവന്നു ചിരിച്ചുംകൊണ്ട്) എടാ കസ്യതിക്കടുക്കേ, നിന്നെ ഈ കുടംകൊണ്ട് ഇടിക്കാനാ തോന്നണേ!

വാമനൻ: (ചിരിച്ചു്) ദാനംകിട്ടിക്കഴിഞ്ഞല്ലോ. ഇനി വേണെങ്കിൽ ഇടിച്ചോളൂ. ഒരായിടിക്കു ഞാൻ അമ്മയുടേം അച്ഛന്റേം അടുത്തെത്തണം.

മഹാബലി: ഹാവു! സമാധാനമായി!

വാമനൻ: എനിക്കു സമാധാനമായില്ല. വെള്ളം കിട്ടിയാൽ ഭ്രമിയാതോ?

മഹാബലി: അളക്കണ ജോലി ഉണ്ണിയുടെയാ. എനിക്കു സമാധാനമായി.

വാമനൻ: എന്താ എന്നു പറിച്ചുനോ?

മഹാബലി: എന്നെയല്ലേ പറിച്ചു? പറിക്കാൻപോണോ?

വാമനൻ: ആരു പറിക്കണം! ആരു പറിക്കപ്പെടണം! ഒക്കെ വെറുതെ. ഞാൻ ഒന്നു പറഞ്ഞേക്കാം. എനിക്കു വേണ്ടിയല്ല ഞാൻ ഇതൊന്നും ചെയ്യുന്നത്. മറ്റുള്ളവർക്കുവേണ്ടിയാ.

വിന്ധ്യാവലി: എനിക്കുവേണ്ടിയൊന്നും ചെയ്യാൻ തയ്യാറില്ലേ, മിടുക്കാ?

വാമനൻ: നിനക്കുവേണ്ടി ചെയ്തുകഴിഞ്ഞു. പത്തുമാസം കഴിയുമ്പോൾ നിനക്കു് ഉണ്ണിയുണ്ടാവും. എന്റെ അനുഗ്രഹം ഇതു പോരെ?

വിന്ധ്യാവതി: (സന്തോഷംകൊണ്ടു കണ്ണു നിറഞ്ഞു്) മതി, വളരെ വളരെ സന്തോഷമായി. (വാമനനെ എടുക്കാൻ പോവുന്നു.)

വാമനൻ: കുറച്ചു കാക്കൂ. ഞാനല്ല നിന്റെ ഉണ്ണി.

(വാമനൻ എഴുന്നേറ്റു് അടിയളക്കുന്നു. പതുക്കെ കവച്ചുനടക്കുന്നു.)

[അണിയറയിൽ:

ദാനവാരിയെക്കൊണ്ടു ദാനവാരീയും തത്ര താനതു ബഹുകൃതരൂപിയായ് ചുമഞ്ഞുടൻ

ഭൂലോകമടിയെന്നായടക്കിയളന്നതു-
 കാലടി രണ്ടാമതുകൊണ്ടുടൻ സ്വപ്നത്തെയും
 കാലേതാനളന്നുമുന്നാമതങ്ങയത്തിനാൻ

മഹാബലി: മപ്പിരോഭൂവി തൃക്കാൽവച്ചുകൊണ്ടടിയനാ-
 ലുകതമാംസത്യം രക്ഷിക്കേണമേ ദയാനിയേ!
 (പാടിക്കൊണ്ടു് ഉണ്ണി രണ്ടടി നടന്നപ്പോഴേക്കും അ-
 വനെ വാരിയെടുത്തു തലയിൽ വയ്ക്കുന്നു.)

വാമനൻ: (കൊച്ചുകുട്ടിയെപ്പോലെ മഹാബലിയുടെ ത-
 ലയിൽ ചവിട്ടുന്നു. തലയിൽ കയറിനില്ക്കാൻ ശ്രമി-
 കുന്നു.) ഇപ്പൊ നിന്റെ തലയും എന്റെയായി.

(വീണ്ടും ശംഖു്, ആർപ്പു്, കരവ.

പ്രഹ്ലാദൻ പ്രവേശിക്കുന്നു—ഒരു വൃദ്ധൻ, 'മിസ്റ്റിക്,' നിത്യന-
 ദൻ. വേഷവും പെരുമാറ്റവും ഭ്രാന്തനെപ്പോലെ. ചിരി. കര-
 ചിൽ. ചിരി.)

പ്രഹ്ലാദൻ: പര പര പര പരമപാഹിമാം
 പരമാനന്ദമെന്നതേ പറയാവൂ
 പര പര...

ഒന്നാന്തരം കാഴ്ച. അതിവിശേഷം. ആനന്ദലഹരി
 കൊണ്ടു ഞാൻ പരവശനാവുന്നു. ഞാൻ കരയട്ടെ. (ക-
 രയുന്നു. ചിരിക്കുന്നു) മഹാബലി, കുഞ്ഞുണ്ണി, ഇ-
 പ്പൊഴാ നീമഹാബലിയായതു്. സർവ്വസ്വവും തന്നെ
 തന്നെയും ബലികൊടുത്തപ്പൊ, എല്ലാം കിട്ടി. ഉണ്ണി
 കണ്ണനെ തലേൽ വയ്ക്കാൻ കിട്ടി. എനിക്കുംകൂടി അതു
 കിട്ടിയില്ല.

വാമനൻ: എനിക്ക് എന്തെ ആരും തലേലെടുക്കണംനി-
 ല്ല. അരുത്നാ. ഇറക്കൂ ന്.

പ്രഹ്ലാദൻ: വിഷ്ണുവിൻ്റെ ഒന്നുമാവശ്യമില്ല. ഞങ്ങളും
 ആവശ്യമില്ല. ഞങ്ങൾക്കു അദ്ദേഹത്തിനെ ആവശ്യം.

പര പര പര പരമവാഹിമാം
പരമാനന്ദമെന്നതേ പറയാവൂ.

വിന്ധ്യാവലി: ഭക്തി ഭ്രാന്താമ്യോ?

പ്രഹ്ലാദൻ: ഭക്തി ഭ്രാന്താ, തനി ഭ്രാന്താ.

വിന്ധ്യാവലി: അതെങ്ങനെയാ, കാമം ഭ്രാന്താവണപോ
ലെയോ?

പ്രഹ്ലാദൻ: എല്ലാം ഭ്രാന്താ. ഈ ഉണ്ണി ലോകം മുഴുവൻ
നിറഞ്ഞുനില്ക്കുന്നതു ഞാൻ കാണുന്നുണ്ട്. നീ കാണു
ന്നുണ്ടോ?

വിന്ധ്യാവലി: ഇല്ല.

പ്രഹ്ലാദൻ: ഈ പ്രപഞ്ചം മുഴുവൻ (മീശയിൽനിന്ന്
ഒരു രോമം പറിച്ച് എടുത്തു) ഈ രോമത്തിൽ ഞാൻ
കാണുന്നുണ്ട്. നീ കാണുന്നുണ്ടോ?

വിന്ധ്യാവലി: ഞാൻ കാണുന്നുണ്ട്. ഒരു നരച്ചുവളത്തെ
രോമം. ഒരു തലമുടിനാൽ. ഈ ഭ്രാന്തെന്നാ തുടങ്ങി
യത്?

പ്രഹ്ലാദൻ: അച്ഛൻ എന്നെ കൊല്ലാൻ നോക്കുക. എനി
ക്കത് ഒരു രസം. അതു ഭ്രാന്തല്ലേ? എന്നിട്ട് ഒരു ഭയ
ങ്കരജന്തു വന്ന് എന്റെ മുമ്പിൽ വെച്ച് എന്റെ അ
ച്ഛനെ കടിച്ചു തിന്നുക, പൂച്ച കൊച്ചെലിയെ തിന്ന
ണപോലെ. ഒരല്ല കൂടി ബാക്കി വെച്ചില്ല. അതുക
ണ്ടപ്പോഴും എനിക്കു ചിരിതന്നെ. ഇത് അതിലും വ
ലിയ ഭ്രാന്തല്ലേ? കുട്ടിക്കാലത്തു തുടങ്ങിയതാ, ഇതു മാ
റല്ല. ഇതു ചിരിപ്പിക്കുന്ന ഭ്രാന്താ, എന്നൊരു ഗുണം
മാത്രം. നിങ്ങളെ മാത്രമല്ല, എന്നേയും ചിരിപ്പിക്കുന്ന
ത്. ലോകം മുഴുവൻ നാരാ, നാരാ, നാരായണൻ.

വിന്ധ്യാവലി: മോരാ മോരായണൻ. രോമാ രോമായ
ണൻ, തൈരാ തൈരായണൻ (പൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്നു).

പ്രൊല്ലാദൻ: ഫലിതമുണ്ടല്ലോ നിനക്കു്. ഈ ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തിൽ എല്ലാം ചിരിക്കുകയാണ്. അതു നീ കാണുന്നുണ്ടോ?

വിന്ധ്യാവലി: കുറച്ചു നിമിഷം മുമ്പെ ഞാൻ അങ്ങനെയൊക്കെ ഉണ്ണിയുണ്ടാവൂ എന്നു കേട്ടപ്പോ. ഇപ്പോ കാണുന്നില്ല.

പ്രൊല്ലാദൻ: മഹാബലി, താൻ കാണുന്നുണ്ടോ?

മഹാബലി: മുഴുവൻ ചിരിയല്ല, കുറച്ചു കുറച്ചിലുണ്ട്.

പ്രൊല്ലാദൻ: മൂന്നു ലോകങ്ങളും പോയതുകൊണ്ടോ? എടോ, ലോകമാനന്ദം പോയിട്ടില്ല. ഇന്നു ചില ആളുകൾക്കു്, നാളെ വേറെ ചില ആളുകൾക്കു്.

വാചനൻ: ഇന്നു ദേവൻ, നാളെ അസുരൻ, മറ്റൊന്നാൾ ദേവൻ. പക്ഷി ദേവൻ, പക്ഷി അസുരൻ എന്നു ഭാഗിക്കണേക്കാൾ നല്ലതാ. എനിക്കു ഭാഗം ഇഷ്ടമല്ല.

പ്രൊല്ലാദൻ: (ചിരിച്ചു്) ശരി. ഭാഗം ചീത്തയാ. ഭാഗിച്ചു തുടങ്ങിയാൽ ദേഹത്തിൽ ഇത്ര ഭാഗം ദേവൻ, ഇത്ര ഭാഗം അസുരൻ എന്നും കൂടി ഭാഗിച്ചു കൊടുക്കേണ്ടിവരും. അതു വേണ്ട. ദേഹത്തിലും കുറച്ചു നേരം അസുരൻ ഭരിച്ചാൽ പിന്നെ ദേവൻ ഭരിച്ചോട്ടെ. യഥാർത്ഥവും അങ്ങനെയല്ലേ?

വാചനൻ: വലിയമ്മതന്നെയാ അമ്മ. അസുരൻ തന്നെയാ ദേവൻ. ദേവൻ തന്നെയാ അസുരൻ. ഇന്നലത്തെ അസുരൻ ഇന്നത്തെ ദേവൻ. ഇന്നത്തെ ദേവൻ നാളത്തെ അസുരൻ. കാലത്തിന്റെ പണിയാ ഇതു്. നാളത്തെ ദേവന്മാർ മഹാബലിയാ, ഇന്നലത്തെ ഇത്ര നായിരുന്ന മഹാബലി.

പ്രൊല്ലാദൻ: ദേവനിലല്ലെങ്കിൽ അസുരനിലല്ലെങ്കിൽ ദേവനുമില്ല.

വിന്ധ്യാവലി: അപ്പോൾ കളവിലെങ്കിൽ സത്യമില്ല. കള്ളനിലെങ്കിൽ സത്യവാനില്ല. അല്ലേ വാമനക്കുട്ടപ്പാ? വാമനൻ: കളവാണു സത്യം, സത്യമാണു കളവ്. ഈ പ്രപഞ്ചം മുഴുവൻ മായയല്ലേ? കളവല്ലേ അതുണ്ടാക്കിയ ഈശ്വരനും?

വിന്ധ്യാവലി: നമ്മുടെ കാളയപ്പനും മണ്ണമ്മയും വിഷ്ണുതന്നെ. രണ്ടും കട്ടുതീനികളാ, കള്ളന്മാര്!

വാമനൻ: ശരിയാ, ഇപ്പോ അമ്പലത്തിൽ ചെന്നു നോക്കിയാൽ കാണാം; കാള വിഷ്ണുവാചിരിക്കുന്നത്, മണ്ണമ്മ മഹാദേവനായതും; മഹാബലി മണ്ണും മാതേവതും അപ്പനും എല്ലാമായതും.

വിന്ധ്യാവലി: അപ്പോ ഗുണവും ദോഷവുമൊക്കെ ഒന്ന്. ഞാനും ചീത്തയല്ല, താനും ചീത്തയല്ല. ശുക്രനുംകൂടി ചീത്തയല്ല.

മഹാബലി: ആരും ചീത്തയല്ല. എല്ലാം ഒന്ന്. "മനുഷ്യരെല്ലാരുമൊന്നുപോലെ."

-വാമനൻ: മഹാബലി, ഇപ്പോൾ സ്നേഹിതന്മാരോടും ബന്ധുക്കളോടുംകൂടി സുതലത്തിലേക്കു പോയ്ക്കൊള്ളൂ. അവിടെ രാജാവായി വാഴൂ.

മഹാബലി: അവിടെ രാജാവോ! അഭിമാനമുണ്ടാക്കുന്ന ശ്രേഷ്ഠ് ഓടിച്ചു കളഞ്ഞാലും പോവില്ലേ?

വാമനൻ: പേടിക്കണ്ട. അവിടെയും വാമനന്മാർ വരില്ല. ഞാൻതന്നെ പടിക്കൽ കാവലുണ്ടാവും.

പ്രഹ്ലാദൻ: കള്ളന്റെ കയ്യിൽ താക്കോല് അല്ലേ! ഹ... ഹ...ഹ...

വിന്ധ്യാവലി: അതോ പുറത്തേക്കു ചാടാണ്ടിരിക്കാൻ കാവലിനോ?

വാമനൻ: ഇല്ല, ജയിലാക്കുന്നില്ല. കൊല്ലത്തിലൊരിക്കൽ

മാവേലി ഭൂമിയിൽ വന്നു നോക്കിക്കൊള്ളൂ, എല്ലാക്കും സുഖമല്ലേ, എല്ലാം ഒന്നല്ലേ എന്ന്. പാതാളരാജാവ് ഭൂമിയിൽ നടന്നു പഴയ രാജ്യം കാണുക, അതു രസമല്ലേ?

പ്രൊല്ലാദൻ: അത്ര രസമൊന്നുമല്ല. എനിക്കറിയാം, അന്നു ഭവംകൊണ്ടു്. അതല്ല രസം.

വാമനൻ: കൊല്ലത്തിലൊരിക്കൽ ഭൂമിയിൽ വന്നു നോക്കിക്കൊള്ളട്ടെ, എല്ലാം ഒന്നല്ലേ എന്ന്. അപ്പോഴും കാണാം അവിടെ വിന്ധ്യാവലിയെയും ശുക്രനെയും പ്രൊല്ലാദനെയും മറ്റും.

വിന്ധ്യാവലി: അപ്പോൾ കാലവുമില്ല; ഇന്നും നാളും എന്നും ഒന്ന്, അല്ലേ?

പ്രൊല്ലാദൻ: ഇയ്യാളു പാതാളത്തിലെ രാജാവുവാൻ പോണവത്രെ. 'ഹ...ഹ...ഹ.. അതാ എനിക്കു രസായതു്. ആലോചിക്കുമ്പോൾ ശരിയാ. ചത്തു കഴിച്ചിട്ടാൽ മണ്ണിന്റെടിയിലെ രാജാവു്. ഹ...ഹ...ദഹിച്ചിട്ടു പുകയായി മുകളിലേക്കു പോയാൽ അവിടെത്തെ രാജാവു്. ഹ...ഹ...മുഴുവൻ ദഹിച്ചു കിട്ടാൻ ബുദ്ധിമുട്ടാ. എല്ലും മറ്റും. അപ്പോൾ കുറെ ദേവലോകത്തും കുറെ പാതാളത്തിലും. അതു വേണ്ട എനിക്കു്. ഞാനും പാതാളത്തിലേക്കു തന്നെയാ. മാവേലി, ഞാനുമുണ്ടു്. എല്ലാം ഒന്നാണെന്നു കാണാൻ ഞാൻ ഭൂമിയിലേക്കില്ല. എല്ലാം ഒന്നാ; എന്താ കാണാനുള്ളു?

[അണിയറയിൽ:

മാവേലി നാടുവാണിടും കാലം
മാനഷരല്ലാതമൊന്നു പോലെ.]

(എല്ലാതം പോവുന്നു.)

[തിരശ്ശീല]

അവശിഷ്ടരംഗം

പാത്രങ്ങൾ

സഹയാവലി—തെണ്ടി, തേവിടിശ്ശി. മുപ്പത്തിരണ്ടു വയസ്സ്.

മായാനന്ദൻ—സന്യാസി, എഴുപത്തഞ്ചു വയസ്സ്.

ഹിരണ്ണൻ—അവിശ്വാസി, നാല്പ്പത്തിയഞ്ചു വയസ്സ്.

പാത്തുത്താ—മുസ്ലീംസ്ത്രീ, അയ്യമ്പതു വയസ്സ്.

ശോശാമ്മ—ക്രിസ്ത്യാനിസ്ത്രീ, പത്തൊമ്പതു വയസ്സ്.

മിസ്റ്റർ മേഹബൽ—ധ.പര, ഇംഗ്ലീഷുകാരൻ, അറുപതു വയസ്സ്.

മിസ്റ്റർ സുകർ—ധ.പര, ഇംഗ്ലീഷുകാരൻ, അയ്യമ്പത്തിയഞ്ചു വയസ്സ്.

മുണ്ടപ്പൻ—മുണ്ടൻ, തൊണ്ടി. ഇരുപതു വയസ്സ്.

[സ്ഥലം: തൃക്കാക്കര അമ്പലത്തിന്റെ മുമ്പിലെ മൊട്ടക്കുന്നിൽ ആലിന്റെ ചുവടു്. അധികം ദൂരെയല്ലാതെ ഒരു ഗൃഹമുണ്ട്.

കാലം: ഇക്കാലം, സമയം: വൈകുന്നേരം അഞ്ചുമണി.

ഏകദേശം എഴുപത്തിയഞ്ചു വയസ്സായ ഒരു താടിക്കാരൻ സന്യാസി മണ്ണിൽക്കിടന്നുറങ്ങുന്നു. വെളുത്തുചടച്ചു ദേഹം, വായ തുറന്നാണ് ഉറങ്ങുന്നത്. പല്ലില്ല.

ഏകദേശം മുപ്പത്തിരണ്ടു വയസ്സായ ഒരു പെണ്ണു പ്രവേശിക്കുന്നു. സാധാരണ വണ്ണം. ഇരു നിറം. ചിരിക്കുന്നുണ്ട്. ആരും കൂടെ ഇല്ലെങ്കിലും ത്രംഗരിക്കുന്നുമുണ്ട്. ഇടയ്ക്കു കയ്യും കാലും ഉടുത്തതും മററും നോക്കി രസിക്കുന്നുണ്ട്.

ഉറങ്ങുന്ന സന്യാസിയുടെ അടുത്തു ചെന്നു അവൾ:]

സഹയാവലി: എടോ സന്യാസി, മായാനന്ദാ, എണീക്കെടോ.

മായാനന്ദൻ: (ഉണർന്ന്) ഞാൻ വിചാരിച്ചു, വിളിക്കുന്നതു മാവേലിയാണ്. സഹ്യപ്പെണ്ണു മാവേലിയാവോ?

സഹയാവലി: മാവേലിയുടെ വരവും പോക്കുമൊക്കെ

കഴിഞ്ഞു. താനിവിടെക്കിടന്നുറങ്ങാൻ അത്താഴോ
ണ്ണല്ലോ, ഓണായിട്ട്.

മായാനന്ദൻ: സന്യാസിമാക്ക് അത്താഴം ഉണ്ണലില്ല. നി
ത്യവും ഒരിക്കലും.

സഹയാവലി: ഒരിക്കലുണ്ണുമ്പോൾ പത്തുനേരത്തെ അക
ത്താക്കമല്ലോ? മലമ്പാമ്പിനെപ്പോലെ. എന്നിട്ട് അന
ന്ദൻ വയ്യാണ്ടെ കിടക്കും. വല്ലോരും തല്ലിക്കൊല്ലാൻ
വന്നാലും ഇഴയാൻ ശക്തിയില്ലാതെ.

മായാനന്ദൻ: സന്യാസി പാമ്പാണ്. വായുഭക്ഷണവും
വായുബലവുമാണ് അവർക്കും.

സഹയാവലി: വിഷവും. പല്ലു് ഒക്കെ പോയാലും പോ
വാത്ത വിഷം!

മായാനന്ദൻ: വിഷം എല്ലാവർക്കുമുണ്ട്. ഉമിനീരും വിഷം.
ദഹിപ്പിക്കുന്ന തക്ഷകവിഷം. 'അരിയെ ദഹിപ്പിക്ക
ന്നതേ!'

സഹയാവലി: എനിക്കു വിഷോല്ല, ഉണ്ടായിട്ടുമില്ല, എ
ന്റെ കപടാനന്ദം!

മായാനന്ദൻ: എന്നാ പാമ്പിനും തോന്നുക. നിനക്കുമുണ്ട്
വിഷം. സഹ്യനിൽ വിഷമില്ലെന്നോ! പക്ഷേ, വിഷ
മാ അമൃതം.

സഹയാവലി: പ്രാണതുടങ്ങി. ഇനി തുടങ്ങും, തിന്നണ
താ അമൃതം; ജീവിക്കുന്നതാ ചാവൽ.

മായാനന്ദൻ: വാസ്തവം. കൊല്ലുന്നതാ ജീവിക്കുന്നതു്. ചാ
ക്കില്ലകിൽ ജനനമുണ്ടോ? പ്രാണാദൻ ചത്തില്ല
കിൽ ഞാൻ ജനിക്കോ?

സഹയാവലി: അപ്പോ താൻ പ്രാണാദനോ? വല്ല സന്തോ
ഷമാനും കാണാനില്ലല്ലോ.

മായാനന്ദൻ: സന്താപമാ സന്തോഷം, ഇരുട്ടാ വെളിച്ചം.

സഹയാവലി: കുട്ടിയാ വയസ്സൻ. പ്രാന്താ ബോധം. ആണാ പെണ്ണ്...ആട്ടെ, താൻ പ്രഹ്ലാദനായിരുന്നപ്പോ ഞാൻ എന്തായിരുന്നു?

മായാനന്ദൻ: അന്നു നീ വിന്ധ്യയായിരുന്നു. അവളും ഒരു തെണ്ടിത്തേവിടിശ്ശിയാച്ചിരുന്നു.

സഹയാവലി: തേവിടിശ്ശിയാ പതിവ്രത. എടോ വയസ്സാ, അന്നും എനിക്കു ഭർത്താവുണ്ടായിരുന്നില്ലേ?

മായാനന്ദൻ: മലയ്ക്കു് എങ്ങനെയോ ഭർത്താവുണ്ടാവുക? (ചിരിക്കുന്നു) ഞാൻ കളി പറഞ്ഞതാ. നിന്റെ ഭർത്താവായിരുന്നു മാവേലി.

സഹയാവലി: എന്നിട്ടാ ആ ശപ്പൻ വന്നിട്ടു് എന്നെ കാണാണ്ടെ പോയതു്?

മായാനന്ദൻ: പോയോ? തീർച്ചയുണ്ടോ?

സഹയാവലി: വന്നോ? തീർച്ചയുണ്ടോ?

മായാനന്ദൻ: വന്നില്ലെങ്കി നിന്റെ വയറു നിറയേയാ? നാലുകുട്ടികൾ വയററിലുള്ളതുപോലെ നിന്റെ വയറുവീർത്തിട്ടുണ്ടു്. പോരാഞ്ഞിട്ടു നിന്റെ ഭാഗ്യവും വീർത്തിട്ടുണ്ടു്.

സഹയാവലി: തന്റെ വയറു് ഒരിക്കലും വീർക്കില്ല. തിന്നാതോറും അതൊട്ടുകയേയുള്ളു. താൻ തിന്നുമ്പോ വല്ലോരടോ വയറാ വീർക്കണെ! മായാനന്ദൻ! ശരിയാ! തട്ടിപ്പാനന്ദൻ!

മായാനന്ദൻ: മായയാ സത്യം, തട്ടിപ്പാ നേർവഴി, സന്യാസിയാ ഗൃഹസ്ഥൻ, ശ്രീകൃഷ്ണനാ നിത്യബ്രഹ്മചാരി. അതുപോട്ടെ, ആ ഭാഗ്യത്തിന്നു വല്ലതും തിന്നാൻ എടുക്കു്, പപ്പടോ. പഴോ.

സഹയാവലി: സന്യാസിമാർക്കു കൊടുക്കണതു് പതിവ്രതകളാ, തേവിടിശ്ശികളല്ല.

മായാനന്ദൻ: നിനക്കു തെറ്റിപ്പോയി. പതിവുതകർക്കു ഭർത്താക്കന്മാരുണ്ട്. കുട്ടികളുണ്ട്. അവർക്കു വിശപ്പും അധികമാണ്; മുലകൊടുക്കണമവരല്ലേ? സന്യാസിമാരെ പൂജിക്കുന്നത് എപ്പോഴും മച്ചികളാ. ഭാഗ്യം അഴിക്ക്.

സഹയാവലി: (ഭാഗ്യം അഴിക്കുന്നു) അപ്പോ, ഒരുനേരം ഉണ്ടാകുന്നു പറഞ്ഞിട്ട്? കഴിക്കുമ്പോ ഒക്കെ ഒരു നേരം അല്ലേ? (പഴന്നുകൊടുക്കുന്നു) പഴം ഇച്ചിലിന് എടുത്തതാണേ?

മായാനന്ദൻ: എച്ചിലാ ഭക്ഷിക്കണ്ടത്, ഉച്ഛിഷ്ടത്തിനാ മേന്മ. നിനക്കു യോഗ്യനും ഭാഗ്യവാനുമായ മകനാണോ കട്ടെ!

സഹയാവലി: പോടോ, എനിക്കു മകനും വേണ്ട മകളും വേണ്ട. താൻ അനുഗ്രഹിച്ചു മനുഷ്യനെ തൊലയ്ക്കാതിരിക്കട്ടെ!

മായാനന്ദൻ: മുന്തിരിങ്ങാ പുളിക്കുമല്ലേ?

സഹയാവലി: വയസ്സുന് ഇത് ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടാണെന്ന് അറിയില്ല. സന്തതിയുണ്ടാവല്ലേ, സന്തതിയുണ്ടാവല്ലേ എന്നു എല്ലാരുടേം പ്രാർത്ഥന.

മായാനന്ദൻ: എനിക്കു പഴം തിന്നാ അപ്പോ ഭക്തികൂടും. (എണ്ണിറിട്ട്) എനിക്കു തുള്ളണം. നൃത്തം വെച്ച് ഇരുശ്വരനെ സ്തുതിക്കണം. ഞാൻ പ്രാർത്ഥന!

പ്രാണികൾക്കീശ്വര, നാഥ, ജയ ജയ
നാടും നഗരവും കാടും മലകളും
തോടും പുഴകളും കൂടും സമുദ്രവും
ഓടും മൃഗങ്ങളും ചാടും കപികളും
പാടും കുയിലുകളാടും മയിൽകളും
മാടും മഹിഷവുമാടും തൃണങ്ങളും

ചാടും രഥങ്ങളുമോടും വഴികളും
സഹ്യനും വിന്ധ്യനും തൃക്കാക്കരപ്പനും
മാവേലി നാട്ടു വാഴുന്നൊരു കേരളോം.

(ഹിരണ്ണൻ—കറുത്തു തടിച്ചു നല്ല പൊക്കമുള്ള ഒരു ശക്തൻ. നടപ്പുകണ്ടാലറിയാം ആരേയും ബഹുമാനമില്ല എന്ന്. ആതം ആരെയും ബഹുമാനിക്കരുതെന്നു മുണ്ടെന്നു തോന്നും, തന്നെയും തന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളെയും ഒഴിച്ചു. ഏകദേശം 45 വയസ്സ്. പ്രവേശിച്ചു)

ഹിരണ്ണൻ: എന്താ സന്യാസിക്കു കബ്ബാവുകൂടിപ്പോയോ?
അതോ ചാരായോ?

സഹ്യാവലി: ഞാൻ രണ്ടു ചഴന്നറുക്കു കൊടുത്തേയുള്ളു.

ഹിരണ്ണൻ: (സന്യാസിയെ പിടിച്ചു ഇരുത്താൻ ശ്രമിക്കുന്നു.) എടോ പാട്ടു നിന്തു. ഇല്ലെങ്കിൽ...

സഹ്യാവലി: ഭക്തന്മാരെ ഉപദ്രവിക്കരുതു്.

മായാനന്ദൻ: (തുളളിയകൊണ്ടു്)

എന്നുവേണ്ടാ പിന്നെ മന്നിടമേഴു ര-
ണ്ടുള്ളതിലുള്ള സമസ്തവസ്തുക്കളും
മന്നിടദേവനായുള്ള ഭവാനെന്നു-
മെന്നല്ലവ ഭവാൻ തങ്കലെന്നുള്ളതും
എന്നുള്ളിലോത്തിരിക്കുന്നു ഞാനെപ്പൊഴും
സുന്ദരാംഗാ ജഗന്നാഥാ ജനാർദ്ദനാ.

(പാത്തുമ്മ—മുസ്ലീംവേഷം. 'തട്ട'മില്ല. വയസ്സ് അയ്യമ്പതു്. പല്ലുകറുത്താണ്. കണ്ണെഴുതിയിട്ടുണ്ടു്. വായകൊണ്ടു മാത്രമല്ല, ആവശ്യം വന്നാൽ പല്ലുകൊണ്ടും യുദ്ധം ചെയ്യാൻ തയ്യാറുണ്ടു്, ആരോടും. നല്ല സമയത്തു വളരെ നല്ലവളാണ്. പ്രവേശിച്ചു)

പാത്തുമ്മ: ഞാനും തുള്ളാം. വയറു നിറഞ്ഞാൽ എനിക്കും കുളിക്കണം. മനുഷ്യനേം ഇൗശ്വരനേം സ്തുതിക്കുന്നാ (മാപ്പിളപ്പാട്ടു പാടുന്നു).

അടിപെട്ടുകൊത്തിപ്പിടിത്താരോ, അന്നൈ,
താലിയും മാലൈ അറുത്താരോ,
പിടിപെട്ട സിന്നും കടിത്താരോ; പിച്ഛ-
ച്ചട്ടയും കീറപ്പെട്ടത്താരോ

മായാനന്ദൻ: മിടുക്കത്തി! പാടിക്കോ കളിച്ചോ. നീ എ
ന്റെ അമ്മയാ. ഹിരണ്യകശിപുചന്ദാരാജന്റെ ഭാര്യ.
നീ എന്നെ അറിയുമോ?

ഹിരണ്യൻ: ഞാൻ രണ്ടിനേം അറിയും. മുഴുഭ്രാന്താ രണ്ടി
നും. നന്ദി ഭ്രാന്താ. ഭക്തി ചെറും ഭ്രാന്താ. അതു നശി
ക്കാതെ ലോകം നന്നാവൂല്ല. ഞാനതു നശിപ്പിക്കും.
ഹിന്തുഭക്തിയായാലും മുസ്ലീംഭക്തിയായാലും. നിന്തി
ല്ലേ തുള്ളല് നിങ്ങളു?

മായാനന്ദൻ: (തുള്ളല് നിന്തി) എടോ തടിമാടാ, താനല്ല
ആദ്യത്തെ ഹിരണ്യകശിപു. തന്റെ ദുരഭിമാനം!

ഹിരണ്യൻ: താനല്ല ആദ്യത്തെ ചെങ്കുത്താൻ.

മായാനന്ദൻ: താനാ ആദ്യത്തേം ഒട്ടക്കത്തേം.

ഹിരണ്യൻ: അതെ, ഞാനാണ് ഒട്ടക്കത്തെ ഹിരണ്യകശി
പു. ഇനി നരസിംഹം ജനിക്കുകയില്ല. ഞാനാണ്
ഒട്ടവിലത്തെ ചെങ്കുത്താൻ. ഇനി ഈശ്വരൻ ജയിക്ക
കയില്ല.

പാത്തമ്മ: ഓണമുണ്ട മാപ്പിളയോടു കളിക്കണ്ട കേട്ടോ.
വാവരൂസപാമിയെ അടക്കാൻ ഹിരണ്യനല്ല ഭിണ്ണപ്പൻ
വന്നാലും പറുകയില്ല.

ഹിരണ്യൻ: ഞാൻ പെണ്ണിന്റെയടുക്കെയില്ല യുദ്ധത്തി
ന്. ഞാൻ ആണാണ്.

പാത്തമ്മ: ഞാനുണ്ട് ആണിന്റെയടുക്കൽ യുദ്ധത്തിന്!
ഞാൻ പെണ്ണാണ്.

സഹ്യാവലി: ബലേ! പാത്തമ്മേ, ഞാനുമുണ്ട് നിന്റെ ഭാഗത്തു്, ഞാനും പെണ്ണാണു്.

ഹിരണ്ണൻ: അതെ, നിങ്ങളൊക്കെ പെണ്ണാണു്. പെരാത്ത പെണ്ണാണുകളു്!

മാധാനന്ദൻ: ഹിരണ്ണനുള്ള നാട്ടിലു് പെണ്ണുങ്ങളു് പെരാത്തതു് അത്യന്തംതന്നെ.

സഹ്യാവലി: ഇവൻ കംസന്റെ കംസനാ. ഇവന്റെ നാട്ടിൽ കുട്ടികൾ ജനിക്കുന്നതിനു മുമ്പേ കഴിഞ്ഞു അവയുടെ വധം.

പാത്തമ്മ: ഇവൻ ഹീറോഡാ. ഇവന്റെ നാട്ടിൽ കുട്ടികൾക്കായുസ്സില്ല. കുട്ടികളായി ജനിക്കുന്ന ഈശ്വരനാർക്കും. യേശോവായാലും, വാമനനായാലും അള്ളാവായാലും.

(ശോശാമ്മ പ്രവേശിക്കുന്നു. ഒക്കത്തു കുട്ടിയുമുണ്ടു്. കുട്ടി എപ്പോഴും കറുപ്പു തിനപോലെ കിടപ്പാണു്. അമ്മ കറുത്ത ചട്ടച്ചു സങ്കടം വളരെയധികം സഹിച്ച മട്ടുള്ള പെണ്ണാണു്. ക്രിസ്ത്യാനിവേഷം. വയസ്സു പത്തൊമ്പതോ ഇരുപതോ. പ്രവേശിച്ചു്)

ശോശാമ്മ: ആരാ ഈശോന്റെ കാര്യം പറയണേ? കർത്താവേ! ഇവർ ഇടിച്ചവട്ടുകൊണ്ടു ഉടനെ നരകത്തിലെത്തണേ, ഉടനേ.

മാധാനന്ദൻ: ഞങ്ങൾക്കു് ഈശോവിനെ ബഹുമാനമേ ഉള്ളൂ.

ശോശാമ്മ: നിങ്ങളുടെ ബഹുമാനം ഈശോവിനു വേണ്ട. അതു ശരിയായ ബഹുമാനമല്ല.

പാത്തമ്മ: എന്നാൽ ഞങ്ങൾ ബഹുമാനിക്കുന്നില്ല.

ശോശാമ്മ: നിങ്ങൾ ബഹുമാനിക്കണം; ആരാധിക്കണം.

സഹ്യാവലി: നിന്റെ ഹിരണ്ണനെക്കൊണ്ടു് ആരാധിച്ചിട്ടു.

ശോശാമ്മ: എന്റെ ഹിരണ്ണനോ? എന്താ തെമ്മാടിത്തം പറയണേ?

പാത്തുമ്മ: പിന്നെ നിന്റെ കുട്ടിയുടെ വാപ്പ ആരാ?

ശോശാമ്മ: എന്റെ കുട്ടിയുടെ അപ്പൻ ഈശ്വരൻ.

ഹിരണ്ണൻ: അല്ല, ഞാനാണ്. ഞാൻ പാതിവ്രത്യത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. അതു സ്വത്തുകാരുണ്ടാക്കിയ ഒരു കൃത്രിമനിയമമാണ്. പെണ്ണിനെ സ്വകാര്യസ്വത്താക്കാൻ.

ശോശാമ്മ: അതു് ആണിനേയും സ്വകാര്യസ്വത്താക്കുന്നില്ലേ?

ഹിരണ്ണൻ: ഇല്ല. ഞാൻ ആരുടേയും സ്വത്തല്ല. എന്റെ പെണ്ണിന്റേതല്ല. അവരുടെ കുട്ടികളുടേതല്ല.

ശോശാമ്മ: എന്നിട്ടാണോ ഞാൻ എങ്ങോട്ടോ ഒന്നു നോക്കിയെന്നു പറഞ്ഞു നീയു് എന്റെ മൂക്കിന്റെ ഒരു കഷണം കടിച്ചെടുത്തതു്.

പാത്തുമ്മ: അതു നിന്റെ മൂക്കിനു നല്ല സ്വാദുണ്ടായിട്ടാ. മൂക്കുടയും കൂടി കൂട്ടുമ്പോ അതിനെത്തു സ്വാദാണെന്നോ!

മായാനന്ദൻ: സഹോ, നിന്റെ ഭാഗ്യത്തിനു് ഇവർക്കു് എന്തെങ്കിലും തിന്നാൻ കൊടുക്ക, ഈ ഹിരണ്ണനും ശോശാമ്മയ്ക്കും, അവരുടെ വയറു നിറഞ്ഞില്ല എന്നു തോന്നുന്നു.

സഹ്യാവലി: ഹിരണ്ണന്റെ വയറു നിറയ്ക്കാൻ മാവേലിക്കും കൂടിയാവൂല്ല. പിന്നെയാണോ എനിക്കു്?

ഹിരണ്ണൻ: ഞാൻ മാവേലിയിൽ വിശ്വസിക്കുന്നു; അയാൾ സ്ഥിതിസമത്വവാദിയായിരുന്നു. അയാൾക്കു് ആരുടേയും വയറു നിറയ്ക്കാൻ സാധിക്കും.

പാത്തുമ്മ: ശോശാമ്മയുടേയും!

ഹിരണ്ണൻ: പാത്തുമ്മയുടേയും!

ശോശാമ്മ: എനിക്കു വയറു നിറഞ്ഞു. പക്ഷേ, എന്റെ ഭാഗ്യം നിറഞ്ഞില്ല. എനിക്കു കുട്ടിയുണ്ട്. എനിക്കു നാളെയ്ക്കും വേണം.

സഹ്യാവലി: മാവേലി നാളെയില്ല.

ഹിരണ്യൻ: ഇന്നുണ്ടായിരുന്നോ? ഇല്ല. തീർച്ചയായും ഇല്ല.

പാത്തുമ്മ: ഇന്നുച്ചവരെ ഉണ്ടായിരുന്നു. തീർച്ച. അതുവരെ എല്ലാ വീട്ടിലും എന്തെങ്കിലും തിന്നാൻ ഉണ്ടായിരുന്നു.

മായാനന്ദൻ: ഉച്ചയ്ക്കായിരുന്നിരിക്കും മാവേലിയുടെ തെക്കോട്ടുള്ള വണ്ടി!

(എല്ലാവരും ചിരിക്കുന്നു. രണ്ടു ധർമ്മാർ പ്രവേശിക്കുന്നു. ഒന്ന് ഏകദേശം അറുപതു വയസ്സായ മിസ്റ്റർ മേഹബൽ. മറേതു നാലഞ്ചു വയസ്സു കുറയുന്ന മിസ്റ്റർ സുകർ. സുകറിനു കോങ്കണ്ണുണ്ട്. ചടച്ചാണ്. മേഹബൽ തടിയനും മീശക്കാരനും ആണ്. രണ്ടുപേരും, ധർമ്മാർ മലയാളം പറയുന്നപോലെയാണ് പറയുന്നത്.)

മേഹബൽ: എന്താ ചിരിക്കണെ? എന്താ, എന്നെ കണ്ടിട്ടാണോ?

ഹിരണ്യൻ: അതെ, നിങ്ങൾ തിരിച്ചുവരുന്നതു ഞങ്ങൾ കിഷ്ടമല്ല.

മേഹബൽ: നിങ്ങൾ തെറ്റിദ്ധരിക്കുന്നു. ഞാൻ സ്റ്റേഹം കൊണ്ടു വന്നതാണ്. പഴയ സ്ഥലങ്ങളൊക്കെ കാണാൻ.

സഹ്യാവലി: വന്നതു നന്നായി; സന്തോഷം. ഞങ്ങൾ നിങ്ങളെക്കണ്ടല്ല ചിരിച്ചത്. ഈ ശുക്രക്കണ്ണനേതാ?

മേഹബൽ: അയാൾ എന്റെ സ്റ്റേഹിതനാണ്. മിസ്റ്റർ സുകർ. പണ്ടെന്റെ ചീഫ് സിക്രട്ടറിയായിരുന്നു.

സഹ്യാവലി: എനിക്ക് അയാളെ ഇഷ്ടം തോന്നുന്നില്ല.

ഹിരണ്ണൻ: രണ്ടും കള്ളന്മാരാണ്. തിരിയെ രാജ്യം പിടിക്കാനുള്ള പഴതുണ്ടോ എന്നു നോക്കി വന്നിരിക്കയാ. അമേരിക്കയുടെ ഏജൻറന്മാരാ.

പാത്തുമ്മ: എന്നാ എനിക്കവരെ ഇഷ്ടം. ഹിരണ്ണൻ ആരേ കണ്ടുകൂടാ; അവരെ എനിക്കപ്പോ ഇഷ്ടം തോന്നും.

മായാനന്ദൻ: ഈ ശുക്രനെന്താ മിണ്ടാത്തത്? അവൻ കള്ളനാ.

സുകർ: ഞാൻ നല്ലവനാണ്. വളരെ നല്ലവൻ. നിങ്ങളും നന്നാവണമെന്നാണ് എനിക്കു്.

സഹ്യാവലി: എല്ലാതും നല്ലവരെന്നല്ലേ തന്റെ പക്ഷം, പ്രാർത്ഥന?

മായാനന്ദൻ: എല്ലാതും നല്ലവരാ. പക്ഷേ, ചിലരെ കൊല്ലണതും നല്ലതാ.

സുകർ: നിങ്ങൾ കൊല്ലണ കാര്യമാ പറയുന്നതു്? നിങ്ങൾക്കു ഞങ്ങളെ മനസ്സിലായില്ല. ഈ കലീനൻ മിസ്റ്റർ മേഹബൽ ആണ്. മഹാബലി. നിങ്ങളുടെ പഴയ ചക്രവർത്തി. അദ്ദേഹം വാക്കുപോലെ നിങ്ങളോക്കെ സുഖമായിരിക്കുന്നതു കാണാനാണ് വന്നിരിക്കുന്നതു്. നിങ്ങൾക്കു സുഖമാണോ? വാസ്തുവത്തിൽ സുഖമാണോ?

സഹ്യാവലി: അതെ, അതെ. ബഹുസുഖം.

പാത്തുമ്മ: എന്നാ അതു കേൾക്കുമ്പോ സായിനു സുഖമില്ല, അല്ലേ? ഞങ്ങൾ വളരെ വളരെ കഷ്ടപ്പെടുന്നു!

ശോശാമ്മ: അതെ. ഞങ്ങൾ തുലഞ്ഞു.

മായാനന്ദൻ: കണ്ടോ? കള്ളന്മാരുടെ മുഖത്തു് അതു കേൾക്കുമ്പോ ഒരു രസം! അവർ നമുക്കു സുഖമല്ല എന്നു കണ്ടു രസിക്കാനാണ് വരുന്നതു്. കള്ളവക... സായ്പ്പേ, കണ്ടി

ലേ? പൊയ്ക്കോളൂ. കണ്ണു വയ്ക്കണ്ട. ദൃഷ്ടിദോഷത്തിന് ഇപ്പോൾ ചികിത്സിക്കാൻ മന്ത്രവാദികളില്ല, ഇവിടെ. ഹിരണ്യൻ: നിങ്ങൾ മഹാബലിയാണെന്നാണോ പറയുന്നത്? എന്നാൽ ഇതാ രണ്ടു കൈകൊണ്ടും സ്വാഗതം. ഐക്യകേരളം നമസ്കരിക്കുന്നു. അവിടന്നു വീണ്ടും നമ്മെ ഭരിക്കണം.

പാത്തുമ്മ: വേണ്ട. കാടന്മാരുടെ ഭരണം ഇനി വേണ്ട.

സഹ്യാവലി: എനിക്ക് ഇവരുടെ ഭരണം വേണ്ട. പക്ഷേ, എനിക്കു ഭരിക്കാൻ ഈ മേഹബല്ലിനെ വേണം.

മാധാനന്ദൻ: നീ വേണമെങ്കിൽ അവരുടെ കൂടെ പോക്കോ. ഞങ്ങളെ തുലയ്ക്കണ്ട, എല്ലാം ഒന്നാക്കി.

ശോശാമ്മ: അങ്ങനെ അവരെ ഓടിക്കണ്ട. ഒക്കെ ചുറ്റി നടന്നു കണ്ടു് അസൂയപ്പെട്ടു് അസൂയ സഹിക്കവയാതാവുമ്പോ പൊയ്ക്കോളൂ. നാളെ കാലത്തുവരെ അവർ ഇവിടെ നില്ക്കില്ല. അസൂയ സമ്മതിക്കില്ല.

പാത്തുമ്മ: സായുന്മാരേ, പൊക്കോളൂ. ഒക്കെ കണ്ടില്ലേ?

മാധാനന്ദൻ: അവരു പൊക്കോളുംന്നു്. നമുക്കു കിടക്കാം.

(എല്ലാതും കിടക്കുന്നു. സഹ്യാവലി ഒന്നരണ്ടുമിനിറ്റുനേരം ഉറങ്ങാതെ മേഹബല്ലിനെ നോക്കിക്കിടന്നിട്ടേ ഉറങ്ങുന്നുള്ളു.)

മേഹബൽ: ഈ പാവങ്ങൾ നരകിക്കുകയാണ്. അവർക്കു വീടില്ല, അവർക്കു് ആഹാരമില്ല. എങ്കിലും നമ്മളെ അവർക്കു തിരിച്ചു വേണ്ട, ഒരുദിവസംപോലും—എന്റെ മഹാത്യാഗം ഉണ്ടായിട്ടും.

സുക്കർ: അവർ എപ്പോഴും അങ്ങനെയായിരുന്നു. അവരുടെ ചക്രവർത്തിമാരൊക്കെ വലിയ ത്യാഗം ചെയ്തു രാജ്യം വിട്ടുകൊടുത്തവരാണ്. അവർക്കു നന്ദിയില്ല. അവർ ഒരിക്കലും മറുവിധത്തിലാവുകയുമില്ല.

മേഘബൽ: നമ്മുടെ തിരിച്ചുവരവ് ഒരുദിവസത്തേക്കു മാത്രമാണല്ലോ, ദൈവധീനം. അല്ല, ചെങ്കുത്താന്റെ കൃപ.

സുക്കർ: മഹാ മഹാ മഹാനായ ചെങ്കുത്താനെ സ്തുതിക്കുക? എനിക്കു ഇതുങ്ങൾ സുഖിക്കുന്നതു കാണാൻ വയ്യ.

മേഘബൽ: സത്യം പറഞ്ഞാൽ—എനിക്കു അവർ കഷ്ടപ്പെടുന്നതും കാണാൻ വയ്യ. തിരിച്ചുവരവൊക്കെ സങ്കടമാണ്. ജനിച്ച സ്ഥലത്തേക്കു തിരിച്ചുവരൽ, ഭരിച്ച സ്ഥലത്തേക്കു തിരിച്ചുവരൽ!

സുക്കർ: പഠിച്ച സ്കൂളിലേക്കു തിരിച്ചുവരൽ, ഉപേക്ഷിച്ച ഭാര്യയുടെ അടുത്തേക്കു തിരിച്ചുവരൽ!

മേഘബൽ: ഒരിക്കലും തിരിച്ചുവരരുത്. ഒരിക്കലും! എങ്കിലും വരാൻ മോഹം. അതാണു സങ്കടം. എന്നും എന്നും സങ്കടം.

(മുണ്ടപ്പൻ വരുന്നു. ഇരുപതുവയസ്സായ ചെറുപ്പക്കാരൻ. നല്ലവണ്ണം വെളുത്ത സുന്ദരനാണ്. മുണ്ടനാണ്. ഞൊണ്ടിയും. കസ്യതിക്കാരനും ബുദ്ധിമാനമാണെന്നു അഭിമാനിക്കുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നും. ഞൊണ്ടി ഓടിക്കൊണ്ടു വന്നു)

മുണ്ടപ്പൻ: സായുന്മാരേ, ഓടിക്കോ, ഒളിച്ചോ. ഹൈന്ദ്ര ജൻബോന്യു വരുന്നു.

മേഘബൽ: (ഓടിക്കൊണ്ടു) ഞാൻ ഈ രാജ്യം മുഴുവൻ ഒരുതവണകൂടി നിനക്കു തരുന്നു. എന്റെ മഹാമനസ്കത, ത്യാഗം. ഇനി ഞാൻ വരുന്നതുവരെ...

മുണ്ടപ്പൻ: ദാനംചെയ്യാൻ സമയമില്ല. എറങ്ങു കുഴിയിൽ. അവിടത്തെ രാജാവുവാവാം.

സുക്കർ: എവിടെയാ കുഴി? ഞങ്ങൾക്കു കുഴി സുഖമാണ്. യുദ്ധകാലം മുഴുവൻ കുഴിയിൽ ജീവിച്ചുവരാണ് ഞങ്ങൾ.

മുണ്ടപ്പൻ: ഓട്ട്, കുഴി ദേ അവിടെ. അരക്കില്ലത്തിന്റെ ഗുഹ (മേഹബല്ലിനെ ചവിട്ടിയോടിക്കുന്നു).

(സൂക്കർ പിന്നാലെ ഓടുന്നു.)

ഹിരണ്ണൻ: (പെട്ടെന്നു ചാടിയെന്നീറു്) ഹൈന്ദ്രജൻ ബോബോ! (ഗുഹയിലേക്കു് ഓടുന്നു.)

(പിന്നാലെ സഹയാവലി, ശോശാമ്മ, പാത്തമ്മ, ഇവരും 'ഹൈന്ദ്രജൻബോബോ', 'ഹൈന്ദ്രജൻബോബോ' എന്നു വിളിച്ചുകൊണ്ടു് ഓടുന്നു.)

മായാനന്ദൻ: (എഴുന്നേറ്റിട്ടു്) ഹൈന്ദ്രജൻബോബോ? അതിനെന്താ ഇത്ര യോഗ്യത? ബ്ലേഡും കൊല്ലും. ഹൈന്ദ്രജൻബോബും കൊല്ലും, പട്ടിണിയും കൊല്ലും, വാൽകേടും. എങ്ങനെ ചത്താലെന്നാ? ചാവലെല്ലാം ഒന്നു്. ഒരാളുചത്താൽ അയാളെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം എല്ലാരുമു ചത്തു. പിന്നെ എല്ലാവരും ഹൈന്ദ്രജൻബോബുകൊണ്ടുകൂടെച്ചത്താൽ എന്താ ഇത്ര അപകടം? എന്നാലും ഞാനും കുഴിയിലേക്കോ. എല്ലാരുമല്ലേ! (ഗുഹയിലേക്കു പോകുന്നു.)

മുണ്ടപ്പൻ: എന്നും തട്ടിപ്പാണു ജയിക്കുന്നതു്. രാജ്യം മുഴുവൻ എന്റെയായി. ഞങ്ങളുടെയായി. ഹൈന്ദ്രജൻബോബു് എന്നു പറയുമ്പോഴേക്കും ആളുകൾക്കു് ഇത്ര പേടിയോ! അതു വരുന്നുണ്ടോ എന്നു നോക്കാൻകൂടി അവർക്കു് ധൈര്യമില്ല. ആ സന്യാസിക്കുപോലും. ഈ തട്ടിപ്പു നല്ലതുതന്നെ. ഇക്കാലത്തും ജനങ്ങൾ എല്ലാരുമു ഒന്നുപോലെ. ഒന്നുപോലെ പേടിഞ്ഞാണെന്നാർ എന്നൊരു വ്യത്യാസംമാത്രം (പാടുന്നു).

മാവേലി നാട്ടു വാണിടുംകാലം

അല്ല,

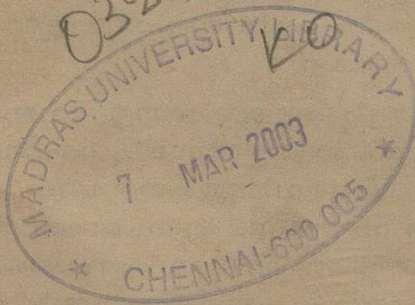
ഹൈന്ദവജൻ ബോധു വാണീട്ടുംകാലം,
മാനുഷരല്ലാതുമൊന്നുപേലേ,
പേടിച്ചും ഓടീട്ടും മേവിടുന്നു
വിറയും വിറളിയുമെല്ലാത്തും.

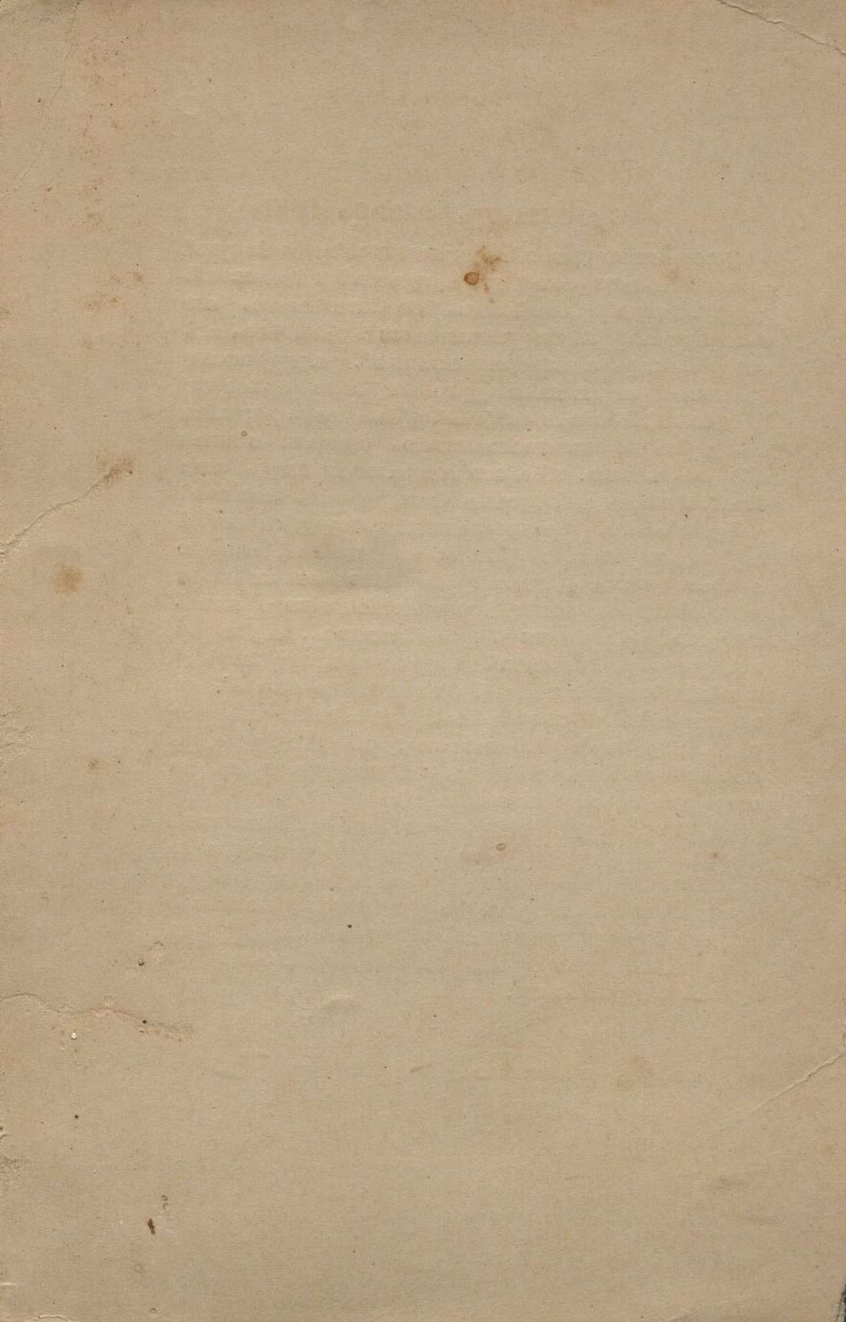
ഞാനും അമ്പലത്തിൽ പോയി ഇരിക്കട്ടെ, വെളിച്ച
മാവുന്നതുവരെ (പോകുന്നു).

[തിരശ്ശീല]

032, 32:3

85
21/6/77

16

മാവേലിയും മക്കളും

പ്രശസ്ത ഹാസ്യസാഹിത്യകാരനായ വിക്രമൻ്റെ മൂന്നു ഏകാങ്കനാടകങ്ങളാണ് ഈ പുസ്തകത്തിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ളതു്. വായിച്ചുരസിക്കാനും അഭിനയിക്കാനും ഒരു പോലെ കൊള്ളാവുന്ന ഈ നാടകങ്ങൾ ചിരിയും ചിന്തയ്ക്കും ധാരാളം വകനൽകുന്നവയാണ്. കാര്യത്തോടടുക്കുമ്പോൾ സ്നേഹത്തിനെത്തുസംഭവിക്കുന്നു എന്നാണ് 'സ്നേഹത്തിൻ്റെ പോക്ക്' ചിത്രീകരിക്കുന്നതു്; നമ്മുടെ നാട്ടിൽ സാധാരണയെന്നോണം നടക്കുന്ന ഒരു ചെറിയ സംഭവത്തെ തികഞ്ഞ കലാപാടവത്തോടും നമ്മു് ബോധത്തോടുംകൂടി ഗ്രന്ഥകർത്താവു് ഇതിൽ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. 'രാമലക്ഷ്മണബാലീസുഗ്രീവ'ത്തിൽ കുട്ടികളാണ് കഥാപാത്രങ്ങൾ; പാട്ടുകൾക്കും, പുരാണകഥാപാത്രങ്ങൾക്കും, ജീവിതബന്ധങ്ങൾക്കും അവരുടെ കൈയിൽനിന്നു വന്നുചേരുന്ന അർത്ഥഭേദങ്ങളും അവർ നൽകുന്ന വ്യാഖ്യാനങ്ങളും ഇതിൽ കാണാം. കുട്ടികളുടെ സ്വഭാവചിത്രീകാണത്തിന്നു ഗ്രന്ഥകാരനുള്ള കഴിവു് ഇതിൽനിന്നു വ്യക്തമാകും. 'മാവേലിയും മക്കളും' എന്ന നാടകത്തിൽ മാവേലിക്കുട്ടി ഒരു പുതിയ കാഴ്ചപ്പാടിൽ ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുകയാണ്; വിക്രമൻ്റെ നാടകരചനാവൈഭവവും ഒരിക്കലും വിട്ടുമാറാത്ത നമ്മു് ബോധവും ഇതിൽ ഒത്തിണങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

'സഭ്യതയുടെ സീമ ലംഘിക്കാതെ, ശകാരത്തിലേക്കു കടക്കാതെ, അത്യുക്തിയെ അയംപ്രാപിക്കാതെ ഫലിതം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന ഒരനുഗൃഹീത ഉപന്യാസകർത്താവാണ് വിക്രമൻ' എന്നു നാഗവള്ളി ഒരിക്കൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു് "ഒരനുഗൃഹീത നാടകകർത്താവു്" എന്നു തിരുത്തി വായിച്ചാലും ശരിയായിരിക്കുമെന്ന് ഈ ഗ്രന്ഥം തെളിയിക്കുന്നു.

നാഷണൽ ബുക്സ് സ്റ്റാൾ

കോട്ടയം തിരുവനന്തപുരം എറണാകുളം തൃശൂർ